

ERUDITIONIS

SCHOLASTICÆ

Tars

PRIMA,

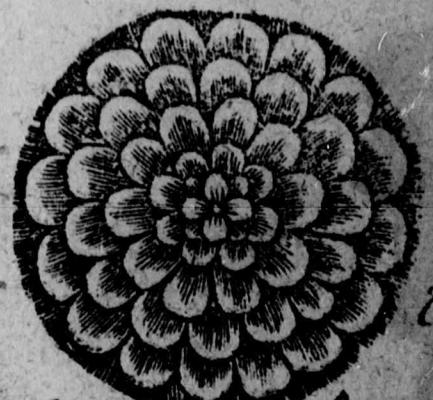
13.274

VESTIBULVM,

RERUM & LINGUA

RUM FUNDAMENTA

E. v. Óholitsányi Zsédényi
exhibens.

Ex libris

ecclesie evang. Leutschoviensis

LEUTSCHOVIÆ;

Typis, LAURENTII BREVER,

Anno M. DC. LVII.

Senec. Quest. Natur. VII.
Cap. 31.

R E R U M natura sacra sua non
simul tradit. Initiatos nos
esse credimus, in Vestibulo
eius hæremus.

JOHANNES COMENIUS,
STEPHANO TOLNAI,

In Illustri Patakina, auspiciis Celsissim
ma Principis Transylvanae feliciter re-
formari capta Schola, renuntiato
Classis prime Praeceptoris
primo,

Salutem, & Divinam
Benedictionem !

Ergone sic fata tulerunt, mi Stephane;
ui Illustris hac, in desideratum melioris
Methodi ordinem redigi capta Scho-
la. Te primum ordinarium primæ suorum mi-
litiae salutet Ducem? Non in video debitum
Virtuti Tua honorem: ob quam tum Ipse ego,
Dei & Celsissimorum Principum voluntate
nuper hic delatus, TE inter primos amore
complecti capi; tum Alij, cum primæ huic
Classi idoneus quæreretur Moderator, unani-
miter in Te conjecterunt oculos, suffragisq;
suis hic promoverunt, ut angulares ponendi

(*) 2

Latia-

Latinitatis lapides Tibi demandanda vide-
retur provincia. Gratulare Tibi, amice,
de tot tamq; honestis de Te judiciis. Nec Te
quidquam moveat quod quibus sequentium
Curiarum committenda erit, cum Deo &
die, prefectura. Te ideo videbuntur altiores,
quia Discipulis à Te egressis altiora Scientia-
rum semina instillare debebunt. Tuum enim
Tibi nemo jam precipiet honorem, primum
Te hic meliori methodo Juventutis Forma-
torem fuisse salutatum: neq; post hac ad alias
Classes aditus, nisi per Tuam, patebit. Quin
& rem ipsam si intueamur, nihil est cur sibi
quisquam prima etatulae formator magis dis-
pliceat, aut illum insequentes sibi magis pla-
ceant, quam inter Opifices fieri consuevit:
dum alij Ædificio fundamenta ponunt, alij
fundamento parietes superstruunt, alij Con-
clavia exornant, alij demum fastigia impo-
nunt. Unum enim idemq; Opus agunt Omnes:
pariter de laude participatur, si pari diligen-
tia omnia sua peracturi. Neq; si concertamen
permittatur, determinare foret facile, utris
plus laudis aut præmij, primisne illis an ulte-
mis, debeatur: cum superiora plus quidem
apparentia, ad inferiora plus soliditatis, Ædi-

ficio conferant: usq; adeò, ut superiora illa si-
ne his inferioribus non essent; sineq; rectè po-
sit is illis, corruerent. Ut tandem ad inferiora
plus redeat laudis, quia plus usus: quippe que
suā vi stant, & superstructa sibi suo robore
sustentant: hec a. sustentantur tantummo-
dò, & quod habent aliunde habent. Nec est
in Bello, cur se inferiorem credat Legio, qua
in hostem immissa primum vim ejus infre-
git; præ Legionibus illis, quæ instando ple-
niū hostem prostraverunt: Victoriam, com-
munis est. Quinimò plus eorum laudari so-
let fortitudo, qui primò hostili robore fractō
hostem vinci posse fecerunt, quam qui debi-
litatum jam vicerunt. Nec inter nutriti-
va Corporis nostri membra (stringam id quoq;
obiter) ideo Bucca & Ventriculus Hepa-
ti, Linci, aliisq; interioribus, honore cedunt,
quod assumpta Alimenta illa quidem primum
excipiat, & dentibus conterat; Iste u. coque-
re, & per majora dividere, incipiat, hæc de-
mum pleniū concoquant, subtiliusq; digerant.
Nutritio siquidem una eademq; est, diversa,
sic diversorum membrorum operatione pera-
genda, ut aquæ necessaria omnia sint, nec pri-
oritatem alias preter temporis admittant.

ficio

(*) 3

Verum

Verum mittamus hoc: quod attingere non
ideò volui, quasi Te ambitiosum, & statione
quà Te divinae providentiae vis collocavit non
acquiescentem, suspicer: sed ut Tibi de his
honoris primitius gratuler: & imprudenti ali-
qui Spartam Tuam, apud Te vel apud se, ex-
nuandi occasionem praecidam.

Ad rem venio, ut Te hanc Tuam, quam
nactus es Spartam, ornare doceam. Feres n.
en hac palaestra novitius moneri confidenter,
quomodo solent ab Architecto, idearum Ædi-
ficij non ignaro, conducti Operarij. Leges
quidem Methodi generales alibi habes descri-
ptas, repeti eas hic nihil est necesse: necesse
de speciali prudentia, in Tuis hic specialibus
densis adhibenda, moneri.

Accipis Tu in Classim Tuam, (& accipies
post hac) primos Latinitatis tirones: legendi
quidem & scribendi vernacule non ignoratos.
nec tamen adhuc accurate habitum asservu-
tos. Hos igitur quoisq; deducere habeas,
& per quam viam, & quibus elegantibus
compendiis, non ignorandum Tibi est.

Scopus Vestibularis Tue Classis (ut n.
appellabimus) est; Præparare Latinitatis
Tirones ad Januā, & per hanc in, Atrium

Latini-

Latinitatis ita ingrediendum; ut hoc
ipsum Latinitatis studium toti Sapien-
tiæ Studiorum cursui felicius absolven-
do potenter serviat. Cujus preparationis
septem sunt veluti gradus.

1. Latina omnia (typis & manuscriptis)
legere posse promptè, sine habitatione illa.

2. Pronuntiare omnia rectè & articu-
latè, citra Accentum corruptelam, & Lite-
rarum absorbtionem.

3. Scribere quoq; manu promptâ, &
characteribus quam potest pulchris, indistor-
tis, mutuò non implicatis, sed undiq; distinctis
ac legibilibus. Quales cùm tui sint, idèò
etiam Te huic elegimus, ut multos reddas tuū
simillimos.

4. Ediscere lingvæ Latinæ Radices²,
rectè intellectas, recteq; rebus suis appli-
catas.

5. Addiscere his respondentes Voces
Vernaculae: applicandas itidem rectè, tūm
Latinis vocibus, tūm Rebus ipsis.

6. Declinare & Conjugare omnia analogæ
exactè.

7. Et quia Libellos classicos ita comparatos
essè voluimus, ut Encyclopædia medullam con-

(*) 4

tine-

tineant, sensimq; sine sensu instillent, hos ad ungum Intellectu & Memoriā teneri, Alphabeti instar, curabis.

Accessorium erit Matheseos prægustus,
Arithmeticae præsertim & Musicæ.

Ad has metas si Tu Tirunculos tuos ritè deduxeris, magna Eruditionis colligenda fundamenta solida posueris: quum ad Authorum multam lectionem, rerumq; optimarum multam selectionem, nihil tam conferat, atq; Libros versando Oculis Lingvâ, Manu, Mente, promptum esse. Quod ut studiorum candidatuli nostri assequantur, Tu p̄e aliis sequentium Curiarum Moderatoribus allaborabis: quia Tibi hoc propriè, qui Latina Literaturæ Fundamenta ponis, ut integra ponas & solida, solideq; jucumbit. Ideò ego Te, tanquam totius Architectura nostræ fundatorem, in administrandis hic prudenter omnibus, quam indefatigatissimum esse cupio. Quia n. errores concoctionis prime non emendari in secunda, vel tertia, sed contracta illic Morborum semina per totam Nutrictionis officinam spargi, observant Medici: certumq; est, nec in animis Eruditione saginandis aliter evenire

posse.

posse, quam ut admissa circa prima fundamenta menda mendosam reddant reliquam Structuram, seu ex toto seu ex parte: fieri non poterit quin errant ceteri Collegæ Tui, si Tu Tirones Latinitatis formando aberraveris.

Quæ causa est, cur Te accuratiū instruendū putem: quòd Tu erres minus, & Illi pariter hac, tanquam sibi dicta, in usum suum transferre valeant.

Principio a. illud Quintilianī Tibi refri candi occasio mihi est: Optimus quisque Præceptor frequentiā gaudet, ac maiore se theatro dignum putat. Cur a. hoc? Ut ne trepides, sed exultes, quod Tibi spe amplior contigit Discipulorum numerus: dubioq; procul posthac semper frequentissimam habebis Classem. Sed quantacunq; futura sit, Tu te majore theatro dignum puta. Nam non sperabo Te mihi jam dicturum, quod nuper: Si modò sufficiam? quippe qui Methodi nostra compendia jam spectare, imò exercere feliciter, capisti. Nec Tibi Methodo nostra, maiorem fore à decem Discipulorum Decuriis, quam nuper fuit (vulgarivitâ) à decem Discipulis, molestiam jam vidisti, & expertus es, & experiris quotidianic, & letaris.

(*) 5

& la-

& latantur ipsi Discipuli, sive ait se acci-
cunde ita manuduci videntes. Quod qua-
ratione fiat, nihil jam esset opus doceri Te, qui
se te hoc praxi ostendis: consignari tamen
id non obserit aliorum causa; sive qui Tibi hie
succedent in functione, sive qui alibi metho-
dum hanc imitari forte induixerint animum.

Summa Compendij est, quod non doces
singulos, sed cunctos: nec accidis ad
quenquam ut aliquid ostendas, aut lo-
quaris, & præcipias, admissum vè vitium
emades, soli uni. Sed Solem imita-
tus Cœlestem, contines Te in sublimi
Cathedræ Tuæ Cœlo: inde oculorum
radios obvertens omnibus; & Voce so-
norâ circumtonans omnes; & ut quod
præmonstratur, explicatur, præcipiturq;
omnibus, videant, audiant, precipiantq;
singuli, mox jam ab hoc jam ab illo re-
quirens: ut nemo non statim à se requi-
sum iri, quicquid dicitur aut ostendi-
tur, metuens, in attentione se contineat
semper. Quam Tu ut aquas magis, jubes.
quicunq; pensum præsens toties è Libro itera-
rum, reddere confidit memoriter, ut reddat.
Reddunt igitur feliores ingenio, aliis post

alium:

alium: quos tradidores (ipsam mōrā, & toties
recitantum repetitione adjuti) subsequun-
tur: donec & tardissimi tandem assequantur
omnia. Quam de Ingenij celeritate veluti
concertationem Tu laetus spectans, decujusq;
Ingenij bonitate judicas: certus, quicquid
unus Tuorum scit, non ignorare ceteros; quum
nescire quod sic discitur, possit nemo.

Hæc generaliora sunt, de Methodo
uni formi, Tibi semper observanda, per o-
mnium Præmonstrationem, Explicatio-
nem, Imitationem, quicquid eos doces, aut
docebis unquam. Eo sine, ut nulla hora, ne-
dum dies, abeat, quin novafiat Eruditionis
accessio, novusq; studiis progressus.

Particularius monendus es, de Libelli
Tui Clasici structura, tum usu, quomodo
Tibi practicè pertractandus sit.

Frontem occupat, ut vides, Rerum No-
menclaturæ rudimentum, è Vocabulis to-
tius Lingua primariis, potissimumq; primi-
tivis, contextum: non congeriem, sed or-
dine bis artificio. Nam ad externum aspe-
ctum ordo Grammaticus est: quia Capite (post
Introitum) I. recensentur Nomina rerum
substantiva: secundo Adjectiva, tertio Pro-

nominis

nomina, quarto Verba; quinto Adverbia (Participia, cùm à Verbis tantum formantur, inter primitiva peculiarem habere classem nequeunt) sexto Præpositiones &c. Et tamen ordo hic Ordo simul Rerum est intimus: dum initio enumerantur Res ipsæ: Tum Rerum Modi fundamentales: primaria scil. Rerum accidentia. Mox rerum, & accidentium, commenstrations brevicula: Inde transitur inspectando Rerum Motus, actiones & passiones. Sequuntur earundem Actionum & passionum modi: Et Rerum, Actionumq; Circumstantiarumq;: Tum varia Rerum, Actionum, Circumstantiarumq; cohærentiae. Ita per summos Cardines suos Rerum & Verborum compages resolvitur. Addimur tamen de Verbis derivatis & compositis: ut inter Voces primitivas & ortas discrimen observare, eog; mentem Lingvarum Janua. Vocum apparatum totū explicatura, preparare incipient.

In hac autem initiali Rerum Mundi Instruzione seruum mihi propositum fuit. Paradisiacam tibi aperire Scholam: ubi non aliis Tibi labor esset, quam colludere Tirunculis tuis, sicuti ibi Tironi suo, propomodum adhuc infanti, Adamo, collusit Deus: suas illi recens factas commenstrans vivas imaginulas, earumq; addiscere jubent nomenclaturam. Hoc est, Volui libellum hunc Vestibularum Picturis, rerum formas ad vivum exprimentibus, ornare, suam singulis apponendo Nomenclaturam: tūm ut facilius huc allicerentur puerorum ingenia, tūm ut impressiones rerum primæ fierent

accu-

accuracyores. Sed non succedit propositum (tametsi factum jam esset initium) ob artificum hic loci defectum. Quem defectum ab industria Tua pensari necesse erit: diligentí Vocabulorum omnium explicitatione, Rerumq; quas signiant quali quali representatione. Vitam & animam institutioni Tua defuturam certus esto, nisi Res hic tironibus assignatas, aut commenstraveris (si praesentes haberi possunt, vel saltē imagines earum aliqua) aut circumscribendo sic inculcaveris, ut quoquomodo capiant tandem. Rerum n. & Verborum parallela, articulataq; cognitio, profundum illud Methodi mysterium est, quō vagas naturā suā Mentes captivare. & ad Rerum sensumq; medullas deducere intendimus. Hic ergo ut nobis gnavi sis, intentionibusq; nostris accuracye subservias, velementer Te oro. Capiant quantum capiant de Rebus, quas illis familiariter aut demonstrabis, aut enarrabis, illis tamen intra mentem lucescere inciper, ne dubitas eog; lubentius hanc illis operam, ut è Verborum corticibus excusso Rerum nucleos ostendas, presta.

Quod ut tanto Tibi facilius accidat, eadem Rerum Nomenclatura, Vernaculae accurate facta, Tibi & tuis datur parata, typis quoq; descripta. Et quidem seorsim melioris exercitii, uti patet causæ. Et quidem Latino Vestibulari Textui premissa, ut primo in eam (post hoc tui alloquium) incident Discipuli, occasioq; sit exercitia hac à notis (Vernaculae) incipiendo per nota ad Ignota (Latina) veniendi;

niendi; sed & (quod stratagematis loco habe) totam Rerum lustrationem, nomenclationemq; egregie lingvâ norâ peragendi. Ubi defixam in Resatationem nihil turbabit; neq; Tironum ingenia duplicitucta (cum ignotis Vocabulis. & ignotis Rebus) obycentur.

Absolves igitur Vernaculam banc Rerum Nomenclaturam (prælegendendo, præexplicando, moxq; examinando, & à discipulis idem exigendo) ipse met, intra unum & alterum tertiumve; mensim: sat egregiâ laude & spoliis amplius si omnes Tuos omnia illa promptissimè legere (nam & Vernaculos Lectores promptos requirimus) recteq; intelligere, effeceris. Latinum interpretari Textum (in quem è Vernaculo immediate venientur) non Tuum erit, sed discipulorum; Tu tamen quomodo illi Verba verbis accommodant (respondent enim alter alteri Textus adverbium) attendes, & si quid forte errabunt, revocabus. Illa quippe hic actio, Tibi directio, mandatur.

Pertransito sic iterum (duorum triamve Mensium spatio) Latino Textu, ut Verba & Res intelligent, & memoriâ teneant. venie in Grammaticam Vestibularem: quam sic illis explicabis, ut singulis Capitellis sua adjunges Exercitia. Cujus rei rationem, sicut & Dictionarij praxin, subjectis ibidem brevissimus Hypomnematis docebo. Nunc reliqua officia Tui munia in aphorismos contraham.

I. Libro alio quam Clasico ne utare: neq; Tui,

II. Lectionibus & Exercitiis omnibus semper

ipse

ipse adesto, Tuiq; omnium adfint, semper vides.

III. Omnes ama, omniumq; profectus opta & quere, prosopepsiam ignora: muliō v. magis invidiā. Nihil in his Encyclopediaradimentis scies Tu, quod ignorent Tui. Si n. scierint, Tibi cedet laudi & illis: si nescierint, Tibi dedecori, non illis. Vel unus negligens, & indolitus, reperetus, sufficiens contra diligentiam Tuam erit testis.

IV. Inter operas neminem aliud agere permitte. Utq; ne permittas, oculos & aures semper illis obverte, obvertereq; suos Tibi, & rei qua agitur, adige. Nempe jam hunc jam illum (eos maximè quibus fidis minimè: sunt n. quadam Ingenia vagâ) interrogando, examinando, emendando.

V. Qualiter se quis inter operas gerit, taliter Træ erga illus. Industrios am. & subinde collaudaz: desides increpa, nec tamen odio habes, sed instantiūs urge.

VI. Si quid valde observandum monere habebis, id non nisi imperato silentio efferes, ut attemere excipiatur ab omnibus: mox ab aliquibus, quid dixeris, & quid sensu, reposcens.

VII. Qualibet horâ prælege, quod idem mox legant illi: & explica, quod idem explicit illi: & inspectantibus illis fac, quod idem mox faciant illi. Tibi n. ubiq; prædictio mandatur: sed cum attentione, an Te præcuntem sequantur; & an sic, ut asequantur. Alioqui frustra præbis, si non illi sequantur: frustra sequentur, si non asequantur.

VIII. Asequentur a. si nihil nisi dilucidum, (aut

bene

benè dilucidatum) ad spectandum proposueris; nihil nisi factu proclive, iussoris: progrediari q̄ cum illistente, nec aliter permittas illos. Pracipitatem ubiq̄ dedocenda est Juventus, assuefacienda circumspetionis.

X. Hareniem quemcunq̄ juvet quicunq̄: si nemo. Tu.

X. Si quem tardum vides, tolera, ad ingeniosiores transi, donec & tardior ille asequatur. Pudib; u. tandem non asequutum videri.

XI. Balbutire Latinē si Tui volunt (loqui nō nondum sciunt) ne probibe, sed neq; cōge. Fastidius plerumq; imperata, negata eupimus.

XII. Ad novas lineas nunquam transi, nisi penso priori recte subatto: idq; eō fine, ut ne quid perfundatoriē prioribus adjectum, in ruinam ponatur sequentibus.

Addo: Quia quicquid Tu hoc loco struis, roti Encyclopædia fundamentum dare debet. Tibi totam illam (sicut & sequentibus Collegis Tuis) nostram esse debere: ut quicquid cum Discipulis agitis, lux universalis emicet. Vestrarq; stellulas, sicut Solis radij Planetas suos, collūstret.

Hanc si sequeris rationem, diligentis Magistri explebis numeros, laudemq; mereberis, & ulterioribus Adolescentiolorum studiis consules optimè. Vale.

In VESTIBULUM Linguarum:

L. Invitatio.

Veni puer,

2. Loquar tecum de re necessaria, super omnia;
3. Lóquere: audio.
4. Vis-ne SAPIENS esse?
5. Quid istuc est. Sapiéntem esse?
6. Intelligere omnia; & recte agere omnia; & recte Logi de omnibus.
7. Volo: sed quis dabit hoc mihi?
8. Deus, & conversatio cum Sapiéntibus, vivis & mortuis.
9. Quibus vivis? Praeceptóribus.
10. Et quibus mortuis?
11. Illis qui ante nos vixerunt, & loquuntur nobis cum adhuc in Libris.
12. Satisne id? Satis.
13. Modò Deum ora, Praeceptóripáre, Libros amā.

14. Sed ut intelligas Sapiéntes illos
15. Discē sermonem quō scripsérunt.
16. Nempe Latinam linguam,
17. Quā pulchra est, & communis populis, faciliq; doctos.

18. Quā docēbit me illam?
19. Ego, auxilio Dei:

A
20. Id.

20. Idq; viāfācili, divisa in tres gradus,
 21. In primo ponemus omnia ejus *Fundamenta*:
 22. In secundo erigemus totam necessariam ejus
Strūcturam.
 23. In tertio addemus omnimoda ejus *Ornamenta*.
 24. Illud primum absolvemus in hoc primo
 Libello,
 25. Quem nunc sumis in manum, *VESTIBULUM Lingua* dictum.
 26. Secundum absolvatur proxime sequenti Libro.
 27. appellato *JANUA Lingua*.
 28. Tertium in tertio
 29. Quem vocabimus *ATRIUM Lingua*,
 30. Atq; inde immittam te in *PALATIA Authorum*:
 31. hoc est in Libros scriptos sapienter,
 32. ut ipse quoq; fīssapiens, prudens, eloquens,
 33. Difficultas ne terrēat te;
 34. qui cupit, capit omnis.
 35. Si principium est difficile,
 36. Médium erit facile,
 37. finisq; jucundus.
 38. Qui benè distinguit, benè docet:
 39. & qui benè attendit, benè discit; hoc non fallit.
 40. Eja aggrēdere, in nōmine Dei.

1 I.
Divisio Rérum.

41. OMNIA, ALIQUID, NIHIL, hā-
bent sua Nōmina,

42. omnia

42. omnia sunt: Deus, Mundus, Hōmo.
 43. aliquid est: Res, Mōdus(rei), Mōetus.
 44. in Rébus est: Tōtum, Pars, Defectus.
 45. in motu: Causa, Vis, Instrumentum.
 46. Pars est: Dimidium, Frustum, Mīca.
 47. in Toto est: Princípium, Médium, Finis.
 Ordo, Tempus, Lōcus,
 48. in ordine sunt: Númerus, Mensūra, Pondus.
 49. in Tēmpore: Momēntum, Mōra, Hōra:
 Dies, Septimāna, Mensis;
 Annus, Séculum, Èvum.
 50. in Die est: Máne, Merídes, Véspera:
 Crepúsculum, Nox, Auróra.
 51. in Annos sunt: Ver, Èstas, Autúmnus, Hyems:
 52. in Lōco: Spátiū, Distántia, Términus:
 & quatúor Plagæ mundi.
 53. Rerum origo est: Natūra, Ats, Casus,
 54. Res ipsa est: Corpus, Spiritus, Larva,
 55. in Corpore sunt: Matéria, Forma, Superficies.
 56. Spiritus est: áнима, ángelus, diabolus.
 quorum habitacula sunt: Elementum,
 Cœlum, Orcus,
 57. Elementa sunt: Ignis, Aer, Aqua, Terra.
 58. in aéthere sunt: Sidera.
 in quibus veniunt: Calor & Frigus; Èstus & Gelus.
 59. Sidera sunt: Sol, Lúna, Strella,
 60. in Sóle sunt: Lux, Rádius, Lúmen,
 finelúmine est: Úmbra, Caligo, Ténebrae.
 61. ab Igne vénit: Scintilla, Flamma, Fumus,
 (Fuligo).

A 2
in Ig-

in Igne sunt: Torris, Pruna, Pavilla;
post Igne manet: Titio, Carbo, Cinis.

62. in Aëre est: Ventus, (Eurus, Auster,
Favonius: Boreas.)

Item: Vapor, Nébula, Nubes, Iris.

63. ex Nube veniunt: Pluvia, Nix, Grandio,
Ros, Pruina, Mannæ,
Fulgur, Tonitu, Fulmen.

64. AQUA affuens est: Scatena, Fons,
Rivus, Amnis, Flumen, Torrens.

65. Stans aqua: Palus, Stagnum, Lacus, Mare.

66. in Flumine est: Fluendum, Fundus, Gurges,
aut Vadum.

67. in Mari: Ueda, Fluetus, Abyssus,
aut Insula.

68. ex Aquafit: Gutta, Bulla, Spuma; Glacies.

69. iuxta Aquam: Ora, Rips, Litrus.

70. In TERRA est: Specus,
super Terram: Mons, Vallis, Campus.

71. in Camposunt: Grumus, Tumulus, Collis.

72. Terracum aqua sunt: Uligo, Lacuna,
Limus, Lutum.

Terra sine Aqua: Gleba aut Pulvis.

73. Terra ipsa est: Argillæ, Creta, Rubrica.

74. è Terra veniunt: MINERA, STIRPS, ANIMAL.

75. MINERA est: Succus, Metallum, Lapis.

76. Succus mineralis est: Sal, Alumen, Nitrum;
Sulfur, Vitriolum, Succinum.

77. Metallum est: Plumaum, Stannum, Ferrum,
Æs (vel Cuprum): Aurum,
Argentum, Argentum vivum,

78. Factitia metallasunt: Chalybs, Orichalcum,
Electrum.

79. Lapicest: Aréna, Glárea, Scrupus: Sa-
xum, Silex, Cos.
Marmor, Magnes, Gemma.

80. Gemmasunt: Adamas, Sapphirus, Rubi-
nus, Smaragdus, Jaspis &c.

81. Gemmu similia sunt: Vittum, Crystallum,
Unio (seu Margarita), Corallium.

82. STIRPS, seu Planta est: HERBA,
FRVTEX, ARBOR

Item: Fungus.

83. In Plantasunt: Radix, Truncus, (seu
Stipes) Rami.

84. In Stipite: Cortex, Liber, Medulla.
in Ramo: Frons, Folium, Flos, Fructus.

85. HERBA est: Gramen, Olus, Fruges.

86. Gramen est: Muscus, Urtica, Lappa &c.

87. Olera nobis dant, vel folia: ut Brássica, La-
ética, Nastúrtium &c.

vel fructum: ut Cúcumis, Cucurbita, Melo.

vel séminalia, ut Papáver, Anísum, Cumícum.

vel radicus: ut Rapa, Siser, Ráphanus;

Cepa, Allium, Porrum.

88. Fruges sunt: Legúmina & Frumenta.

89. Legúmen habet: Caulem & Siliquas: ut
sunt Faba, Pisum, Lens, Vicia, Cicer.

90. Frumentum habet Culnum & Spicam, aut
Pannículam.

91. Spicem far est, Tríticum, Siligo, Hor-
deum, Ador &c.

Paniculatum far. Avéna, Mílium, Páni-
cum, Fagopyrum, Oryza.

92. In Spica est; Cránum, Cluma, Arista &
inter frumenta reperiuntur. Zizania,
Lolium &c.

93. FRUTICES terrestres sunt: Córlylus,
Sambucus, Ros, Vitis, Rubus, Sennit:
& insente Spina.

94. Frúices aquátici: Juncus, Scirpus (seu Can-
na) Arundo (seu Cálamus.)

95. Suffrúices vocantur: Carduus, Sálvia, Ruta &c.

96. ARBORES sunt: Tilia, Salix, Alnus:
Fagus, Bétula, Pinus, Abies: quibus stib-
lat Gummi, Resina, Pix. Quercus dat
Clandes.

97. Arborum fructus sunt: Pomum, Nux, Bacca.

98. Poma sunt: Malum, Pirum, Ficus: Pérsicum,
Prunum, Cérasum &c.

99. Nuces sunt: Avellána, Juglans, Caftanç &c.

100. Bacce sunt: Mora, Olivæ, Fraga &c.

101. in Fructu est: Petiolus, Putámen, Pulpus,
Nucleus.

102. Sylvæ est, Nemus, Saltus, Dumus:

103. In ANIMALI est, Vita, Sensus, Mo-
tus: & Sexus.

in Sexu est; Mas & Foemina: & ab his Foetus.

104. Animal est; VERMIS, INSECTVM,

SERPENS, AVIS, PISCIS,
QUADRUPES.

105. VERMIS est: Lumbricus, Hirudo, E-
rúca, Tinea, Terédo &c.

106. INSECTU Mest; Pediculus, Lens, Pla-
lex, Cimex: Formica, Aranea, Tipula,
Scorpio.

107. SERPENTIA sunt: Anguis, Draco,
Lacerta &c.
quahabent Venénum.

108. In AVE est; Penna & Pluma: Ala & Cau-
da: Rostrum & Inglúvies.

Ab Ave, Nidus, Ovum, Pullus.

109. Aves doméstici: Gallus, Gallina, Capo:
Anas, Anser, Olor, Pavo, Columbus.

110. Aves circa domum: Passer, Hirundo, Pica:
Gráculus, Cornix, Cicónia.

111. Campestres aves: Alauda, Coturnix, Perdix:
Tarda, Grus &c.

112. Sylvæstres: Attagen, Phasiánus, Terraq:
Turdus, Sturnus, Mérula: Cúculus Tur-
tur, Upupa.

113. Oscines sunt: Luscina, Carduélis, Lutéola:
Fringilla, Parus &c.

114. Rapaces aves sunt: Aquila, Milvus, Vultur,
Accipiter, Falco, Nisus, Corvus.

115. Aquatice aves: Fulica, Mergus.
circa aquas volantes; Ardea, Gavia, Motacilla.

116. Aves nocturna: Bubo, Ulula, Vesptilio.

117. Infecta alata sunt: Culex, Musca, Apis, Ve-
spa, Crabro. Item Papilio, Bruchus,
Scarabæus, Locusta, Cicada, Gryllus.

118. In PISCÉ sunt: Squama, Pinna, Branchiz.

119. Piscis fluviátilis sunt: Alburnus, Perca,
Lucius

Lucius, Carpio, Anguilla, &c. Marini:
Halec, Balena &c.

120. Piscibus similes sunt; Cancer, Concha, Orea: Cochlea & Limax.

121. QUADRUPES est vel Pecus & Jumentum; vel Fera & Bestia. In quibus sunt Pili, aut Villi, aut Lani, aut Setae: & propter fetus Uterus, Uter, Mammae.

122. Pecora sunt; Vacca, Taurus, Vitulus: Ovis, Aries, Agnus, & Veveyx: Capra, Hirpus, Hædus, & Caper: Sus, Porcus, Verres, & Majalis.

123. Jumenta sunt: Equus, Bos, Asinus: Mulus, Camelus, Elephas.

(in Equo vide Jubam, Penem, Ungulas)

124. Ferae majores, habentes cornua & lustra, sunt; Bubalus, Alces, Cervus, Caprae, &c.

125. Ferae minores, habentes rictus & ungues, & foveas; Vulpes, Lepus, Cuniculus, Simia, Eriaceus, Sciurus, Talpa, Mus.
Et domestica, Canis & Felis.

126. Bestie feroces: Leo, Tigris, Pardus: Ursus, Lupus, Ape.

127. Quádrupes aquáticu[m]: Fiber, & Lutra
item Rana, Testudo.

128. HOMO asate est; Infans, Puer, Adolescentis: Júvenis, Vir, Senex: Puella, Virgo, Mulier, Anus.

129. Membra Corporis sunt: Caput, Truncus, Artus.

130. in

130. in Capite: Vertex, Capilli, (Crines)
in Facie, Frons, Oculi, Natus: Tempora,
Genæ, Aures: Os, Labia, Mentum.

131. in Oculo: Pupilla, Palpebrae, Cilia: supra
oculum Supercilia: ex Hirquis sudans
Lacryæ.

132. in Naso sunt Nares: in Ore Bucca, Palatum, Lingua; Gingiva, Fauz.

133. in Collo, Guttus & Cervix.

134. in corporis Truncosunt, Pectus, Venter,
Tergum, Latera. in Ventre Umbilicus:
in Tergo, Humeri, Dorsum, Lumbi, Natis.

135. Artus sunt, Manus & Pedes.

136. Partes Manus, Crachium, Cubitus, Pugnus: Palma & Vola: Digitæ & Pollex.
sub Brachio vero Axillæ.

137. Digitus habet Articulos, Cónylos, Ungues,

138. Partes Pedis: Coxa & Femur; Genu & Poples: Crus & Sura: Talus & Plantæ.

139. Plantæ rursus habet, Calcaneum, Solum, Dígitos, Hallum.

140. Offa Capitis sunt: Calva, seu Cranium:
Mala, Maxilla, Dentes.

141. Offa Trunci: Sternum, Scapulae, Spina, dorsi, Costæ, Os sacrum.

142. in Offib[us] est Medulla; circa Offa sunt
Membranæ; inter offa Cartilago.

143. Carnosa partes in Corpore sunt: Musculi,
Víscera, Canales.

144. Víscera sunt: in Capite Cérebrum; in pe-
ctus, in ore

13

144. *Etore Cor & Pulmo; in Ventre Ventrículus, Jecur, Fel, Lien, Renes, Vesica.*
145. *Canales sunt: pro halitu, Trachea; pro alimento, Gula, Intestinum: Iliaq; in alvo; pro humorib; Venæ, Arteriæ, Nervi; in quibus sunt, Sanguis, Pituïta, Bilis.*
146. *Alimenti desiderium, dicitur Fames & Siccis; excrementum superflui est, Saliva, Mucus, Sudor; Urina & Stercus.*
-
147. *SENSU percipitur, Color, Sonus, Odor, Sapor: Voluptas aut Dolor; Dum sensu quiescunt, Somnus est, & Somnium.*
-
148. *In MENTE est, Ratio, Voluntas, Animus.*
149. *A Ratione veniunt, Ingénium, Intellectus, Memória.*
150. *A Voluntate sunt Affectus: Amor vel Odium: Gaudium vel Mœror. Spes vel Metus; Favor v. Ira: Zelus v. Fastidium.*
151. *ab Animo est, Fastus, Audácia, Temeritas, Pœnitudo.*
-
152. *Defectus in Corpore sunt; Nevus, Labes, Tuber: Plaga, Vulnus, Ulcus.*
153. *Navi incuta sunt, Lichen, Lentigo, Ruga. Túbera: Verrúca, Struma, Gibbus.*
154. *A Plaga est, Vibex, Livor, Tumor: à Viscere Cruor, Cicatrix.*
155. *In Ulcere est Sánies, Tabum (Pus) Vómica. Parva ulcúsculas sunt, Pústulæ, Pústulæ, Papulæ, Morbilli.*
-
- 156.
156. *Morbis interni sunt, Tuffis, Febris, Calculus, Tabes, Hydrops, Rabies &c.*
157. *Lues contagiosa, Scabies, Lepra, Scorbucus, Pestis &c.*
158. *Monstrum, Gigas, Pumilio &c.*
159. *Rústicus habet Hortos, Agros, Pascua, Praeta, Villam.*
160. *Circa Hortum est, Agger, Planca, Sepes; & in Sepe Pali (sudes) Virgæ. Instrumenta Hortulanæ; Ligo, Pala, Bipalium.*
161. *In Agro est, Arátrum, Sulcus; Ocea: semen, Segetes, Messis: in Messe, Falx, Merges, Merga: post messem, Stípula, Acérvis.*
162. *In Prato crescit, Foenum & Cordum: ad quæ sunt, Secula, Rastrum, Furca.*
163. *In Villa est: Horreum, Stabulum, Pábulum; & in Horreo, Tritor, Palea, Stramen.*
164. *Stabulum est, Equile, Caula, Hara. In Statulo vero, Præsepe, Crates, Litteræ.*
165. *In Corte est, Fimus, Quisquiliæ, Festucæ, Tricæ, Sterquilinium.*
166. *Pastor habet, Gregem: Pedum, Flagrum, Peram. Et accipit à Peccore, Lac, Butyrum, Caseum.*
167. *In Alveari est, Examen Apum, quæ faciunt Favos Mellis, & Ceram.*
-
168. *In Mola est; Farina, Furfur, Saccus. in Pilino, Pila, & Pilum, & hinc Pultes & Alica.*

169. *Apud Pistorium, Cibrum, Macra, Massa;*
Furnus, Panis, Similia (Et in Pans Cru-
sta ac Medulla.)
-
170. *Apud Piscatorem est, Hamus, Esca, Nassa;*
Rete, Sagena.
-
171. *Apud Auncupem, Pertica, Viscus, Fistula,*
Laqueus, Esca, Cavea.
-
172. *Apud Venatorem: Casus, Vari, Venabu-*
lum, Scobs &c.
-
173. *Apud Lanionem: Farcimen, Perna, Lar-*
dum: Arvina, Adeps, Sebum.
-
174. *Apud Coquum: Opionium, Jus, Aromata,*
Aromata sunt; Piper, Ziziber, Crocus,
Saccharum, Acetum.
-
175. *Culinaria supplex: Ahenum, Lebes, Ca-*
tillus, Veru, Craticula, Sartago; Co-
lum, Catinus, Trua.
-
176. *Potus est, Vinum, Cerevisia, Mulsus, Et*
alia Temeta.
-
177. *In Vineae est: Vitis, Palms, Pamphus: Pa-*
stinum, Tocular.
-
178. *Ex Uvus fit Mustum; ex acinis Lora; è Fe-*
ce Vinum crematum; è Polenta & Lupu-
lo Cervisia.
-
179. *Amictus antiquorum fuit: Cucillus, Brac-*
ca, Carbicus.
-
180. *Nunc tegumentum Capitis est; Pileus, Mi-*
tra, Vitta &c. Corporis; Indusium, Ca-
lige, Thorax vel Tunica; Toga vel Pal-
lium, ans Palla. Pedum, Calcei vel O-
crezi.

181.

181. *in Thoraco sunt; Manicae, Lacinae: Unci-*
nuli & Fibulae; aut Noduli; Ligulae,
Fasciae.

-
182. *Apud Netricem sunt: Linum vel Cannabi-*
s; Stupa & Flocci. Item Colus & Fu-
sus; Filum & Glomus.

-
183. *Ad Textorem defertur Tela: à Textore*
refertur Linteum: ex quo sunt Inte-
la, Collaria, Muccina.

-
184. *Apud Sartorem, Pannus, Forfex, Acus,*
Digitale, In Veste est, Sutura, Limbus,
aut Lemniscus; Fimbria & Gravum;
Plica & Sinus.

-
185. *Apud Sutorum: Cōrium, Subula, Acia;*
Modus. Apud pellionem; Pellis, &
Pellicum.

-
186. *Habitacula olim: Spelunca, Tabernacu-*
lum, Tugurium. Postea: Casa, Domus,
Palatium.

-
187. *Apud Fabrum lignarium: Securis, Ascis,*
Terebra, & Serra; Ligum, Tignum,
Alteres: & ex ligno Assulæ, Scobs; in
ligno autem Foramen.

-
188. *Apud Lapidarium: Amulis, Régula, Nor-*
ma; Circius, Culum, Tudes. Apud
Murarium, Láceres, Calx, Murus.

-
189. *In Edificio est, Fundamentum, Paries, Te-*
ctum; Clavi & Copulae; Columnæ & Pi-
lae: quæ siadunt, Rudus est.

-
190. *In Jannas, Postes, Limen, Superliminare.*

191.

191. In Fóribus: Cárdines, Pésfulus, Obex: Ca-
 téna, Sera, Clavis.
 192. In Fenestra: Cancelli, vel Clathrus. in
 Tecto: Tégula, vel Scándulæ v. Culmen.
 193. In Conclávi: Pavimentum & Láquear: in
 Láquear, Trabes aut Fornix.
 194. Partes Domús sunt: Area, Atrium, Hypo-
 caustum; Cámera, Culina, Penuarium;
 Fornax, Focus, Caminus: Pódium, Pé-
 gula, Turris: Gradus, aut Scalæ.
 195. Apud Figulum est; Olla, Urceus, aliaq;
 Vasa cum Ansis: & ex his frætis, Testa.
 196. Apud Fabrum Ferrarium sunt, Follis,
 Forceps, Malleus, Incus, Scoria: Lámia-
 na, Bractea, Lima.
 197. Apud Aurifabrum: Annulus, Torques,
 Ciméllum.
 198. Apud Scriniarium: Dolábra, Glütinum,
 Vernix: Arca, Cista, Scrinum.
 199. Apud Vietorem: Tinæ & Dolia. In Dolio
 autem Fundus, Secamenta, Círculi. Ap-
 pud Restionem: Funis, Restis.
 200. Apud Viatorem: Pénula, Báculus, Sárcina:
 Bulga, Cruména, Marsupium. Ante illu-
 lum est Iter, Via vel Semita: aut sal-
 tem Orbita vel Vestigium. Circa illum
 Comes aut Prædo, aut Scándalum. Pro
 illo Diversorium (sea Caupóna) ubi ve-
 nit Hospes ad hóspitem.
 201. Apud Equitem est, Frenum, Habéna, Ca-
 pistrum;

- pistrum: Ephippium, Stapes, Calcária.
 Interdum etiam Strágula vel Gausape,
 & Vídulus.
 202. Apud Aurigam est: Traha vel Currus;
 Vannus & Strigilis, Lorum & Flagellum.
 203. In Currus sunt, Temo, Jugum, Axes, Rotæ:
 in Rota, Modiólus, Radii, Orbile.
 204. Currus est, vel Carrus, vel Plaustrum, vel
 Rheda, vel Carpentum.
 205. Super Aquam est, Pons, Pontículus, Pon-
 to: Ratis, Scapha, Navis.
 206. Partes Navis: Prora & Puppis, Carína &
 Stega, Velum & Remus (ant Contus) &
 Gubernáculum.
 207. In Navi sunt, Nautæ: Sentína, & Nauseæ
 Navis quiescit in Portu; aut in Statione,
 super Anchora.
 208. Apud Mechanicum est; Moles & Máchina.
 Máchina est, Vectis, Cuneus, Fistúca,
 Prelum.
 209. Apud Rájulum, Árumna, Pabo, Palangæ.
 210. In Balneo, Labrum, Lixivium, Sapo; Spon-
 gia, Peñen, Novacula, Forpex; quibus
 paratur Coma.
 211. Promólli Cubátus sunt, Sponda, Lectus, Cu-
 nz: Pulvinar, Lodix, Teges. pro Sesio-
 ne, Scamnum, Sedile, Cúlcitra.
 212. Cupédia sunt: Placenta, Libum, Spira.
 213. Olfactum oblectant, Thus, Melchus, Un-
 guentum, Sertum &c.
 214.

314. Auditum afficit Tonus: quem facit pulsando Tympanum, & Campána; inflando Tibia, Tuba, Buccina; chordu sonando, Cithara, Testudo, Fides.
315. Apud Pictorem est, Pigmentum, Penicillus, Imágó.
-
316. In Círculo est, Centrum & Circumferentia: sicut & in Orbe, & Globo.
317. Mensura spatij sunt: Palmus, Spithamea, Ulna: Pissus, Orgya, Péttica: Stádium, Milliare &c.
318. Mensura aridórum sunt: Modius, Medianus &c. liquidorum vero Congius, Una, Culeus.
319. Mensura gravium super Libra; Drachma, Semuncia, Uncia, As (Pondo) Centenarius.
-
320. Mensura temporis, Horologium.
-
321. In Libro est: Pergamen vel Papyrus. Partes Papyri Plágula, Scapus, Volumen.
322. Partes Libri; Folia, Páginae, Márgenes; Partes Scriptura; Versus, Verbum, Literæ; Partes Literæ; Punctum, Linca, Apex.
323. Apud Scribam est. Stylus aut Penna; Scalpellum & Lineale. In Penna, Caulis & Crena.
-
324. In Schola est pro Doctore, Cátedra; pro Discípulo Subsellium: & Tabula, vel Pugillates &c.

225.

225. In Disciplina sunt: Exemplum, Præceptum; Imitatio; Mendum, Correptio, Correctione; Diligentia, Negligentia, Férule.

226. In Societate doméstica sunt, Dóminus & Servus; Dómina & Ancilla. Herus & Fámulus, aut Inquilinus. Operárius: Vi-etus, Merces.

227. Familia initium fáciunt, Sponsus & Sponsa: Dos & Nuptiæ, Maritus & Uxor, Conjuges.

228. In familia sunt, Parentes & Liberi; Fratres & Sorores. Unde se propagat Genus & Natio.

229. In Cognitione sunt, Pater & Mater; Filius & Filia. Avus & ávia, Nepos & Neptis; Pátruus & Amita: Avúnculus & Matér-tera.

230. In Affinitate sunt, Vítricus & Privignus; Noverca & Privigna: Socer & Gener; Socrus & Nurus.

231. Post mortem manent; Víduus aut Vídua, & órphanus heres; Tutor & Pupillus.

232. In Societate Politica est, Cohabitatio, Negotiatio, Régimen.

233. Cohabitatio multorum est, Pagus, Oppidum, Urbs: Dicio, Regio, Regnum, & Límites: Patria & Mores.

234. Circa Urbem, Moenia, Vallum, Fossa, Portæ.

235. In Urbe, Āedes, Platea (Vicus) Forum; Curia, Arx, Castrum.

B

236

236. In Platea, Puteus: & ad Puteum Crepido,
 Tolleno, Sítula, Alveus.
 237. In Pharmacopæo; Mortarium & Pistillum;
 Pyxis, Capsa, Corbis.
 238. In quolibet Negócio est, Scopus, Média,
 Occasio: Author, Adjutor, Impedimen-
 tum.
 239. Apud Mercatórem reperitur. Merx, Pré-
 tium, Pecúnia: Nummus, Obulus, De-
 nárius: Nundinæ, Lucrum, Damnum:
 Astus, Dolus, Fraus.
 240. Apud Creditórem, Sygrapha, Pignus;
 Fœnus.
 241. Apud Divitiam, Opes, Thesuri, Luxus:
 apud Mendicium, Márta, Cento.
 242. In Ludo est, Jocus, Alea, Tésserae, Lucta,
 Certamen, Tálitrum, Alapa.
 243. In Theátro spectatur, Scena, Histrio: Co-
 mœdia vel Tragoedia.
 244. Epulum est, Jenáculum, Prandum, Meren-
 da, Coena.
 245. In Cenáculo, Mensa, Mantile, Flabellum:
 Gutturium, Pelvis.
 246. Super Mensam; Tapas, Mappa, Salinum;
 Pátinæ, Disci, Cochlearia.
 247. In Pátinis, Júsculum, Pulmentum, Offa,
 aliq. Cibi, & Dapes.
 248. Super Abaco, Cátharus, Obba, Pócula,
 Páteræ: quibus adstat Pincerna.
 249. Noctuserviant, Tæda, Lampas, Candela,
 Fax.

250

250. In Regimine sunt, Magistratus & Súbditi;
 Jus & Lex; Munus & Officium; Crimen
 & Judicium.
 251. Magistratus in Civitate sunt, Senátor, Con-
 sul, Prætor.
 252. In Regno; Rex, Cæsar, Princeps, (aliquan-
 do Tyrannus.) Aquibus creantur, Co-
 mes, Baro, Eques: ordinanturq. Cen-
 sus, Tributa, Telenia, aut Privilégia.
 253. Regisunt: Solium, Sceptrum, Corona;
 Monéta, Fiscus, Gaza: Consiliárii, Le-
 gáti, Intérpretes, & Satéllites.
 254. In Aula versantur, Adulátor, Mório,
 Scurra: & ab his Calumniæ, Cavilla,
 Sannæ.
 255. Súbditi sunt, Próceres, Pópulus, Plebs, (sæc
 Vulgus.)
 256. Pópulus dividitur in Tribus, & Classes;
 Plebs in Cives, Opifices, Mercenários.
 257. Crimen est, Culpa, aut Scelus, vel Flagiti-
 um: & ob id Lis, & Dica.
 258. In Judicio se fíunt, Actor, Reus, Judex:
 Testis, Advocátus, Vas:
 259. In Júdicio potestate est, Præmium & Poena;
 Multa v. Supplicium, aut Vénia.
 260. Supplicium est, Exilium, Carcer, Nex.
 261. in Cárcere, Compes, Cippus, Squalor.
 262. ad Necem sunt, Gladius, Crux, (nunc Pa-
 titulum) Rogus.
 263. Exsequóres; Lictor, Carnifex. in quo-

32

rum

rum potestatem datur Fur, Latro, Magus, Saga, Mératrix: aliquando & Martyr.

264. *Ab uno vel malo Regimine prodit, Concordia v. Discórdia, Pax v. Bellum.*
265. *In Concordia est, Fœdus, inter Socios & Amicos. Item Auxilium, Solatium, Honor: Dona, Münera; Gratia.*
266. *in Discórdia. Hostis, Miœ, Rixæ (Jurgia) Contumelia; Sedicio, Pernicies, Calamitas.*
267. *in Pace. Quies, Securitas, Ubertas. in Bello, Tumultus, Periculum, Penuria.*
268. *ad Bellum requiruntur, Arma, Stips, Commeatus, Exercitus.*
269. *Arma sunt vel defensiva; Cassis, Loricae, Scutum, seu Clypeus.*
270. *vel offensiva: éminus, Funda, Arcus, Balista, Sagitta, Telum, Jäculum: nunc Bombarda, Sclopétum, Tormentum.*
271. *offensiva cōminis, Hasta, Lácea, Bipennis, Ensis, Acinaces, Frámea; Sica & Pugio, Cæstus, Clava, Cala.*
272. *in Gladio est Capulüs, Aciess, Cuspis, seu Mūcro: ad Gladium Vagina & Bálteus.*
273. *In Exercitu sunt, Légio, Turma, Miles, Tiro. in Castris, Teutória, Custos, Vigiles: Induciae aut Iosidiae.*
275. *in Pralio, Signum & Téssera, Clamor & Pugna: tum Fuga, Clades, Victoria.*

276.

276. *post Victoriā; Spolium & Præda, Tropheum & Triumphus. Rumor & Fama Tabellarius cum Epistola; vel Nuncius cum Nuncio. Historia v. Fábula.*

277. *Sic in Hominum vita est, Labor aut Otium; Virtus a. Viciū; Decus a. Dédecus & hinc Laus v. Probrum; Glória v. Ignomina.*

278. *in RELIGIONE est, Numen, Cultus, Devotio; Ceremonia, Ritus, Hypocrisia.*

279. *in vera Religione, Fides, Cháritas, Spes. Jejúnium, Preces, Elçemólysa, Ecclésia, Concílium, Mystérium.*

280. *In falsa Religione, Idólum, Delúbrum, (Fatum) Superstítio: Hæresis, Secta.*

281. *in Templo, Ara, Sacérdos, Sacrificium, Pulpitum, Concio, Pluteus, Cantores &c.*

282. *in Providentia Dei est, Fatum, Sors, Fors (Fortuna): Miraculum, Prodigiū, Om̄en. Vates, Augur: rerumq; Vices.*

283. *Directores omnium sunt, Christus, aut Satan.*

284. *Finis omnium, Salus aut Intéritus: Paradísus aut Gehenna.*

III.

Modi Rérum.

285. *O M N I A sunt, Similia vel Dissimilia. Quod videbis si consideres Binas res oppositiæ, aut Ternas ordinatim.*

B 3

286.

286. *ALIQUID* est Hoc vel Illud, aut aliud,
 Idem vel diversum, a contrarium.
 287. *Nihil*, est nulliusmodi.
 288. *DEUS* est aeternus; *Mundus* temporarius;
 Homo nunc mortalis, post immortalis.
 289. *RES* qualis est? *Talis*. Uniformis vel *Varia*;
 Pulchra v. *turpis*; *Utilis* v. *noxia*;
 Tota v. *semis*.
 290. *Modus* est. *Aptus* (*idoneus*) vel *ineptus*.
 291. *Motus*, *Celer* (*seu Velox*) vel *Tardus*.
 292. *Totum* est, *Integrum* aut *lacrum*, vel
 mutilum.
 293. *Pars* est *Magna* vel *parva*.
 294. *Defectus*, *Exterus* vel *internus*.
 295. ab *Ordinibus* *Quota* est? *Prima*, *Média*,
 última.
 296. *Tempus* est. *Præteritum* *præiens*, *futurum*.
 Res à tempore, *Nova* aut *Vetus*; *Nupera* vel *prisca*.
 297. *Locus* est, *Amplus* vel *arcutus*; *Vacuus* vel *refertus*;
 Sacer vel *profanus*. *Res à loco*,
 Vicina aut *remota*.
 298. *Numerus* est, *Par*-*impar*. *Res à numero*,
 Multæ vel *paucæ*; *Crebræ* (*seu frequentes*) aut *Raræ*.
 299. *Quot* sunt? *Tot.* si *Unus*, erit *Solus* vel *socius*:
 si *Duo*, *Uter*? *Ambo* vel *alter*.
 300. Si aliqui, erunt *Tres* v. *quatuor*, v. *quinque*,
 six, *septem*, *octo*, *novem*, *decem*. *Vi-*
 ginti, *Triginta*, &c. *Centum*, *Mille*.

301. *Mensura* est *Æqualis* v. *inæqualis*. *Res à Mensura* *Quanta*? *Tanta*. *Longa* vel *brevis*; *Lata* vel *angusta*; *Crassa* vel *tenuis*; *Ingens* aut *exilis*.
 302. *Pondus* est *Grave* aut *leve*.
 303. *Spiritus* est. *Bonus* aut *malus*: *anima*, *Pia* vel *impia*.
 304. *Corpus* est, *Grande* vel *minutum*: *Asperum* aut *laxe*. *Vitrum* est *Pellucidum*, *lignum* *opacum*.
 305. *Forma* est, *Venusta* aut *foeda*.
 306. *Figura*, *Rotunda* vel *quadrata*. *Linea* *Re-*
 cta *vel curva*.
 307. *Statura* *hominis* est. *Alta* vel *humilis*. *Ho-*
 mo à statura, *immans* aut *nanus*.
 308. *Situs rei* est, *Còmmodus* vel *incòmmodus*.
 Res à situ, *Dextra* vel *sinistra* (*læva*):
 Prona vel *supina*.
 309. *Dies* est, *Festus* vel *profestus*.
 310. *Sole* est, *Clarus* vel *obscurus*: *Luna Plena* vel *dimidia*: *Stella*, *Fixa* vel *vaga*.
 311. *Cælum* est *Sudum* vel *udum*. *Aer*, *Serenus* vel *nubilus*. *Aqua*, *Limpida* vel *turbida*: *cálida* vel *frígora*, aut *tépida*.
 312. *Pluvia* est *Rara* vel *densa* (*spissa*): *Flumen*, *Profundum* vel *breve*.
 313. *Terra* est, *Sicca* vel *humida*; aut *saltem* *má-*
 dida. *Gleba*, *Dura* vel *mollis*. *Ager*, *U-*
 ber vel *stérilis*. *Regio*, *Planæ* v. *montes*.
 314. *Metallum* est, *Purum* (*putum*) v. *impurum*.

" Régi nyomtatványok, Lócsae, evang.:"
 /314. ig.j./

315. *PLANTA* est, Ténera vel robusta;
 Víridis vel árida.
 316. *Caulis*, sólidus v. cavus. Firmus a. débilis.
 317. *Arbor* est, Húmílis vel procéra. *Lignum* e-
 jus, Fragile aut lentum.
 318. *Fructus* est, Præcox aut serotinus: Matúrus
 aut immaturus: Recens aut victus: Frá-
 cidus aut putris. *Nux*, Plena vel inánis
 (*sem cassi*).
 319. *Vinum* est, Merum vel dilúcum: Hornum
 vel annótinum. *Mel* sincérum vel mi-
 scellum.
 320. *ANIMAL* est, Brutum vel rationale.
 Brutum, Cicur aut ferum; Opínum,
 aut Vescum.
 321. *HOMO* est, Vivus aut mórtuus. *Vivus*,
 sanus aut æger. *Sanus*, Pinguis aut ma-
 cer, Júvenis aut Vétulus.
 322. *Persona* est, Formósa vel deformis: Nóbilis
 vel ignóbilis: pública vel priváta.
 323. *Infans*, Nudus aut vestitus. *Júvenis*, Ado-
 lescens vel adultus. *Vir*, Cœlebs aut
 conjugátus, vel viduus.
 324. *Parentes* sunt, Liberi vel servi; Dívites vel
 paúperes.
 325. *Liberi* sunt, Genuíni vel spuri: Supérsti-
 tes vel defuncti.
 326. *Frater* est, Germánus vel uteríus: nascun-
 turq; Singuli vel gemini.
 327. *Cutis* hóminis est, Glabra vel hirsúta. Ca-

put

- put Calvum vel criníum. Crines, críspi
 vel rufi, aut cani.
 328. *Facies* est, Nota vel ignóta: Hílaris vel moe-
 sta; propter res Lætas vel tristes.
 329. *Vulnus*, Blandus vel torvus (trux); comis
 vel térricus. *Frons*, Plana vel rugósa.
 330. *Oculus*, Videos aut cæcūs, aut luscus: Lip-
 pus aut limus.
 331. *Auris*, Audiens vel surda. *Nasus*, Simus
 vel uncus.
 332. *Venter*, Gracilis vel obésus. *Ventriculus*,
 Avidus vel segnis: Satur vel jejúnus.
 333. *Manus*, Agilis vel trémula. *Homo à manu*
 Mancus vel ancus, aut scævus.
 334. *Pes* est, Valgus aut varus. *Sura*, Carnosa a.
 pétila. *Homo à pede*, Claudus a. luxus.
 335. *Vox* est, Sonóra vel rauca. *Homo à voce*, Vo-
 cális aut mutus; Balbus aut blæsus.
 336. *Odor* in *Naribus* est, Suavis aut teter.
 337. *Sapor* in *Ore*, Dulcis vel amárus; Acidus
 vel acer; Acerbus vel austérus; Salsus
 vel insulsus.
 338. *Color* in *óculis* est, Albus vel niger (ater) &
 pullus, Flavus (luteus) v. cæruleus: Ru-
 ber vel víridis.
 339. *Ingénium* hóminis est, Acútum vel hebes.
 Homo ab Ingénio, Bardus aut dócilis. Ru-
 dis vel eruditus; Stultus vel sápiens;
 Vafer vel fatuus.
 340. *Animus* hóminis, Secúrus vel solícitus: Ti-
 midus vel audax; Demissus vel superbus.

B 5

341.

341. *Opinio* est. Certa vel dubia: Vera vel falsa,
Conſilium, Arcanum vel manifestum..
Spes, Rata vel vana (irrita.)
 342. *Voluntas* est. Spontanea vel invita; Conſans
 vel ambigua: Volens Fas aut nefas.
 343. *Affectus* est. Lenis aut vehementis. *Homo ab affectu*. Benignus aut malignus: Misericors aut crudelis.
 344. *Mores* sunt. Probi aut pravi (perperi);
 Modesti aut protervi; Mundi aut spurci.
 345. *Homo a Móribus* est. Mansuetus vel ferox.
 Morigerus vel Cónsumax. Castus v. Laſcivus. Sanctus vel pollucus. Frugis vel nequam.
 346. *Sermo* est. Solitarius vel mütus: Honestus
 vel obſcenus: Jocosus vel serius.
 347. *Homo sermone* est. Facundus aut hæſitans:
 Lépidus aut futilis.
 348. *Homo viribus* est. Fortis aut débilis; Végerus
 aut languardus.
 349. *Labor* est. Fácilis aut difficultis. Operarius, Gnavus vel ignavus: Strénuus vel Remissus.
 350. *Opus* est. Paratum vel Imperatum.. Perfectum vel Imperfectum. Eximum aut Vulgare.
 351. *Via*, Scabra vel Lúbrica: Tuta vel periculosa: Amoena vel inamoena.
 352. *Cursor*, Alacer aut Piger, vel à via fessus
 (ſen lassus). Miles, Saucius vel Sospes.

353.

353. *Scholasticus* est. Diligens (ſedulus) aut négligens: Dignus (præmio) vel Indignus.
 354. *Homo homini* est. Charus vel Invitus.
 355. *Servus Dómino* Fidus vel infidus. Dóminus rursum Clemens aut Sævus: Placidus aut Sevérus: Mitis aut atrox (durus).
 356. *Hospes actívus*, Huinánus vel Morósus: Hospes paſſivus, Gratus vel ingratus; Jucundus aut molestus.
 357. *Convivium* est. Largum aut Exiguum, Cibi, crudi vel cocti; Elixí vel allí; Toſti vel frixi. Conviva, Sobrius vel ébrius.
 358. *Vestis* est. Laxa vel ſtricta: Decóra vel indecóra.
 359. *Mercator*, Cautus vel incautus. Merx venális; Vilis aut cara. Pretium Aequum vel iniquum.
 360. *Pecúnia* est Módica vel nímia: Própria vel aliena, vel communis.
 361. *Próprium* est, Meum, vel Tuum, vel Illius: Nostrum, Vestrum, Illorum.
 362. *Dives* est, Avárus, Parcus, Tenax: aut contra, Frugális, Liberális, Pródigus.
 363. *Reus*, Sons vel Infons est: Judex, Justus vel iniustus, Propítius vel Inferitus.
 364. *Gens* est, Culta vel Barbara: Célebris vel Incélebris.
 365. *Eximus rei* est, Faustus vel Infaustus (Prosper vel Improper) Homo ab exitu, Felix aut Miser: Salutis aut Pérditus.

366.

366. Et sic cætera, si quareliqua sunt.

I V.

Mentiones Rerum.

367. QVIS ibi est? IS quem vides. QVID fert? ID, QVOD vides. EGO IPSE dico: TV audi: ILLE etiam, tametsi HIC & ISTE nolit. EGO habeo Librum MEVM, TV TVVM, ILLE SVVM: NOS NOSTRVM, VOS VESTRVM.

V.

Motus Rerum.

368. Quaq₃ Res potest aliquid ESSE, AGERE, PATI.

369. Atq₃ ut sit, debet Fieri, & Durare, si non vni Perire.

370. Dum agit solet, Ordīti, Pērgere, Finīre, Et hinc aliquid Movēre (Ciére) & Mutāre: mutandoq₃ Violare, & Corrumperē, aut Emendāre.

371. Dum patitur, potest Deficere, Labi, Rūere, rursūmve Réfici. Qua ómnia ut scias Nuncupare, attende, dicam.

372. DEI actio est, Creare, Sustentare, Beare (seu Salvare) Angeli est, Apparere, Disparere, Opitulari. Diaboli, Fascinare, Fallere, Pérdere.

373.

373. Cæli est (NB. scilicet actio: sic in omnibus sequentibus) Gyrari: Lūcis, lūcere: Solis, fulgēre: Lunæ splendēre: Stellarum micare, Omnim siderum, Ori- ri & Occidere.

374. Ignis est, Gliscere, Ardēre, Flagrāre: Hinc aliquid Vrere & Cremare. Ignita autem rei est Cändere, & Candēre.

375. Nubis est Pluere, Ningére, Grandinare. Item Coruscare, Tonare, Fulminare.

376. Aëris est Liquére, & Trémere: Calēre vel Frigēre, aut Tepére:

377. Aura est, Spirare: Venti, Flare: Vaporis: Halare.

378. Aqua est, Humere Manare: cùm verò alget Rigere: cùm nimis calet Fervēre, & Bullere.

379. Fontis est Scatere, aut etiam visalire. Rivii, Fluere, & Susurrare. Gutta, Stillare. Bulle, Turgere & Rumpi. Spuma, Spumare. Maris, Aestuare & Frémere.

380. Terra est Arere. Lapidis, Jacere. Metallis Liquari, rursumq₃ Consistere.

381. Montis est Eminere: vallis, Sidere: campi Patere: fovea, Latere.

382. Plantæ est, Vivere & Crēscere (Olescerē) Virere, aut Flaccere (Marcere.) sursum Niti, deorsum Vérgere.

383. Floris est, Hiscere, & Olere: id est, Fragrāre, aut Foetere (Sordere.) Fructuum, Matu-

" Régi nyomtatványok, Lökse, evang.:
/314. ig.j./

Maturescere. *Aliarum rerum*, Mucere, Rancere, &c.

384. *Animalis est*, Nasci aut Mori: Sugere aut Vesci: Pinguescere, aut Macrescere: Valere aut Agrotare. Moveri aut Quiescere. Sentire aut Stupere.
385. *Movéreret*, Volare aut Natare: Sérpere aut Répere: Gradi aut Saltare: Ire aut Currere: Prögredi aut Harrere.
386. *Bestiae est*, Grassari & Sævire. Avis, Rosstrare, Gallina, Ruspári.
387. *Sentire est*, Videré, Audire, Odorári, Gustare, Tángere.
388. *Equus solet*, Hinnire; ásimus Rúdere: Leo Rugire: Bos Mugire: Suu Grunnire: Lupus Ululare: Canis Latráre, v. Ringi: Ovis Baláre: Vulpes Gannire: Lepus Vagire: Serpens Sibilare, &c.

Actiones Hominis, primo per membra Corporis.

389. *Homo solet*, capite Nútere; capillis, Canére, vel Calvére.
390. oculis, Tuéri & Cérnere, aut Niétare, Dumgá spicit, Lustrare: Auribus, Auscultare.
391. Lingua, Libare, Língere, Lámbere. Ore, Osculari, Oscitare, Hiare, Dentibus, Róde-

Ródere, Mordere, Mándere: Fréndere, Stridere,

392. *Gulâ*. Glutire: ventriculo, Concéquere (Ruminári): ano, Cacare: vesicâ, Méjere (seu Mingere.)

393. *Manu*, Prehendere, Cápere, Rápere, tum Tenere vel Mitiere: Porrigere, (Præbérē) vel Surripere.

394. *Digitis*, Prémere, aut Stríngere: Véllere, aut Vellicare, vel Torquére. Únguibus, Scábere, Scálperc, Rádere, Lancináre, Laniáre, Lacerare.

395. *Volâ unâ*, Mulcere, Palpáre, Fricare, volâ utrâq., Friare, Térere.

pugno, Tundere; spithamâ, Metiri:

396. *Pédibus*, Ambulare; Spatiari: Calcárē, Scándere, Streperé, Cæspitare.

397. *Totô corpore*, Stáre, Sedére, Cubáre: Vacillare, Titubáre, inNiti: Lábere, Cádere, Surgere.

398. *in Metu*, Trepidare & Palpitare. *in Letitia*, Gestire, & Tripudiare. *in móru*, Properare ac Festinare: aut rursum Morári, Tardare, Cunctári. paſim, Vagári & Palári.

Actiones Hominis, per animam.

399. *Ánima est*, Vigére aut Torpere: Vigilare

ans

" Régi nyomtatványok, Lászle, evang.:"
/314. ig.j./

aut Dormire: Somniare & Expergisci:
Suescere, *aut* desuescere.

400. *Mentis* est, Scitari, Cogitare, Meditari: In-
telligere *vel* Opinari: Crédere *vel* Du-
bitare: Noscere *vel* Ignorare: Scire *vel*
Putare, & Mirari.

401. *Voluntatis* est, Eligere, Velle, Nolle: Cúpe-
re *aut* Spernere: Placere *vel* displicere.

402. *Memoria*, Meminisse *vel* Oblivisci, rur-
sumq, Recordari (Reminisci.)

403. *Facultatum* est, Posse, (Quire) Pollere, Stu-
dere & Conari: pro Mittore *vel* pro Hi-
bere: Facere *vel* Sinere: Sumere & con-
sumere, *vel* Linquere.

404. *Affectum* est, Amare *vel* Odisse: Favere
vel Invidere: *aut* Simulare. Desidera-
re *vel* ab Ominari: Fidere *vel* diffidere;
Sperare *vel* desperare: Audere *vel* Me-
ttere, *aut* Pavere: Latari *vel* Tristari;
Gaudere *vel* Miserere, &c.

405. *Conscientia* est, actiones Régere, *aut* Peccá-
re, & dehinc Poenitere; resipiscere.

406. *Lingua* est. Loqui *aut* Tacere: Fari inquam
v Silere: Clamare *aut* Mutire (Mussare.)

407. *Loquentis* est, Salutare *vel* resalutare: In-
terrogare *vel* respondere: Acre *vel*
Negare: Narrare, *vel* Mentiri: Orare
aut Mandare: Jubere *aut* Vetare, *vel*
Suadere: Monere, *vel* Adulari: Laudare
vel Vituperare, Obiurgare *aut* Nugari.
Garrí-

Garrire; Blaterare, & sic res Turbare,
aut Sedare.

408. *Affectum animi* solémus per Gestum Nota-
re: hoc est, Ridere. Flere: Cachinnari,
Plorare: Jubilare (ovare) Ejulare: Plau-
dere, Plangere, & Lamentari: Insulta-
re *vel* supplicare.

Actiones Hominis variatae per Instrumenta.

409. Quilibet potest aliquid aliquo instrumento:
ut cultro Scindere: securi Secare, gla-
dio Cædere: mucrone Pungere: fuste
Verberare: ferula Ferire: cuneo Finde-
re: iethu Frangere: vi Rumpere: vincu-
lo Ligare *aut* Solvere: tornu Tornare:
Unco at Trahere.

410. Veste: Vestire *aut* Nudare: velo Velare *aut*
reVelare: Tegere *aut* reTegere.

411. Aquâ: Mergere *aut* Tingere, *vel* Imbucere:
Lapidibus obRûere: terrâ Humare.

412. Tubâ: Clangere; nolâ Tinnire: campanâ
Pulsare &c.

Actiones Hominis variatae per Objecta.

413. Quilibet potest aliquid: Tentare & Patrare.
Nempe.

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang.
/314. 18. j./

414. *Res mulgas*: Numerare, Nectere, Miscere,
 Lóngere aut Sperare: Spargere (dis-
 sipare) aut Legere: Componere aut
 Dividere.
 415. *Magnas*, Mensurare, Augere, Minuere:
 raras Stipare: longas Vibrare, aut Quá-
 tere: gravis Tolerare, aut Ponderare.
 416. *Ribonus*, Oprare & Nancisci (Adipisci)
 Quarere & invenire: Habere & possi-
 dere: iusq; Potiri, Uti ac Frui: sepe au-
 tem Amittere & Carere.
 417. *Malas*, Formidare, Cavere, Vitare: arca-
 nás Celare aut Ostendere, & Monstrare:
 dubias Probare aut Refutare.
 418. *Aliquid mundum*, Inquinare, Taminare,
 purum, Maculare. *Maculas v. rursum*,
 Térgere: sordes, Purgare, quisquiliis
 scópis, Verrere.
 419. *Aquam vase*, Haurire: è vase, Fundere: in
 vase, obturare; influmine Sistere.
 420. *Meralla*, Fodere, Liqare.
 421. *Edificium*, Fundare, Structe, Fulcire, Mu-
 nire: Dirúere aut instaurare. Item clavū
 mallo Fígere: palam fistula Pangere.
 422. *Fores* Aperire, vel Claudiere: obserare vel
 reservare.
 423. *Manus* Lavare, ut Níceant: narcs Mú-
 gere, ut ne scillent.
 424. *Vestem*, Induere & Exuere: Se paltio aut
 taga Amicire: cingulo Cingere: fascia
 Redimere.

425. Cis

425. *Pibum*, Esurire, Edere, Vorere, Liguntur.
 Potum Siuire, Bibere, Potare, Sorbere.
 & inde Jejunare, vel Epulari, aut Co-
 messari. Jentare, Prandere, Cœnare.
 426. *Lychnum*, accéndere, eMúngere, exstiu-
 guere. in domo Suffire.
 427. *Animalia*, Cicurare, saginare, Titillare &c.
 428. *Hominem*, Venerari (Côlere) aut Temne-
 re. Lædere illum, & il Nocere, aut
 Prodere. Consûlere illi, autem Pro-
 dere: Irritare aut Placare.
 429. Vigilantem, Soporare, dormientem, ex-
 Citare, laborantem Juvare, inestum
 Solari, simplicem Vexare &c.
 430. Ab alio aliquid Rogare & Pétere; Postu-
 lare & Mutuari, Impetrare q;.
 431. Alteri aliquid, Promittere, & Praetare:
 Spondere vel reCusare: Care vel acci-
 pere. Dicare aut Privare.
 432. *Adversario*, Cédere aut resistere: Hostire
 & Ulisci illum. Irasci ei aut Reconciliari.
 Benedicere aut Maledicere.
 433. *Hostem*, exspectare, Oppiriri, aut Fugere:
 vel cum Terrere, Arcere, aut Fugare;
 Confligere cum illo, & cum affligere:
 Vincere & Vincire. Capivum Ostenta-
 re, Custodire, aut dimittere.
 434. *Mortuum*, Lugere, & Sepellire. elemosy-
 nasq; Erogare.

26

C2

Acciones

" Régi nyomtatványok, Lycse, evang. :"
 /314. ig. j./

Actiones Hominis variatae per Circumstantias.

435. Quilibet potest aliquid ad se) Trahere; a se di. Movere; aut per vim Trudere: antea Agere, Pellere, Volvere: pone se Raptare; secum Ducere.
436. super se. Ferre, Portare, Bajulare: sursum, Tollere, aut Jactare: deorsum Ponere, aut Jaccere; Statuere vel Sternere.
437. Ad latum aliquid: Fléctere vel inClinare. in Longum Tendere: in latum Pandere: in aliam partem Vértere: per invicem, Plécere & Viere.
438. Alicubi, Locare: in angustum Cogere: ex angusto Laxare; porro Urgere. per médium Penetrare.
439. Domum, Intrare: domi Habitare: è domo Migrare: aliquò Meare, aut aliud Mittere: apud exterios Peregrinari: equo EQUITARE. curru Proficisci.

Actiones Hominum variatae per diversos Status.

440. Omnia hominum est aliquid, Curare, Oficio Fungi, Laborare, Fatigari, Aliquantando tamen Feriari, Otiari, Vacare, Luderare, Jocari, licet.
441. Opificis est. Operari b. e. matériam Præparare, Formare, Firmare, Polire, Ornare.

442

442. Fabri ferrarij est, Cudore, Limare, Acuerere: lignarij Asciare, Dolare, Forare (Terebrare).
443. Pictoris est, Pingere, Sculptoris Sculpere. Textoris Texere. Sartoris Sarcire, Sutoris Sūcre vel dissūcre. Neiricus Cárere & Nere. Tonsoris comam Tondere & Péctere.
444. Hortulani est, Sepire, Sérere, Plantare, Rigare, Runcare, (Sarrare) Purare. Cericem Glübcre: fructum Cápere.
445. Rusticis est, Stercorare, Arare, Seminare, Occare, Métere, Tribulare (Triturare.) Molitoris, Molerare. Pistoris Pínsere, Dépsere.
446. Pascoris est: Páscere, & Mulgere: Lanio-nus Macrare & Farcire. Piscatoris Piscari, Añcupa alLicere & inEscare. Venatoris indagare, Venari, inCitare, Exenterare.
447. Promicóndi est, Cóndere, & Prómercere. Conqui Macerare, Colare, Cóquere: b. e. Elixare, vel Assare: Frigere vel Torrére: Salire & Condire.
448. Mercatoris est, Mercári: b. e. Emere & Véndere, Taxare & Aestimare, aut Permutare. Emptoris Licéri, Debére, Luce (seu Sólvere) mendici Egére & Mendicare. Mendacis Fingere.
449. Auriga est rolam Uogere: equos Jungere,

C. 3. & In-

" Régi nyomtatványok, Lászle, evang. : / 314. ig. j./

458. Instigare. Pondera impónere & Véhere.

459. Nauta est, Navigare & Gubernare: viatoris Vádere, interdunq; Vadare. comitus prælre aut Sequi: Hospitis est Venire, Manere, abire.

460. Sáurie est, Ructare, Singultare, Sternutare: Scréare, Spúere, Tussire, Stértere, Visire, Pédr. Vomere.

461. Agri, Egrotare, h. e. Horrére, Prurire, Dolere; Languére; Pallére, Tumére; Agni, Sudáre, Gémere, Suspirare, Queri, quandoq; & Delirare, Fúrere.

462. Médici est, Curare, Medéri, Sanare. Pharmacopóla medicaménta Parare. Emplastrum linere, Chirúrgi, Sacrificare &c.

463. Proci est, Procire (Ambire,) Virginis Núbere. Paréntum Cignere (Generare,) Matris Párere, nutrīcī Povére, Alere, (Nutrire) Básiare, Educare, Indulgére,

464. Praeceptor debet Docere, Monére, Hortari: Exercere, Arguere, Castigare.

465. Discipulus, Discere, Obedire, Atténdere: Magistrum Imitari; condiscipulos Emulari, item Scribere, Légere, reCítare, rePétere. male scripta Delere; & sic Proficere; aut Vapulare.

466. Cantoris est Cáncre. Concionatoris concionári. Praconis Promulgare, & Prædicare: Sacerdotis Sacrificare. Litare.

467. Magistratus est Imperare: legesq; Sancire. Subditorum Parére, legesq; Veteri non Frémere, aut Murmugare.

468. Dómini est, Dominári. ministri Ministrare, & Mercédem Meréri. Regis Regnare, Legatos Legare: cum vicinis Pacisci, hostes Domare, Stipéndia Diribére.

469. Militis est, instruc̄re, explorare, Pugnare, Pugilis Dimicáre. Sagittarī Collimare, & Jaculári: Attíngere, vel Aberrare, furis Furári. Latronu Nocáre.

470. Reum actori licet Vocare, Citare, accusare. Reum necesse est comparére, orimeng, fatéri, aut Negáre. Testib; fas est Jurare & Testeri: Advocatum oportet cliéntem Tuéri, excusare, defendere.

471. Júdicem nèt̄ deat, aut pīgeat, vel pūdeat. Judicare: h. e. innocentem absolvere & ei Párcere; nocentem Condemnare, & Punire. Assēfōres solent Suffragari, aut Refragári.

472. Carnificis est, Torquére, seu Cruciare: decollare aut strangulare, sive suspendere; furis Pendere.

473. Mortis est omnia, Perimere & Abolere: Mortui Livére, Putrére, Putrére.

474. Omnes hómines Decet, Sápere, futura Propícere, Deum Timére, invocare, eaco-fitéri, & vota Vovére.

" Régi nyomtatványok, Lócsé, evang.:"
" /314. ig. j./

466. Súfficit. Habet omnia; uti Reor, & Autu-
mo. Quasi vis recte observare, Sapiens
Clues; si non vis. Apage.

V I. Modi Actionum & Pas- sionum.

467. Venitne? Rogo an vénierit? num vénierit?
Utinam véniat! Libenter véniet. For-
san, Imò, Næ, Non veniet; Haud veniet;
Vix, Neúquam.
468. Ubi est? Hic, Illuc, Ibi; Foris, Intus; Infrà,
Suprà; Ubiq; Nusquam &c. Unde,
venis? Hinc, Illinc, Inde, &c. Quó va-
dis? Huc, illuc, Eò; Fóras, Intró &c.
Quá? Hac, Illac, Eá.
469. Quando redibis? Nunc, Tunc, Nunquam;
Mox, Statim, Cras; Cítò, Repentè, Len-
tè; Subitò, Ocyus, Serò; Jam, Hódie;
Semper; Modò, Heri, Nuper; Dudum,
Olim, Démum &c.
470. Quamdiu manébis? Diu, Tamdiu, Donec,
Dum, Usq; Adhuc &c.
471. Qui? Quomodo? Benè, Malè, &c. Sic, I-
ta, Ut, Ceu, Quasi, Tanquam; Instar,
agri.
472. Quantum? Quantopere? Pénitus, Affatim,
Valde; Plus vel Minus, Satis; Nimium;
parùm

Parùm; Magis. Prorsus, Ferè (Pénè)
Duntaxat. Saltēm,

473. Quoties venies? Sémel, Bis, Ter, Quater,
Quinquies &c; Sæpè, Raro, Interdum,
Iterum &c.

474. Quò ordine? Simul, Junctim, Scórsum: Pri-
mò, Secundò, &c. Tandem.

475. Cúr? (Quare?) Ideò, Témerè, Frustrà, Ul-
trò, &c.

V II. Circumstántiae Rérum, & Actionum.

476. Omnes res aut mouentur, aut quiescent.
Quod mouetur, mouetur ab aliquo,
PRAETER aliquid. Ad aliquid.

477. Vel, Ex aliquo, Per aliquid, In aliquid.

478. Aut, De aliquo, ERGA aliquid, aliquo
TENUS.

479. Et, Juxta (secus) aliquid, TRANS (su-
pRA) aliquid, SUBTER (sustus, INFRÀ)
aliquid.

480. Quod a, quiescit, quiescit vel CITRA sec-
cis terminum, vel IN termino, v. ULTRA
terminum; aut CIRCITER.

481. Et quidem, APROX illum, vel PROPR illum, id,
aut PROCUR illo.

482. Mouentur autem & quiescent simul; Pro-

C 5. PTEB.

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang.:"
/314. ig. j./

PTER (OB) aliquem: aut PRO aliquo:
aut CONTRA aliquem.

483. ANTE aliquid aut POST aliquid aut INTRA illa.

484. INTRA aliquid, vel EXTRA aliquid: PENSE illud, aut CIRCA illud.

485. CUM alio, vel SINE illo. CLAM illo (CLAM illum) vel CORAM illo, PALAM omnibus.

486. Quod abdidisti IN cellam, reperiis IN cellâ.
Quod cecidit SUB mensam, jacet SUB mensa. avisqua evolavit SUPER arborē, foder SUPER arborem.

VIII.

Cohérētia Rerum, & Actiōnum.

487. Variarerum Cohérētia sic enunciantur. Ego ET tu, illé QUE, sumus hómines: alijs ETIAM (alijs QUOQUE)

488. AUT tu fac hoc, AUT ego. (VBL tu, VBL ego) SIVE tu, SIVE ego. NEC ego, NEC tu.

489. Tu patius QUAM ego (Ac ego). Non ego, SED tu. Ego ibo, tu AUTEM (VERO) mane. Ille vult, AT ego nolo.

490. QUANQUAM (ETSI) ego ibo, veni Tamen tu quoq. Ego QUIDEM ibo, VERUM tu eiagya.

491.

491. Veni Si vis: Nisi (Ni) molestum est. Vagi Ut Videas.

492. Véniam ideo, Quòd vidérecúiam: Nem⁹ p. NIMÍRUM, QUIPPE) amicu⁹ illum.

493. Nam dilectus est: (dilectus ENIM est.) Quis (QUONIAM) dilectus est.

494. ERGÒ ibo, (IGITUR ibo) Deinde revertar &c.

I X.

Compendia Rerum &

Verborum.

495. Heus tu! Ehem. Ecce me! En habet pri-
marias Res Mundi, pricipiasq. Voces.
Lingua torina.

496. Itáne? Papz! Euge! gaudeo. Ejus perga-
mus! Ah. Vz negligénti! Heu! Eheu!

X.

Multiplicatio Rerum &

Verbórum.

497. Omnes Res multiplicant se magna copiā, sicut
ut & Verba. Nam Doctus Doctor do-
cer álios dáciles doctrinam, certus docu-
mēntis. Discípulus discit disciplinas sub
disciplina.

498.

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang.:"
/314.ig.j./

498. Ille bonum conDocet, malum déDocet, semperqz plu ad Docet, donec plenè eDóceat & per Dóceat. Hic bonum conDíscit, malum de Díscit, semperqz plu ad Díscit, donec omnia necessaria eDíscat, & per Díscat.

499. Benéficus benè facit multis: Maléficus male. Pánifex facit pannos. Armiger gerit arma, &c.

500. Qualia disces in JANVA LINGVARVM: quæ etibi jam patebit, dummodò horum usum promptum didiceris, ope sequentis Grammaticæ & Dictionarii.

F I N. I S.

"Régi nyomtatványok, LÜCSE, evang.:"
/314.ig.j./

R V D I M E N T A G R A M M A T I C Æ.

Caput I.

de Literis & Syllabis.

A B C D E F G H I Jod K L M:
N O P Q R S T U Vau X Y Z, sunt
Literæ majusculæ.

2. a b o d e f g h i j k l m n o p q r-
s t u v x y z, minusculæ.
3. Enuntianur singula sôno proprio, uniformi
prater C. G. S. T. duplii.
[Quod interim Præceptor usi docebit.]
4. Ph, legitur ut F: Phi.lo-so.phia.
5. Charakteres Literarum pingendi sunt pulchre,
ut sit Scriptura legibilis. [Exerceatur ergo]

-
6. Syllaba est vel unius literæ, ut A:
vel duarum ut Ab:
vel trium, ut Abs:
vel quatuor, ut Tabs:
vel quinqu, ut Trabs:
vel sex, ut Stirps.
-

Caput II.

D E N O M I N E.

7. Vocabula Capitis secundi dicuntur Nominæ.
8. Est autem Nomen, vel masculini generis ut hic
Rex: vel feminini generis, ut hac Regina:

D vel

vel neutri generis, ut hoc Regnum.

[Hungarica Lingua caret genere neutro: imò neq; masculinum & foemminum, nisi re. distinguit.]

9. Qum Nomen per diversas terminaciones flexitur (ut DOMIN-U.S.-e-i-o &c. Ur., Uré, Urnak &c.) vocatur talis terminatio Casus.

10. Quot autem sint Casus, apparet ex interrogacione & response.

11. Singuliter, qum de uno loquimur, ita

(1) Quis ibi stat?	DOMIN-U.S.	az Ur.
(2) Voca illum?	ó	Uram:
(3) Cujus est vox?	i	az Ur-e
(4) Cui servis?	o	Ur-nak.
(5) Quem vides?	um	Ur-at
(6) Cumquo ibis?	o	Ur-tol.

12. Pluraliter autem, qum de pluribus loquimur, sic:

(1) Quis sunt isti?	DOMIN-I.	az Ur-ak
(2) Voca eos?	í	-ak
(3) Quorum vox?	orum,	-aké
(4) Quibus servis?	is	-aknak
(5) Quos vides?	os	-akat.
(6) Cum quicquid ibis? cum is		-aktol.

13. Sunt ergo Latinis (in quolibet numero) Casus sex: qui appellantur

(1) Nominativus	
(2) Vocativus	
(3) Genitivus (sens Possessivus)	
(4) Dativus	
(5) Accusativus (sens Activus)	
(6) Ablativus (sens Instrumentivus)	

14. Nominativus & Vocativus dicuntur Casus res eti, alijs obliqui.

[Nusquam enim differunt illi duo, nisi in Declinatione secunda; & quidem tantum in iis Nomib; quæ Nominativo in -Us desinunt: ut DOMIN-U.S.-e.]

15. Nomina generis neutri semper habent Accusativum similem rectis: desinuntq; illi tres pluraliter in -a, ut

Ecce Verb-um: ó - um: Dic - um

Ecce Verb-a: ó - a: Dic tria - a.

16. Quando Nomen per suos Casus deducitur, dicitur declinari: quod apud Latinos fit quinq; modis.

17. Agnoscitur autem index Genitivo, qui Declinationes discriminat.

Namque habent in Genitivo	{ i is ús os is	{ a sunf Declinatio nationis -	{ æ i ūs e ei	prima secundā tertia quarta quinta.

[Ideoq; character hic cuilibet Nomini adscribitur in Dictionario.]

TYPOUS Declinationis I.

10. Singulariter sic Pluraliter sic

Nominativo	a	æ
Vocativo	a	æ
Genitivo	æ	arum
Dativo	æ	is
Accusativo	am	as
Ablativo	â	is

20. Sic declinabis Aqua, Terra, Cista, Tabula, & D 2 Mensa,

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang. :"
/314. ig. j./

Mensa, Charta, Penna, Scriba, & alia similia (feminina & masculina) in -a, Genitivo -æ.

TYPOS Declinationis I.

	Singulariter sic	Pluraliter sic
Nominat.	us-er-um	i, neutrè -a.
Vocat.	e-er-um:	i a
Genit.	i	orum
Dat.	o	is
Accusat.	um	os, neutrè a.
Ablat.	o	is.

21. Ita declinabis, Dominus, Magister, Verbum: Herus, Famulus, Minister, Vir, Ager: Aratum, Attamentum, Pomum, & alia similia; Genitivum habentia in -i.

TYPOS Declinationis III.

	Singulariter	Pluraliter
Nom.	-s.-t.-x &c.	es, neutrè a (v. ia)
Voc.	r-s-t.-&c	es, a, vel -ia
Genit.	is	um, vel -ium
Dat.	i	ibus
Acc.	em (vel. im)	es neutrè a (vel ia)
Abl.	e (vel. i)	ibus

22. Sic declinabilis, Pater, Mater, Mulier, Arbor, Doctor: Homo, Caput, Panis: & neutra Animal, Nomen, Lumen, Fulmen, Marmor, Corpus, & alia qua Genitivum habent in -is.

TYPOS Declinationis IV.

23. Singu-

	Singulariter	Pluraliter
N.	us	us
V.	us	us
G.	us	um.
D.	ui	ibus
Acc.	um	us
Abl.	u	ibus.

24. Sic declinabis, Arcus, Artus, Casus, Currus, Fructus, Saltus, Spiritus, Vultus, & alia Genitivo in -us.

TYPOS Declinationis V.

	Singulariter	Pluraliter
Nom.	es	es
Voc.	es	es
Gen.	ei	é um
Dat.	ei	é bus
Acc.	ems	es
Abl.	e	é bus.

25. Ita declinabis Res, Dies, Fides, Spes, Glacies, & alia Genitivum in .ei habentia.

Cap. III.

DE ADNOMINE.

26. *Vocabula Capitis tertij vocantur AD NOMINA. (Vulgo. Adjectivonimia.)*

27. *Est autem omne Adnomen irrum generum, ut Bonus, bona, bonum.*

[Hungarice genus in Adnomine non dignoscitur. Dicimus enim perpetuò, Jo, Jo, Jo.]

28. *Adnomen (apud Latinos) est veltrium terminacionum: ut, Bon-us-a-um. Pulch-er-ra-um.*

D 3. 32

" Régi nyomatványok, Lőcse, evang.:"
/314. ig. j. /

- 32 Velduarum terminationum: ut, Brev. is-is-e.
 33 Vel unius terminationis: ut, Paup. er-er-er.
 [Et sic apud Hungaros semper est unius terminationis.]

- 34 Adnomen habet tres gradus:
 (1) Positivum: ut, Brev-is.
 (2) Comparativum: ut, Brev-iор.
 (3) Superlativum: ut, Brev.issimus.
 35 Quedam tamen paulo aliter: ut
 Pulch-er-ror-errimus. (non Pulchriſimus)
 Simil-is.ior-limus, (non similiſimus)
 36 Quadam irregulariter: ut
 Bonus, melior, optimus.
 Malus, pejor, pessimus.
 Magnus, major, maximus.
 Parvus, minor, minimus.

- 37 Adnomina declinantur cum Nominibus suis: ut
Bon-us	Domin-us
-e	-e
-i	-i
-o	-o &c.
Bon-a	Domin-a
-a	-a
-am	-am &c.
Bon-um	Vin-um
-i	-i
-o	-o &c.

- 38 Adnomina unius & duarum terminationum, declinantur in Declinatione tertia, ut

Sing.

	Sing.	Plur.
Fort	-is -is -e os -es -is	
Gen.	-is -is -is -ium	
Dat.	-i -i -i -ibus	
Acc.	-em -em -e -es -es -ia	
Abl.	-v. i -ibus	
	[Ita unius terminationis. Paup er-er-er-is-er-er-erem (neutrè er) -ere: eres -eres -erum -eribus -eres (neutrè a) -eribus]	

Caput, IV. DE PRONOMINE.

- 39 Vocabula capite tertio comprehensa, PRONOS
 MINA vocantur.
- 40 Declinantur omnes, sed ferè irregulariter, sic?
- 41 Quis? Vocativo caret. Genitivo. Cujus?
 Dat. Cui? Accus. Quem? Ablat. Quod?
 Plurali caret.
- 42 Quid? Vocativo caret. Genit. Cujus? Dat.
 Cui? Accus. Quid? Abla. Quod? Plu-
 ralicaret.
- 43 EGO sum. Gen. pars Mei. Dat. Da Mihi.
 Accus. vide Me. Abl. Mecum. Plur.
 Nos sumus. Gen. pars Nostri (vel Nostrum)
 Dat. Date Nobis. Accusat. Videat Nos.
 Abl. venite Nobiscum.
- 44 Tu. Voc. Tu. Genit. pars Tui. Dat. do Tibi.
 Accus. video Te. Abl. ibo Tecum. Plu-
 raliter: Vos. Voc. Vos. Gen. pars Vestri
 D 4 (vel

"Régi nyomtatványok, Lőcse, evang." / 314. ig. j./

(vel Vestrūm) *Dat.* dico vobis. *Acc.* vi-
deo vos. *Abl.* ibo vobiscum.

45 *Pars Sui* (*Genitivū est, Nominativū & Vos
caricavaret*) *Dat.* favet sibi, *Accus.* a-
mat se, *Abl.* cogitat secum. *Pluraliter*
etiam sic.

46 Qui, quæ, quod? *Genit.* Cujus. *Dat.* Cui
Accus. Quem, quas, quod. *Abl.* Quō,
quā, quō. *Plural.* Qui, quæ, quā. *Gen.*
Quorum, quarum, quorum. *Dat.* Quibus.
Acc. Quos, quas, quæ. *Abl.* Quibus.

47 Hic, hæc, hoc. *Gen.* Hujus. *Dat.* Huic. *Ac.*
Hunc, hanc, hoc. *Abl.* Hòc, hâc, hòc.
Pluraliter: Hi, hæ, hæc. *Gen.* Horum,
harum, horum. *Dat.* His. *Acc.* Hos, has,
hæc. *Abl.* His.

48 Is, ea, id. *Gen.* Ejus. *Dat.* Ei. *Acc.* Eum,
eam, id. *Abl.* tò, cà, cò. *Plural.* li, ex,
ea. *Gen.* Eorum, earum, eorum. *Dat.* Eis,
vel iis. *Acc.* Eos, eas, ea. *Abl.* Eis, u.iis.

[Similiter declinantur, Iste, ista, istud, & Ille, il-
la, illud: & Ipse, ipsa, ipsum. Nempe Genit.
Istius. *Dat.* Isti. *Acc.* Ist-um-am-ud, &c.]

Caput V. DE VERBO.

49 *Vocabula Capitis quinti dicuntur VERBA,*
quibus recensetur aliquid gestum

50 Variatur autem Verbum septem modis.

51 Pri-

51 Primò per significationem: prout significat a-
liquid esse, aut Agere, aut Pati. ut

Humére, i. e. humidum esse.

Humectare i. humidum facere.

Humescere i. humidum fieri.

[Et sic Verbum dicitur vel Substantivum, vel Acti-
vum, vel Passivum.]

52 Secundò variatur Verbū per tres personas: ut

Ego humecto.

Tu humectas.

Ille humectat.

[Et sic Verbum dicitur, primæ vel secundæ vel ter-
tiæ personæ.]

53 Tertiò, per numerum pluralem: ut

Nos humectamus.

Vo: humectatis.

Illi humectant.

[Et sic Verbum est singulare vel plurale]

54 Quartò, per tempora sex: nempe

(1) Præsens; nunc Humecto.

(2) Præteriens: tunc Humectabam.

(3) Præteritum: jam Humectavi.

(4) Antepræteritum: jam tum Humectaverā.

(5) Futurum: postea Humectabo.

(6) Futuro-præteritum: cum Humectavero.

[Et sic Verbum est Temporis præsentis, aut præter-
eūris, aut præteritis, aut antepræteritis, aut fu-
turi, aut futuro præteriti.]

55 Quintò, variatur Verbum per Modos quatuor

(1) Infinitivum; Humectare.

(2) Imperativum; Humecta.

Ds (3) In-

(3) *Indicativum; Humectio.*

(4) *Subjunctivū (seu Conjunctivū) si Humectē,*
[Et sic Verbū est aut Infinitivi modi, aut Imperati-
vi, aut Indicativi, aut Subjunctivi.]

56 *sexto, Variatio Verbi: fit per Formas duas, à-*

Activa & Passiva: ut

pluvia Humectat terram:

à pluvia Humectatur terra

[Et sic Verbū est prima vel secunda Forma.]

57 *Septimō per Conjugationes quatuor.*

[Et sic Verbū est prima, aut secunda, aut tertia,
aut quarta Conjugationis.]

58 *Conjugationes character est Infinitivus.*

Namque Verba Infinitivū habent.

in $\left\{ \begin{array}{l} -āre, vel -āri \\ -ēre, vel -ēri \\ -ere, vel -i \\ -īre, vel -iri \end{array} \right\}$ *illa sunt Co-* $\left\{ \begin{array}{l} \text{prime,} \\ \text{secundas,} \\ \text{tertias,} \\ \text{quartae.} \end{array} \right\}$ *jugationis*

[NB. Hungaricus Infinitivus semper exire in -ni.]

59 *Est autem cuiusq; Latini Verbi Infinitivus
triplex: nempe*

Temporis $\left\{ \begin{array}{l} \text{presentis, Humecta-re} \\ \text{prateriti, Humecta-visse} \\ \text{futuri, Humecta-tum ire.} \end{array} \right\}$

60 *Quatria cùm sciri necesse sit, apponuntur in
Dictionario singulis Verbis omnia tria.*

[Aut certè Indicativi prasens, prateritum, & supi-
num Humecto, humectavi, humectum.]

61 *Sicut inter Verba primū est ESSE, ita Con-
jugatio ejus reliquarū quatuor Conjugationū
clavis est. Quam proinde primū disce.*

62 I. *Infinitivē: dic*
debes Esse.
Tu debuisti Fuisse.
debebis Fore.

63 II. *Imperativē:*
Es, velesto, tu: esto ille.
Este, velestone, vos: estote, seu fusto illi.

64 III. *Indicativē: in præsenzi.*
Sum, es, est; Sumus, estis, sunt.

65 *Indicativē in futuro.*
Ero, eris, erit; erimus, eritis, erunt.

66 *Indicativē in præterente.*
Eram, eras, erat: eramus, eratis, erant.

67 *Indicativē in praterito.*
Fui, fuisti, fuit: Fuimus, fuistis, fuerunt.

68 *Indicativē in antepraterito. (cant.)*
Fuerā, fueras, fuerat: Fueram⁹, fueratis, fue-

69 IV. *Subjunctivē: in præsentib.*
Quòd sim, sis, sit: simus, sitis, sint.

70 *Subjunctivē in præterente.*
Quòd essem, esses, esset; essem⁹, essetis, essent.

71 *Subjunctivē in praterito.*
Quòd Fuerim, fue-is, fuerit;

Fuerimus, fueritis, fuerint.

72 *Subjunctivē in antepraterito,*

Quòd Fuissem, fuiss-s, fuisset;

Fuissemus, fuissetis, fuissent.

73 *Subjunctivē in futuro præterito.*
Si Fuerero, fueris, fuerit.

Fuerimus, fueritis, fuerint.

"Régik nyomtatványok, Lycse, evang." /314. ig. j./

74 Participia (id est, Adnomina ex Verbo facta)
sunt hic duo: praesens & futurum.
Ens, entis: qui (qua, quod) est.
Futurus (a, um) qui (qua, quod) erit.

75 Sequuntur aliorum Verborum Conjugationes
quatuor: quarum terminationes ultimas
discere ex hac Tabella:

TYPOUS quatuor Conjugationum, Formâ primâ.

76

I. Infinitivè.

- 1 -are, -avisse, -atum ire.
- 2 -ere, -uisse, -itum ire.
- 3 -ere, -isse, -tum ire.
- 4 -ire, -ivisse, -itum ire.

67

II. Imperativè.

- 1 -a vel áto. áto: áte vel ato: anto.
- 2 -e vel éto, éto: éte vel eto: ento.
- 3 -e vel ito, ito: ite vel ito: unto.
- 4 -i vel íto, íto: íte vel ito: iunto.

78

III. Indicativè, in praesenti tempore.

- 1 -o, as, at: ámus, átis, ant.
- 2 -eo, es, et: émus, étis, ent.
- 3 -o, is, it: imus, itis, unt.
- 4 -io, is, it: ímus, ítis, iunt.

79

Indicativè, in futuro tempore.

- 1 -ábo, ábis, ábit: ábimus, ábitis, ábunt.
- 2 -ébo, ébis, ébit: ébimus, ébitis, ébunt.
- 3 -am, es, et: émus, étis, ent.
- 4 -iam, ie, iet: ímus, ítis, ient.

80

Indicativè, in præterente tempore.

1. abane.

- 1 -ábam, ábam, ábat: abamus, abatis,abant.
- 2 -ébam, ébam, ébat: ebamus, ebatis,ebant.
- 3 -ébam, ébas, ébat: ebamus, ebatis, ébant.
- 4 -iébam, iébas, iébat: iebamus, iebatis, iebant

81 Indicativè in præterito.

- 1
- 2 i, isti, it: imm, istis, érunt, (vel ère).
- 3
- 4

82 Indicativè in antepræterito.

- $$\left\{ \begin{array}{l} 1, 2 \\ 3, 4 \end{array} \right\} \text{eram, era, erat: eramus, eratis, erant.}$$

83 IV. Subjunctivè in praesenti.

- 1 -em, es, et: émus, étis, ent.
- 2 -eam, eas, eat: éamus, étis, ent.
- 3 -am, as, at: ámus, átis, ant.
- 4 -iam, ias, iat: íamus, ítis, iant.

84 Subjunctivè in præterente.

- $$\left\{ \begin{array}{l} 1 -árem, áres, áret: áremus, áretis, árent. \\ 2 -érem, éres, eret: éremus, erétis, érent. \\ 3 -erem, eres, eret: erémus, erétis, erent. \\ 4 -írem, íres, íret: íremus, íretis, írent. \end{array} \right.$$

85 Subjunctivè in præterito.

- $$\left\{ \begin{array}{l} 1, 2 \\ 3, 4 \end{array} \right\} \text{erim, eris, erit: érimus, éritis, erint.}$$

86 Subjunctivè in antepræterito.

- $$\left\{ \begin{array}{l} 1, 2 \\ 3, 4 \end{array} \right\} \text{issim, issas, issat: issémus, issétis, issent.}$$

87 Subjunctivè in postfuturo.

- $$\left\{ \begin{array}{l} 1, 2 \\ 3, 4 \end{array} \right\} \text{ero, eros, erit: érimus, éritis, erint.}$$

88 Par.

"Régny öntetványok, Lycæ, evang.:"
/314. ig. j./

	Participia.
Præsens	1. Amans.
	2. Docens.
	3. Legens.
	4. Audiens.
Futurum	1. Amaurus.
	2. Docturus.
	3. Lecturus.
	4. Auditurus.

TYPUS Conjugationum,

Formâ secundâ.

Infinitivè.

1. -árt	
2. -éri	
3. -i	um esse. um iri,
4. -iri	

II. Imperativè.

1. -áre vel átor, átor: ámunt, antor.
2. -ére vel étor, étor: éminí, entor.
3. -ere vel itor, itor: ímini, untor.
4. -ire vel itor, itor: ímini, iuntor.

III. Indicativè in præsenti.

1. -or, áris, átur: ámur, ámini, antur.
2. eor, éris, étur: émur, émini, entur.
3. -or, eris, itur: imur, ímini, untur.
4. -ior, íris, ítur: ímur, ímini, iuntur.

Indicativè in futuro.

1. -ábor, áberis, ábitur: ábimur, abímini, abuntur,
2. -ébor, éberis, ébitur: ébimur, ebímini, ebuntur,
3. -ar, éris, étur: émur, émini, entur.
4. -iar, ieris, ietur: ícmur, iémini, ientur.

93 Indicativè in prætereunte.

1. -ábar, abáris, abácur: abámur, abámini, abáur.
2. -ébar, ebáris, ebácur: ebámur, ebámini, ebantur.
3. -ébar, ebáris, ebácur: ebámur, ebámini, ebantur.
4. -ébar, iébaris, iebácur: iebámur, iebámini, ieban

94 Indicativè in præterito. (tur.)

1. us sum velfui; es velfuisti; est velfuit;
2. is sumus velfuimus; estis velfuistis; sunt velfuerunt.
3. 4.

95 Indicativè in antepræterito.

1. us eram velfueram, eras velfueras, erat velfuerat.
2. 3. 4. -ieramus velfueramus; eratis velfueras, erant velfuerant.

96 IV. Subjunctivè in præsenti.

1. -er, éris, étur: émur, émini, entur.
2. -eare, éaris, éatur: éamur, éamini, éantur.
3. -ar, áris, átur: ámur, ámini, antur.
4. -iar, iáris, iátur: iámur, iámini, iantur.

97 Subjunctivè in prætereunte

1. -árer, aréris, arétur: aremur, arémini, aréntur.
2. -érer, eréris, erétur: erémur, erémini, eréntur.
3. -er, eréris, erétur: erémur, erémini, eréntur.
4. -irer, iréris, iréntur: irémur, irémini, iréntur.

98 Subjunctivè in præterito.

1. us sum velfuerim; sis velfueris; sit velfuerit.
2. 3. 4. -isimus velfuerimus; sitis velfueritis; sint velfuerint.

99 Subjunctivè in antepræterito.

Quod

1	-us essem vel fuisset; essem vel fuisset; es-
2	set vel fuisset.
3	iessemus vel fuissimus; essetis vel fuisse-
4	tis; essent vel fuissent.

100 Subjunctivè in post futuro.
 -us ero vel fuerō; eris vel fueris; erit vel fuerit.

Si
 -ierimus vel fuerimus; eritis vel fueritis; erint vel fuerint.

101 **Participia.** *A*m-á-tus

Præteritum *D*oc-tus

*L*ec-tus

*A*udi-tus

*A*m-ándus

*D*oc-endus

*L*eg-endus

*A*ud-iendus:

No R.

102 **Quadam Verba conjugantur in utraq; Forma:** ut Amo, amas, amat &c. & Amor, amaris, smatur &c. significanq; in prima Forma Activè, in secunda Passivè.

103 **Quedam conjugantur tantum in prima Forma:** ut Sto, stas, stat &c. Dicunturq; Verba Absoluta (*vulgò* Neutra).

104 **Quedam tantum in secunda Forma:** ut; Precor, precaris, precatur &c. Vocanturq; Deponentia.

105 **Ad conjungendum quodvis Latinum Verbum, præfiri oportet trinum Infinitivum:** qui & in Dictionario cuius Verbo apponuntur.

106 Nam

106 **Nam ab Infinitivo præsente fluunt omnia Tempora, usq; ad præteritum: A præterito omnia, usq; ad postfuturum:**

107 **A futuro vero Infinitivo formantur præterita passiva, & Participia duo.**

108 Vide hoc Schema.

I. Inf *A*M-are. *A*M AV-isce. *A*M A-tumire.

II. Imp. -a. -i. -ius.

III. Indic. -o. -ero. -turu.

-abo. -eram.

-abam.

IV. Subj. -em. -erim.

-arem. -issem.

Caput VI. DE ADVERBIO.

109 **Vocabula Capitis sexti dicuntur Adverbia:** ut, Ac, Num, Utinam, Libenter &c.

110 **Pauca sunt radicalia:** pleraq; formatur ab Adnominalibus, ut à Verus, verè; à Falso, falso; à Turpis, turpiter &c.

[Hungarice in -an-en-on-ol-ul-ül, ut igaz-an-szep-en, almás-on, jo-jol, rus-ul, ember-ül.]

Caput VII. DE PRÆPOSITIONE,

111 **Vocabula Capitis septimi dicuntur Præpositiones:** Ab, Ad, Cum, De, Ex, &c.

[His respondentes Vocabulas Hungari non præponunt; sed postponunt. Illis ergo Verius dicenda essent Postpositiones.]

E

112

= Régi nyomtatványok, Lőcse, evang.:
/314.ig.j./

112 *Propositiones jungantur Nominibus: quādām in Accusativo. Ut, Ad, Ante, Apud: Cis (sēcū Circa) Circa, Circit, Contra: Erga, Extra: Inter, Intra: Juxta: Ob Penes. Per, Ponē, Post, Præter: Propter: Prope: Secūs, Supra: Trans: Ultra:*

113 *Quādam proponuntur Ablativo: ut Ab (sēcū A): Coram, Cum: De: Ex (sēcū E): Palam, Præ, Pro, Procul: Sine, Tenuis.*

114 *Quatuor sunt quā Accusativo & Ablativo jungantur: Clam, In, Sub, Super:*

[Exempla videātur Capite VII. & Capite I. passim.]

115 *Sunt præterea quinque, quæ solis Verbus præ jungantur. ut Amb-urere, Dis-ponere, Re-ponere, Se-ponere, Sus-tollere.*

Caput VIII.

DE CONJUNCTIONE.

116 *Conjunctiones primitiva paucæ sunt, circiter viginti: At: Et, Quæ &c. ut videris est Capite VIII. Textus Vestibularis: alia sunt derivata aut Composita: ut Atque; Etiam, Quoque; &c.*

Caput IX.

DE INTERJECTIONE.

117 *Vocula quæ aliis tantum interjiciuntur affectu causa, (aut ponuntur loco integrarum sententiæ) Interjectiones dicuntur: ut Heus, Hem, En, Væ, &c. Quas Capite IX. digestimus.*

Caput

Caput X.

DE MULTIPLICATIO- NE VOCUM: derivan- do & Componendo.

118 *Vox est aut Primitiva, à qua alia derivantur, sicut à Radice rami. Ut, Cœlum, Altus, Curro: & pleraque in Vestibulo.*

119 *Aut est Vox Derivata, quæ ab aliqua primitiva venit: ut Cœl. estis, Alt. itudo, Cursus: (Qualia & in Vestibulo occurunt: ut que 43, 48, 53, 64, &c.)*

120 *Aut est Vox Composita, ex duabus (vel tri- bus) simplicibus. Ut Cœli-cola (qui Cœlum incolit) Altisonans, Circum-curro &c. (Qualia in Vestibulo non multa sunt. Vide tamen que 44, 55, 104, 164, 165, 308, &c.)*

121 *Quomodo a Voces (per Derivationem & Compositionem) multiplicentur, in Lexico Januali videbis.*

Caput XI.

DE COMBINATIONE VOCUM, in Phrasin.

122 *Omnis Vox sociatur alteri certâ lege. De quo sunt Regulæ generales.*

Regula I.

123 *Ad ostendendum QVID sic quid, apponitur Nomiñ aliud Nomen, eodem Casu: ut, Puer Discipulus,*

E a Domi-

" Régi nyomtatványok, Lécsé, evang.:"
/314.ig.j./

Dominus Magister.
Buda Civitas &c.

[Exercitium instituatur, talia simul declinando: tamen
est Numero, Genere, & Declinatione discre-
pant. Discrepant enim sape, (1) Numero,
Urbs Venetia, (2) Genere, Civitas Londinum,
(3) Declinatione, ut Buda Civitas, Dominus
Rex, &c.]

I I.

124 Adostendendum CUI JUS quid sit, addi-
tur Nomini nomen ejus, cuius res est, in Ge-
nitivo. Ut

Discipulus Grammaticæ.

Magister Artium.

Civitas Hungariae.

[Exercitium. Declinentur simul, Genitivo semper
manente. NB. Hungaria Genitivi loco usfra-
tius ponitur Dativus: ut in exemplis vides.]

I I I.

124 Adostendendum QUALE quid sit, adstrui-
tur Nomini Adnomen, simili numero, gene-
re, & casu. Ut

Discipulus charus.

Præceptor placidus.

Civitas pulchra.

[Declinentur simul. Sed NB. Hungaricus sermo Re-
gulam hanc non obseruat: quia Nominum &
Adnominum Generibus non variatur.]

I V:

126 Adostendendum, CUI I aliquid tale sit, ad-
ditur Adnominis aliud Nomen in Dati-
vo. Ut,

Charus Præceptoris

Placi-

-Placidus Discipulis

-Pulchra Hungaris.

[Declinentur simul, ut Datus maneat immotus.]

V.

127 Adostendendum, UNE restalis sit, aut
QVA PARTE, additur Adnominis No-
men (causa, vel partis) in Ablativo. Ut

Charus obsequio.

Placidus moribus

Pulchra situ.

[Sic. Magnum corpore: sapiens mente: Sbabio ser-
mone &c. Talia dum declinantur, Ablativus
manet.]

V I.

128 Adostendendum aliquid ESSE, aut AGE-
RE, aut PATI, additur Nominativo Ver-
bum finitum, simili numero & persona. Ut

Schola est

Præceptor docet

Discipulus docetur.

[Exercitium est duplex. 1. Conjugatio Verbi, mai-
nente Nominativo. 2. Nominativo mutato in
numerum alterum, Schola sunt; Præceptores
docens, &c.]

V II.

129 Adostendendum CUI I aliquid sit, aut fiat,
additur Verbo Dativus. Ut

Schola est nobis.

Præceptor loquitur Discipulis.

Quisq; dicit sibi.

[Conjugetur Verbum, manente Dative, aut mutetur
Dative etiam. Ut, dicit sibi, dicit vitæ, ali-
is, &c.]

E 3

VIII.

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang.:"
/314. ig. j.

VIII.

130 Ad ostendendum IN QVID actio transeat additur Verbo activo illius rei Accusativus. Ut

Docere puerum.
Discere linguam.
Scribere literas.

[Conjugatur Verbum manente Accusativo. Aut garetur etiam Accusativus: Docere Pueros, juventutem, coetum, multos, &c.]

131 Ad ostendendum QVO INSTRUMENTO, aut Cur & Quomodo, aliquid fiat, jungitur Verbo Ablativus. Ut

Loqui linguâ
Scribere calamo
Discere metu.

[Conjugatio Verbi, Ablativo in variato, Exercitium dabit.]

X.

132 Ad ostendendum, Quid res possit, aut sciat, velit, concerit, vel debeat, jungitur Verbo alterius Verbi Infinitivus. Ut

Debet discere?
Scis scribere?
Vis docere?

Stude proficere. &c.

[Infinitivus ille, dum Verbum Principale flectitus manet fixus.]

XI.

133 Ad ostendendum, AN, UBI, QUANDO, QUOMODO, &c. aliquid fiat, additur Verbo Adverbium.

Debes

Debes omnino

Scire bene

Velle seriò,

Studere semper, &c.

[Adverbium, ut invariabile est, ita maneat.]

XII.

134 Participium adscicit Casum Verbi sui. Ut quia dicimus Docere literas, etiam dicimus

Docens
Docturus
Docendus } literas.
Doctus

Quia Scribere calamo: etiam Scribens, scriptus &c calamo.

[Dum Participium declinatur, Casus ille recte manet.]

XIII.

135 Adverbia quadam etiam Adnominibus &c. Adverbis junguntur. Ut

Doctus valde
Docte admodum.

XIV.

136 Ad ostendendam actionis circumstantias additur Verbo Præpositio cum Nominis sui Casus. Ut

Docere IN Schola

Loqui AD discipulos &c.

[Qua Præpositiones requirant Accusativum, qua Ablativum, qua utrumque, Vide hic supra, Capite VII. § 114. &c. instituanturque Exercitium. I

XV.

137 Conjunctione jungit similes Casus in Nomini-

E 4

bua.

"Régi nyomtatványok, Lócsé, evang.:"
/314. ig. j./

*bus, similes autem Modos & Tempora in
Verbis. Ut
Magister & discipulus
Docent discuntq;
Proficerent si continuarent.*

[*Exercitium instituatur per omnes Casus, Modos,
Tempora: donec Regula sic tota patescat.*]

Caput XII. De Complicatione Vocab in Sententiam.

138 *Ex ita combinatis, & variè inter se complica-
tis Vocibus, fiunt Sententiae. Ut si dicam:
Sol, oculus ille Mundi, qui à nobis specta-
tur in sublimi, quia magnus est corpore, &
potens virtute, sufficit illuminare radiis su-
is omnia. & nobis reducere Diem quotidie:
absq; quo si esset, perpetuam haberemus no-
item, tristem nobis.*

139 *Hic ecce omnia Verba cohærent bina! vi
præcedentium Regularum. Nam.
Sol oculus, dicitur secundum Reg. primam.
Oculus Mundi; secundum Reg. II.
Oculus ille, per Reg. III.
Qui spectatur, per Reg. VI;
à nobis, per Reg. XIV.
in sublimi, per Reg. XIV.
Sol quia magnus, per Reg. XV.
Magnus corpore, per Reg. V.
Magnus & potens, per Reg. XV.
Potens virtute, per Reg. V.*

Solsuf-

*Sol sufficit, per Reg. VI.
Sufficit illuminare, per Reg. X.
Illuminare radius, per Reg. XI.
Radius suus, per Reg. III.
Illuminare omnia, per Reg. VIII.
Illuminare & reducere, per Reg. XV.
Reducere nobis, per Reg. VII.
Reducere diem, per Reg. VII.
Reducere quotidie, per Reg. XI.
Absque quo, per Reg. XIV.
Si esset, haberemus, per Reg. XV.
Haberemus noctem, per Reg. VIII.
noctem perpetuam, per Reg. III.
tristem nobis, per Reg. VII.
140 Verum hac pleniùs in Grammatica pleniore.
Januali, discess.*

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang.:"
/314. ig. j./

REPERTORIUM
VESTIBULARE.
Sive
LEXICI
Latini Rudimentum.

A.

<i>Ab.</i>	476	<i>Acinac-es, is, m.</i>	271.
<i>ábac-us, i, m.</i>	248.	<i>ácin-us, i, m.</i>	178.
<i>abDere, (idi. rum)</i>	486	<i>Acr-is, is, e.</i>	337.
<i>ab-e, eris, f.</i>	69.	<i>Acti-o, ónis, f.</i>	372.
<i>abi-re, (vi, veli, tum)</i>	450.	<i>Act-or, óris, m.</i>	258.
<i>Absis v apsis.</i>		<i>Acú-ere, (i, tum)</i>	442.
<i>absolvere v. Solvere.</i>		<i>Ac-u-us, ús, f.</i>	184.
<i>Abyssus, i, f.</i>	67.	<i>Acú-tus, a, um.</i>	539.
<i>Ac.</i>	489.	<i>Ad.</i>	476.
<i>abCéndere, v. Cándere.</i>		<i>adam-as, antis, m.</i>	80.
<i>accípere, v. Capere.</i>		<i>adDí-scere, (dici)</i>	499
<i>accipit-er, v. Capere.</i>		<i>AdDoc-ére, (ui, tum)</i>	498.
<i>accufare, v. Causa.</i>		<i>Ad-eps, ipis, m.</i>	173.
<i>Acer, v. Acris.</i>		<i>adHuc,</i>	470.
<i>Acerb-us, a, um.</i>	337	<i>adIpisci, v. APisci.</i>	
<i>Aderu-m, i, m.</i>	161.	<i>adjút-or, v. Juvare.</i>	
<i>Acér-um, i, n.</i>	174.	<i>adOlesc-ens, v. Olesce-</i>	
<i>aci-a, æ, f.</i>	185.	<i>re, adOlesc-ens.</i>	
<i>Acid-us, a, um.</i>	337.	<i>ad-or, oris, m. veloris.</i>	
<i>acti-e, ei, f.</i>	272.	<i>n.</i>	91

Adulari,

<i>Adulari, (á: sum)</i>	407	<i>Ag-er, eris, m.</i>	160
<i>Adulát-or, óris, m.</i>	254	<i>Agil-is, is, e.</i>	333
<i>Adult-us, a, um.</i>	323	<i>Agn-us, i, m.</i>	122
<i>adVersári-us, v. Vertere</i>		<i>Ab,</i>	496
<i>advocát-us, v. Vocáre.</i>		<i>Ahén-um, i, n.</i>	175
<i>Æd-es, iū f plur.</i>	235	<i>Aja,</i>	407
		<i>Ædifici-um, i, n.</i>	189
		<i>421.</i>	(452)
		<i>Æg-er, ra, rum.</i>	321
		<i>Ægrotare.</i>	384 452
		<i>Æmulsti.</i>	456
		<i>Æqu-us, a, um,</i>	359
		<i>Æquál-is, is, e:</i>	301
		<i>Aér, aeris, m.</i>	57.311
		<i>Ærumn-a, æ, f.</i>	209
		<i>Æs, æris, n.</i>	77
		<i>Æstimáre.</i>	448
		<i>Æst-us, ús, m.</i>	58
		<i>Æst-as, átis, f.</i>	51
		<i>Æstuare.</i>	379
		<i>Ætb-er, eris, m.</i>	58
		<i>Æv-um, i, n.</i>	49
		<i>Æt-as, átis, f.</i>	128
		<i>Ætern-us, a, û.</i>	288
		<i>affatim, v. Fatum.</i>	
		<i>affect-us, v. Facere.</i>	
		<i>affinit-as, v. Finis.</i>	
		<i>affli-gere, (xi. ctum)</i>	
		<i>v. Flígere.</i>	
		<i>Ag-er, ri, m.</i>	159 313
		<i>ágere, (égi, actum)</i>	368
		<i>435</i>	

" Régi nyomtatványok, Lücsé, evang.
/314. ig. j. /

<i>Alter, era erum.</i>	299	<i>Angu is, is, m.</i>	107	<i>Árane-a, æ, f.</i>	106	<i>As, affis, m.</i>	219
<i>Alt-us, a, um.</i>	307	<i>Augvill-a, æ, f.</i>	119	<i>Aráre,</i>	445	<i>Asci-a, æ, f.</i>	187
<i>Alum-en, inis, n.</i>	76	<i>Anim-a, æ, f.</i>	56. 303	<i>Aratr-um, i, n.</i>	161	<i>Alciare,</i>	447
<i>Alve-us, i, m.</i>	236	<i>Anim-al, alis, n.</i>	74	<i>Árb-or, oris, m</i>	317	<i>Afin-us, i, m</i>	123. 388
<i>Alve-ar, aris, n.</i>	167		320	<i>Arc-a, æ, f.</i>	198	<i>Ásp-er, era, erum.</i>	304
<i>Alv-us, i, f.</i>	145	<i>Anim-, i, m</i>	148. 340	<i>Arcán-us, a, um.</i>	341	<i>ÁSp-icere, (exi, edio)</i>	
<i>Amáre,</i>	404	<i>Anísum, i, n.</i>	87	<i>Arc-ére, (ui,)</i>	433		390
<i>Am-or, óris, m.</i>	150	<i>Annul-us, i, m.</i>	197	<i>Aré-us, a, um.</i>	297	<i>Affáre,</i>	447
<i>Amár-us, a, um.</i>	337	<i>Ann-us, i, m.</i>	49	<i>Arc-us, ûs, m.</i>	270	<i>Aff-us, a, um.</i>	357
<i>Ambigu-us, a, um</i>	342	<i>Annótin-us, a, um.</i>	310	<i>Arde-a, æ, f.</i>	115	<i>Aff-er, eris, m.</i>	187
<i>ambi-re, (vi, tum)</i>	454	<i>Ansa, (olla)</i>	195	<i>Ar-dére, (fi, sum)</i>	474	<i>Afful-a, æ, f.</i>	187
<i>Amb-o, æ, o.</i>	299	<i>Anser, eris, m.</i>	109	<i>Are-a(domus)æ, f.</i>	194	<i>assess-or, v. Sedére,</i>	
<i>Ambulare,</i>	396	<i>Ante,</i>	483. 435	<i>Arén-a, æ, f.</i>	79	<i>Ast-us, ûs, um.</i>	239
<i>Amic-ire, (ui, & ami-</i>		<i>Antiqv-us, a, um.</i>	179	<i>Arére, (ui,)</i>	380	<i>At,</i>	489
<i>xi, tum.)</i>	424	<i>An-us, ûs, f.</i>	128	<i>Aridus, a, um.</i>	315	<i>At-er, ra, rum.</i>	338
<i>Amict-us, us, m.</i>	179	<i>Anus, i.</i>	392	<i>Argent-um, i, n.</i>	77	<i>Atque,</i>	369
<i>Amic-us, i, m.</i>	265	<i>Apage,</i>	466	<i>Argentum vivum,</i>	77	<i>Atri-um, i, n.</i>	194
<i>ánita, æ, f.</i>	229	<i>Ap-er, ri, m.</i>	126	<i>Argill-a, æ, f.</i>	73	<i>Air-ex, ócis, g:o.</i>	355
<i>aMittere, v. Mittere.</i>		<i>aPer. ire, v. Perire.</i>		<i>Argú-ere, (i, tum)</i>	455	<i>Attag-eo, énis, m.</i>	112
<i>Amn-is, is, m.</i>	64	<i>Ap-es, (G-is)is, f.</i>	117	<i>Ari-es, etis, m.</i>	122	<i>atTend-ere, v. Tendere.</i>	
<i>Amoen-us, a, um.</i>	351	<i>Ap-ex, icis, m.</i>	222	<i>Arist-a, æ, f.</i>	92	<i>atTingere, v. Tangere.</i>	
<i>Amor, v. sub Amare.</i>		<i>Apisci, ad Ipisci (ade-</i>		<i>Arm-a, órum, n. plur.</i>		<i>atTrahere, v. Trahere,</i>	
<i>Ampl-us, a, um.</i>	297	<i>ptiu sum)</i>	416		268. 409	<i>Auc-eps, upis, m:</i>	171
<i>Amuß-is, is, i,</i>	188	<i>appar-ére, v. Patére,</i>		<i>ArmiGer, eri, m.</i>	499	<i>Au-dére, (sus, sum, sum</i>	
<i>An?</i>	467	<i>Apfis, v. Orbile.</i>		<i>Aróm-a, atis, n,</i>	174		404
<i>án-as, atis, f.</i>	109	<i>Ape-us, a, um.</i>	290	<i>Ar-s, tis, f.</i>	53	<i>Aud-ax, acis, g: o.</i>	340
<i>Anchor-a, æ, f.</i>	207	<i>Apud,</i>	481	<i>Artéri-a, æ, f.</i>	145	<i>Audacia, æ, f:</i>	151
<i>Ancill-a, æ, f.</i>	226	<i>Aqu-a, æ, f.</i>	57. 311	<i>Art-us, ûs, m.</i>	129	<i>Aud-ire, (ivitú)</i>	387
<i>Anc-us, a, um.</i>	333	<i>Aquática (avis)</i>	115	<i>Articul-us, i, m.</i>	137	<i>Audiens, étis, g:o</i>	331
<i>Angel-us, i, m,</i>	56	<i>Aquil-a, æ, f,</i>	114	<i>Arund o, inis, f.</i>	94	<i>Audit-us, ûs, m.</i>	214
<i>Angi,</i>	452	<i>Ar-a, æ, f.</i>	281	<i>Arvina, æ, f.</i>	173	<i>Au-gére(xi,ctum)</i>	415
<i>Angust-us, a, um,</i>	301	<i>Aráne-</i>		<i>Ar-x, cis, f.</i>	235	<i>Aug-ur</i>	

<i>Ang-ur, uris, m.</i>	282	<i>Autumnáre,</i>	466	<i>Bombarda, x, f.</i>	270	<i>Braich-us, i, m.</i>	117
<i>Aul-a, x, f.</i>	254	<i>Autumn-us, i, m.</i>	51	<i>Bon-us, a, um.</i>	303	<i>Briút-us, a, um.</i>	320
<i>Aur-a, x, f.</i>	377	<i>Auxili-um, i, n.</i>	265	<i>Bore-as, x, m.</i>	62	<i>Bút-um, i, n.</i>	320
<i>AuriFab-tr, ri, m.</i>	197	<i>Avár-eu, a, um.</i>	362	<i>Bo-s, vis, m, & f.</i>	123	<i>Bubal-us, i, m.</i>	114
<i>Aurig-a, x, m.</i>	202	<i>Avellán-a, x, f.</i>	99		388	<i>Bub-o ónis, m.</i>	116
<i>Aur-is, is, f.</i>	130 131	<i>Aven-a, x, f.</i>	91	<i>Bracco-a, x, f.</i>	179	<i>Bucc-a, x, f.</i>	132
<i>Aurór-a, x, f.</i>	50	<i>Avid-us, a, um.</i>	332	<i>Brachi-um, i, n.</i>	136	<i>Buccin-a, x, f.</i>	214
<i>Aurum, n.</i>	77	<i>Av-is, is, f.</i>	104	<i>Bratte-a, x, f.</i>	196	<i>Bulg-a, x, f.</i>	200
<i>Auscultare.</i>	390	<i>Av-u, i, m.</i>	229	<i>Branchi-a, arum, f.</i>		<i>Bullire (ivi, írum)</i>	378
<i>Aust-er, ri, m.</i>	62	<i>Avi-a, x, f.</i>	229		plur.	<i>Bull-a, x, f.</i>	68 379
<i>Austér-um, a, m.</i>	337	<i>Avunculus, i, m.</i>	229	<i>Braſic-a, x, f.</i>	87	<i>Butyr-um, i, n.</i>	166
<i>Aut-aut-</i>	488	<i>Axill-a, x, f.</i>	136	<i>Brev-is, is, e.</i>	301 312		
<i>Autem,</i>	489	<i>Ax-is, is, m.</i>	203.				
<i>Auth-or, óris, m.</i>	238						

B.

<i>Bacc-a, x, f.</i>	97	<i>Bene-Dicere (xi, etum)</i>	
<i>Bácul-us, i, m.</i>	200	<i>BeneF-acere, (éci, a- etum)</i>	499
<i>Bajulare,</i>	436	<i>BeneFic-us, a, um.</i>	499
<i>Bájul-us, i, m.</i>	209	<i>Benign-us, a, um.</i>	343
<i>Balan-a, x, f.</i>	119	<i>Besti-a, a, f.</i>	121 386
<i>Balare:</i>	388	<i>Bétal-a, x, f.</i>	96
<i>Balb-us, a, um.</i>	335	<i>Bib-ere, (i, icum)</i>	425
<i>Ballist-a, x, f.</i>	270	<i>Bil-is, f.</i>	145
<i>Balne-um, i, n.</i>	210	<i>Bin-us, a, um.</i>	285
<i>Balte-us, i, na.</i>	272	<i>biPáli, um, i, n.</i>	160
<i>Barbar-us, a, um.</i>	364	<i>biPenn-is, is, f.</i>	271
<i>Bard-us, a, um.</i>	339	<i>Bis,</i>	473
<i>Bár-o, ónis, m.</i>	152	<i>Blas-us, a, um.</i>	335
<i>Basiáre,</i>	454	<i>Bland-us, a, um.</i>	329
<i>Beáre,</i>	372	<i>Blateráre,</i>	407
<i>Bell-um, i, n.</i>	264	<i>Bombar-</i>	
<i>Beüe,</i>	471		(432)

C.

<i>Cacáre,</i>	392	<i>Calcul-us, i, m.</i>	156
<i>Cachinnari,</i>	408	<i>Calé-re, (ui, -)</i>	376
<i>Cadere, cecidi (catum)</i>	397	<i>Calid-us, a, um.</i>	311
		<i>Cal-or, óris, m.</i>	58
<i>Caf-us, ás, m.</i>	53	<i>Calig-a, arum, f, plur.</i>	180
<i>Cedere, (cecidí, cæsum)</i>		<i>Calig-o, inis, f.</i>	60
	409	<i>Calor, v. sub Calóre.</i>	
<i>Caf-um, i, n.</i>	188	<i>Calumen-ia, x, f.</i>	254
<i>Caf-ar, aris, m.</i>	252	<i>Cæpitáre,</i>	396
		<i>Calv-a, x, f.</i>	140
<i>Caf-is, ás, m.</i>	271	<i>Calv-us, a, um.</i>	327
<i>Catera,</i>	366	<i>Calv-ére, (i, -)</i>	389
		<i>Calx, calcis, f.</i>	188
<i>Cál-a, x, f.</i>	271	<i>Camél-us, i, m.</i>	123
<i>Calam-us, i, m.</i>	94	<i>Cámer-a, x, f.</i>	194
<i>Calamit-as, ácis, f.</i>	266	<i>Calcáne-um, i, n.</i>	139
<i>Calcáne-um, i, n.</i>	139	<i>Calc-ar, áris, n.</i>	201
		<i>Calcáre,</i>	396
<i>Calce-us, i, m.</i>	180	<i>Camp-us, i, m.</i>	70
		<i>Campe-</i>	

Campestr. is, is, e. III	Captiv. us, s, um. 433	Casús, v: sub Cadere.	Cerebrum, i, n: 144
Canabis, v: <i>Cannabis.</i>	Capul- us, i, m. 272	Catér- a, æ, f: 191	<i>Ceremonia,</i> v: <i>Cerimonia.</i>
Canál. is, is, m. 143	Cap-ut iris, v: 129 327	Catbedr. a, æ, f: 224	
Canc- er, ri, m. 120	Carbatin- a, arum, f:	Cati- nus, i, m. 175	
Cancell- i, órum, m.	plur: 179	Catill- us i, m. 175	
plur. 192	Carb- o, onis, m: 61	Caud- a, æ, f: 108	
Candél- a, æ, f. 249	Carc er, eris, m: 260	Caul- a, æ, f: 164	
Cand ére, (ui, -) 374	Card o, inis, m: 191	Camł- is, is, m: 89 316	
Cándere, 374	Cardu- us, i, m: 95	223	
accén- dere, (di, sum.)	Carduél- is, is, f. 113	Caupón- a, æ, f: 200	
426	Car- ére, (ui, itum) 416	Caus- a, æ, f: 45	
Can- ére, (ui, -) 389	Cár- ere, (ui, itua) 443	accusare, 461	
Can- us, a, um. 327	Carina, æ, f: 206	Caut- us, v: sub Cavére	
Cánere, (cécini, can-	Carnós- us, a, um. 143	Cave- a, æ, f: 171	
tum) 457	334	Cavére, (cavi, caütum)	
Cant- or, óris, m: 281	Caroif-ex- icis, m. 263	417	
457	Carpent- um, i, n: 204	Caut- us, a, um: 359	
Can- is, is, m: 125	Cárp- ere, (si, tum) 444	Cavill a, æ, f: 254	
Cann- a, æ, f. 94	Carpi- o, ónis, m: 119	Cav- us, a, um. 316	
Cannab is, is, f: 182	Carr- us, i, m: 204	Cedere, (lli, llsum) 432	
Cantharus, i, m: 248	Cartilág- o, inis, f: 142	Celare, 417	
Cápere, (cépi, captum)	Cár- us, a, um. 359	Céleber, (& -ris,) ris,	
130, 393	Caf a, æ, f: 186	re, 364	
accipere, (-pi, piú) 431	Cafe- us, i, m: 166	Cél- er, eris, ere, 291	
accipiter, ris, m: 114	Caff us, is, m: 172	Cens- us, ús, m. 252	
Capill- us, i, m: 130	Caff is, idis, f: 269	Cent o, ónis, m: 241	
Capistr- um, i, n: 201	Caff us, a, um. 318	Centr- um, i, n: 216	
Cap- o, ónis, m: 109	Castane- a, æ, f: 99	Centum, 300	
Capr- a, æ, f: 122	Castigare, 455	Centenári- us, i, m: 219	
Caprea, 124	Castr- um, i, n. 235	Cep- a, æ, f: 487	
Cap- er, ri, m. 122	Cast- us, a, um: 345	Cér- a, æ, f: 267	
Caps- a, æ, f: 237	Calus,	Cérafum, i, n: 98	
		F	

Cin-gere. (xi,ctum)424	Clav-is, is, f: 191	Col-or,oris,m: 147.338	Cond-ire, (ivi,itū) 447
Cingul.um,i,o: 424	Cláv-us,i,m: 189 421	Col.um, i, m: 175	condi-scere, v: sub Di-scere.
Cin-is, eris, m. 61	Clem-ens,tis, g:o: 355	Colare, 447	conDiscipulus, vide Discipulus.
Cipp-us, i, m: 261	cli-ens,ēcis, m:&f:461	Columb-us, i, ux: 109	conDoc-ére, v: Docere
Circa, 484 160	Clu-ere, 466	Column-a, x, f. 189	Cónadyl-us, i, m. 137
Circin-us, i, m: 188	Clype-us, i, m. 269	Cól-us, i, & ūs, f: 182	confitéri, v: Fateri.
Circul.us, i, m: 216 (indolio) 199	Cocble-a, x, f: 120	Cóm-a, x, f: 210 443	confli-gere, v: Fligere.
Circiter, 480	Cocble-araris, n: 246	Cóm-is, itis, m: 209	Congi-us, i, m: 218
Circum-Ferenti-a, x, f: 216	Coctus, v: sub Coquere.	252	conJugat.us,v: Jugum.
Circstanti-a, x, f. 434	Cœc-us, a, um. 330	Comessari, 425	conJu-x, v: ibidem.
Cirnea, v: Hirnea.	Cæl-ebis,ibis,m:&f:332	cōMinūs, 271	conscientia, v: Scire.
Cis, v: Citra.	Cæl.um, i, n: 56.311	Cóm-is, is, e. 329	considerare, 285
Cist-a, x, f: 198	Cæn-a, x, f: 244	comMeárt.us, v: Meare.	Consili-um, i, n. 341
Citare, 461	Cæn-are, 425	Commad.um,a,um. 308	Consiliári.us,i,w: 255
Cithar-a, x, f: 214	Cœnaculum,i,n:245	Commún-us, is, e. 360	Cons.ul, ulis, m: 251
Citó, 469	Cœrûle-us, a, um. 338	Comœdi-a, x, f: 243	Consula-re, (ui,tum)
Citerat, 480	Cogere, (cōégi, coa-ctum) 438	comPar-ére, v: sub ap-Parére..	428
Civ-is,is, m: &f: 256	Cogisáre, 400	comP-es, v: sub Pes.	consistere, v: Sistere.
Civit-as,ātis,f: 251	cogNati-o,v: Natio.	comPó-nere, v: Pónere.	constans, v: Stans.
Clad-is, is, f: 275	collarem <i>i</i> -a, x, f: VI.	Conári, 403	consúm-ere, v: Sumere.
Claw(illo) 485	487	Conch-a, x, f: 120	Contra, 482
Clamáre, 406	Cohabitatio, is, f: 232	Concili-um, i, n. 279	Contrári-us;a,um: 286
Clam-or,ōris,m: 775	Colare, v: sub Column:	Conci-o, ónis, f: 281	Contum-ax, ácis, g:o.
Clan-gere. (xi,um)412	Colers,(colui, cultum)	Concionári, 457	345
Clarus,a,um. 310	428	Concionát-or,ōris,m:	Contumeli-a,x,f: 266
Clas-is, is, f: 256	Collimare,v:Lím ^o ,a,ū.	457	Contus, i, m. 206
Clatr-us, i, m: 192	Coll-is, is, m. 71	conCláve, is, n: 193	conViv-a, v: Vivere.
Clau-dere,(li,sum) 422	Coll.um, i, n: 133	cōCóquere, v: Coquere	conVivi-u, v: Ibide
Clandus,a,um. 334	deCollare,(avi, tū) 463	conCordi-a, x, f: 264	Cópi-a,x,f:
Clav-a, x, f: 271	Collar-e, is, n. 183	conDemnare, v: Damnu	497
	Col-or,	Con-dere, (idi,itū) 447	F
			Có

Cópul-a, x, f:	189	Crabr-o, onis, m:	117	Cru-s, ris, n:	138	Cult-us, ús, m.	278
Có-quere, (xi, Etú.)	447	Crani-um, i, n:	140	Crust-a, x, f:	169	Cult-us, a, um.	304
conCó-quere, (xi, Etum)		Cras,	469	Cru-x, cis, f:	262	Cum,	485
	392	Crass-u, a, um,	301	Cruciáre,	463	Cumin-um, i, n.	87
Coet-us, a, um.	357	Crát-es, is, f:	164	Crystall-u, i, f:	81	Cun-a, arum, f: pl.	211
Coqu-us, i, m:	174	Cratícul-a, x, f:	175	Cub-áre, (ui, ítum)	397	Cunctári,	398
	447	Creáre,	372	Cubát-us, ús, m:	211	Cune-us, i, m.	208 409
Cor, cordis, n:	144	Créb-er, r, rum.	298	Cubit-u, i, m:	136	Cunicul-us, i, m.	125
Coralli-um, i, n:	81	Créd-ere, (idi, ítum,)		Cucull-u, i, m:	179	Cupere, (ivi, irum)	401
Coráns,	485		400	Cúcul-u, i, m:	112	Cuped-ia, arú, f, pl.	2
Corb-is, is, w:	237	Credit-or, oris, m:	240	Cúcum-is, eris,	87	Cupr-um, i, n.	77
Cordum, v: Chordum.		Cremáre,	374	Cucurbit-a, x, f:	87	Cur,	475
Cori-um, i, n:	185	Crematnm VInum,	178	Cú-dere, (di, sum)	442	Curáre,	440-455
Corn-ix, icis, f:	120	Crén-a, x, f:	223	Culcoitr-a, x, f:	211	Curi-a, x, f.	235
Corn-u, u, n:	124	Crepíd-o, inis, f:	236	Cule-us, i, m:	218	Cúrrere, (cucurri, cur-	
Corón-a, x, f:	253	Crepíscul-um, i, n:	50	Cúl-ex, icis, m:	117	sum)	385
Corón-a, x, f:	253	Cró-scere, (vi, tum,)		ulín-a, x, f:	194	Curs-or, oris, m:	352
Corp-us, oris, n.	54 304		382	Culinaria (supellex,)		Curr-u, ús, m:	202
corRepti-o, v: Rapere.		Crét-a, x, f:	73		175	Curv-u, a, um:	306
corReci-o, v: Regere.		Cibr-u, i, n:	169	Culm-en, inis, n:	192	Cusp-id, idis, f:	272
corRu-mpere, v: Rum-		Crim-en, inis, n:	250	Culm-u, i, m:	90	Cust-os, odis, m:	274
pérē.			461	Culp-a, x, f:	257	Custodire,	433
Cor-s, tis, f:	165	Crin-is, is, m:	130 329	Cult-er, r i, m:	409	Cút-is, is, f:	327
Cort-ex, icis, m: & f:		Crinít-us, a, um:	327			D.	
	84 444	Crisp-u, a, um:	327	Damnum, i, n:	239	Decem,	800
Corruscáre,	375	Croc-u, i, m:	174	conDemnare,	462	Decet,	465
Corv-u, i, m:	114	Cruciare, v: sub Crux.		Dap-s, pis, f:	247	deCollare, v: Collum.	
Cóyl-u, i, f:	93	Crudél-is, is e.	343	Dare, (dedi, datum,)		Déc-u, oris, n:	277
Co-s, tis, f:	79	Crud-u, a, um:	357		431	Decor-us, a, um:	358
Cost-a, x, f.	141	Crumén-a, x, f:	200	Des,	478	déDe cus,	277
Coturn-ix, icis, f:	111	Cru-or, óris, m:	154	Debérē,	448	deDi-sc-re, v: Discere.	
Cox-a, x, fs	138			Débil-üs, e.	316 348	F 3	de-

<i>deDocére</i> , v. Docére, defendere, (di. sum.)	<i>Di. a, ei, m, & f.</i> 49 309	<i>Discipul. us, i, m.</i> 224 497	<i>Dolabris, z, f.</i> 198 <i>Dolére, (ui, cum)</i> 452	
46	difficil. is, e.	349	<i>conDiscipul. us, i, m.</i>	452
<i>deFens.iva</i> (arma) 269	<i>diffidere</i> , (sus sum., sum.)	404	<i>Dól.or, óris, m.</i> 147	
<i>deFicere</i> , v. Facere.	<i>Digitus</i> (in manu) i, m.	136	<i>Dóli. um, i, n.</i> 199	
<i>deFact. us, v. Ibid.</i>	(in pede)	139	<i>Dól us, i, m.</i> 239	
<i>deForm. is, is, e.</i> 322	<i>Digital- e, is, n.</i> 184	<i>Domáre, (ui, itum,)</i>	459 (459)	
<i>deFunct. us, z, um.</i> 325	<i>Dign- u, a, um.</i> 353	<i>Dámin- u, i, m.</i> 226		
<i>Deinde,</i> 484	<i>Dilecta.</i> 493	<i>Dómin- a, z, f.</i> 226		
<i>Del-ére, (évi, étum,)</i>	<i>diLig-ens, entis, g. o.</i>	<i>Dominari,</i> 459		
456	353	<i>Dóm. us, ús, f.</i> 186		
<i>Delirare,</i> 452	<i>diLigenti- a, z, f.</i> 225	<i>Domi,</i> 439		
<i>Delubr. um, i, n.</i> 280	<i>diLút- us, a, um,</i> 319	<i>Domestic us, z, um-</i>		
<i>deMiss. us, a, um.</i> 340	<i>diMicáre,</i> 460	125. 109 226		
<i>Demùm,</i> 469	<i>diMidi- um, i, n.</i> 46	<i>Donec,</i> 498		
<i>Denári- us, i, m.</i> 239	<i>diMidi- us, a, um.</i> 310	<i>Dón- um, i, n.</i> 265		
<i>Den-s. tis, m.</i> 140	<i>diMittere</i> , v. Mittere.	<i>Dormire, (ivi, kum,)</i>		
<i>Dens. us, a, um.</i> 312	<i>diMo-vére, v. Movere.</i>	399 (429)		
<i>Deorsum,</i> 382. 436	<i>diRect- or, óris, m.</i> 283	<i>Dormi-ens, entis, g. o.</i>		
<i>Depf. ere, (ui, iū)</i> 445	<i>Dirib- ére, (ui, itum,)</i>	<i>Dorf- um, i, n.</i> 134		
<i>desider-are,</i> 404	459	<i>Do- s, tis, f.</i> 227		
<i>desidéri- um, i, n.</i> 146	<i>diRú- ere, v. Ruere.</i>	<i>Drachm- a, z, f.</i> 219		
<i>desperáre,</i> 404. (399)	<i>Dir- u, a, um.</i> 355	<i>Drác- o, ónis, m.</i> 107		
<i>desv-écre, (vi, tum,)</i>	<i>Discere, (didici,-)</i> 456	<i>Dúbi- us, z, um.</i> 341		
<i>De- us, i, m.</i> 42. 288	<i>adDi-scere,</i> 498	<i>Dubitare,</i> 460		
<i>deVotí- o, ónis, f.</i> 278	<i>deDiscere,</i> 498	<i>Dúcere, (xi, étum)</i> 435		
<i>Dexi- er, era, eruū, 308</i>	<i>conDiscere,</i> 498	<i>Dúdum,</i> 469		
<i>Diabol- um, i, m.</i> 56	<i>Disciplin- a, z, f.</i> 225	<i>Dule- is, is, e,</i> 337		
<i>Dic- a, z, f</i> 257	497	<i>Dum,</i> 370. 470		
<i>Dicáre,</i> 431	<i>Discipul.</i>	<i>Dummodo,</i> 500		
<i>Dis- cere, (xi, étum)</i> 367	497	<i>Dúm- us, i, m.</i> 102		
<i>Dics- o, ónis, f.</i> 233	<i>Doláre,</i> 442	<i>E 4.</i> <i>Dnko.</i>		

Dúntaxat,	472	Dúr. u, a, um.	313	Etiām,	367, 487	Exil-is, is, e.	301				
Duo, doa, duo.	299	Dur-s-e.,	369	Bisi,	490	Exili-um, i, n.	260				
E.											
Eâ,	468	En.,	495	Euge,	496	Eximi-us, a, um.	450				
Ebri-us, a, um.	357	Enim,	493	Evoláre,	486	exit.us ūs, m.	365				
Ecce,	495	Enf-is, is, m.	271	Ex,	477	exPer-gitci(rectus iun)					
Ecclesi-a, æ, f.	279	eNuaciáre,	487	Exám-en, inis, n.	167	399					
E-dere, (di, sum)	425	Eò,	468	exCítare,	429	explorare,	460				
Di-scere, (dici, -)	498	Ephippi-um, i, n.	201	exCrementum, i, n.	146	exsequuc-or, óris, ss.					
Doc-are, (ui, tū)	498	Epistol-a, æ, f.	276	exCusáre,	461	263					
Ducare,	454	Epul-um, i, n.	244	Exempl-um, i, n.	225	éxspectáre,	433				
Egér-e, (ui, -)	448	Epulári,	425	Exenteráre,	446	extinguere, (xi, clum)					
Ego,	367	Equ-us, i, m.	123, 388	Exerc-ére, (ui, itum,)	446	426					
Ehem,	495	Equíl-e, is, n.	164	Extra,	484						
Ehen,	496	Equ-es, itis, m.	201	Exter-u, a, um.	294						
Eja,	496		252	Exter-us, a, um.	439						
Ejuláre,	408	Equidáre,	439	Exigu-us, a, um,	357	Exú-e, e, (i, tum)	424				
Electr-um, i, n.	78	Erga,	478	F.							
Eleemosyn-a, æ, f.	279	Ergò,	494	Fáb-a, æ, f.	89	Facult-as, átis, f.	403				
Element-um, i, n.	56	Erináce-us, i, m.	125	Faberferrarius,	196	Facund-us, a, um.	347				
Eleph-as, antis, m.	123	eRogáre,	434	442. (442		Fagópyr-um, i, n.	91				
élígere, (élé-gi, etum)	401	abErr-áre,	460	Faber lignáius,	187	Fág-u, i, f.	96				
élíxáre,	447	Erúc-a, æ, f.	105	Fábula, æ, f.	276	Fals-o, ónis, m.	114				
élíx-us, a, um.	356	eRudit-us, a, um.	339	Facere, (fecí, factum,)	403	Fállere, (fetelli, falsum)					
Emendare,	370	Eſc-a, æ, f. (proavibus)	171	afFect-ūs, m.	150, 343	372					
Em-ere, (i, tum)	448	(propiscibus)	170	deFectus, ūs, m.	152	Fall-us, a, um.	341				
Ent-or, ónis, m.	448	Eſſe, (fui, -)	368	deFicere, (defeci, etum)	371	Fal-x, cis, f.	161				
éMia-ére, (ui, -)	381	Eſfur-áre, (iví, itum,)	425	Fám-a, æ, f.	276	Fám-es, is, f.	146				
éMians,	270	Et,	497, 487	Factiti-us, a, um.	78	Fámul-us, i, m.	226				
Emplastr-um, i, n.	453	Etiām,		Faci-es, ei, f.	130, 328	Fas illi-a, æ, f.	227				
éMu-gare, (xi, clū)	426			Fáci-üs, is, e.	349	Fán-um, i, n.	280				
				Factitius, V. sub Facere.		Fas					

Fan, farris, n.	91	Feneſtr-a, z, f.	162	Feli-a, z, f.	229	Fligere, (xi, etum)
Fer-cire, (ſi, tum vel etum)	446	Fer-a, z, f.	121	Fil-um, i, n.	182	afFligere,
Fercim-en, inis, n.	173	Ferē,	472	Fimbri-a, z, f.	184	conFligere,
Fer-i, (eius ſum)	406	Feriāri,	440	Fim-um, i, m.	165	Flocc-um, i, m.
Ferin-a, z, f.	168	Ferīre.	409	Findere, (fidūſſum,)	409	Flo-s, ris, m.
Fas, 461. 342		Fer-ois, ócis, g:o.	345	Fin-gere, (xi, fictum,)	488	Fluet-us, ūs, m.
Fasci-a, z, f.	181 424	Ferre, (tuli, latum,)	436 367	Fin-is, is, m. & f.	47	Flu-ens, entia, g:o.
Fascināre,	372	Ferr-um, i, n.	77	affinitas, atis, f.	230	Fluent-um, i, n.
Fauſt-us, ūs, m.	151	Ferul-a, z, f.	225 409	Eia-ire, (ivi, itum,)		Flum-en, inis, n.
Fastidi-um, i, m.	150	Fer-u, a, um.	320	Firm-um, a, um,	316	Fluviatilis, (piscis)
Fati-eri (ſlus, ſum)	461	Feru-ere, (i, & ferui, -)	378	Firmare,	441	Foc-us, i, m.
conFateri, (ſus ſum, ,)	465	Feff-us, a, um.	352	Fisc-us, i, m.	253	Fod-ere, (diſum)
Fatigāri,	440	Festināre,	398	Fistuc-a, z, f.	208 421	Fæd-us, a, um.
Fär-um, i, n.	282	Festuc-a, z, f.	165	Fistul-a, z, f.	171	Fæmin-a, z, f.
afFatim,	472	Fest-u, a, um.	309	Fixus: a, um.	310	Fæn-um, i, n.
Fatu-us, a, um.	339	Fe-x, cis, f.	178	Flabrum, (& Flabel- lum) i, n.	245	Fæn-u, oris, n.
Fauſt-us, a, um.	365	Fib-er, ri, m.	127	Flaccere,	382	Fæt-um, ūs, m.
Fau-x, cis, f.	132	Fibul-a, z, f.	181	Flagellum, v. sub Fla- grum.		Foli-um, i, n.
Favére, (favi, fautum, ,)	404	Fid-er, ei, f.	279	Flagiti-um, i, n.	257	Foll-is, is, m.
Fav-or, óris, m.	150	Fid-us, a, um.	355	Flagrare,	374	Fon-s, tis, m.
Favill-a, z, f.	61	Fid-es, ium, f. plur:	214	Flagr-um, i, n.	166	Forare,
Favóni-us, i, m.	62	Eier-i, (factus ſum)	183	Flagell-um, i, n.	202	Forám-en, inis, n.
Favus, i, m.	167		369	Flamm-a, z, f.	61	Forás,
Fa-x, cis, f.	249	Fi-gere, (xi, xum)	421	Flare,	377	Forc-eps, ipis, f.
Fe-br'is, is, f.	156	Figul-um, i, m.	195	Flav-um, z, um.	338	Fór-ex, ium, f. plur:
Fel-l. fellis, n.	144	Figura, z, f.	306	Fe-dere, (xi, xum)	437	422
Fel-us, is, f.	125	Fiji-um, i, m.	229	Flé-ere, (évi, écum)	408	Forf-ex, icis, f.
Fel-ix, icis, g:o.	365	Fili-a		Férás,		184
Fim-mr, oris, n.	138					460

" Régi nyomtatványok, Lócsé, evang.
/314. ig. j./

<i>Form-a, æ, f.</i>	55.305	<i>Frequ-ens, entis, g. o.</i>	298
<i>Formare,</i>	441	<i>Friár-e,</i>	395
<i>Formós-us, a, um.</i>	322	<i>Fricá-re, (ui, tum)</i>	395
<i>Formic-a, æ, f.</i>	806	<i>Friger-e, (fixi, xum,</i>	
<i>Formidáre,</i>	417	<i>& Etum)</i>	447
<i>Forn-ax, ácis, f.</i>	194	<i>Frix-us, a, um,</i>	357
<i>Forn-ix, icis, m:</i>	193	<i>Fríg-us, oris, n.</i>	58
<i>Forp ex, icis f.</i>	210	<i>Frígere, (xi, -)</i>	376
<i>Fors, v. Fortúna.</i>		<i>Frígid-us, a, um.</i>	311
<i>Forsan,</i>	467	<i>Fringill-a, æ, f.</i>	113
<i>Fort-is, is, e.</i>	348	<i>Fron-s, dis, f.</i>	84
<i>Fortún-a, æ, f:</i>	282	<i>Fron-s,tis,f.</i>	130 329
<i>Fór-um, i, n.</i>	235	<i>Frugális, is, e.</i>	362
<i>Foss-a, æ, f.</i>	234	<i>Frúgis, g, o.</i>	345
<i>Fóve-a, æ, f.</i>	381	<i>Fru-i, (ictus sum)</i>	416
<i>Fó-vere, (vi, tum)</i>	454	<i>Fruct-us, ús, m.</i>	84
<i>Frácid-us, a, um.</i>	318		318 383
<i>Fractus, v. subFrangere.</i>		<i>Frúges, um, f: plur:</i>	85
<i>Frágilis, is: e.</i>	317	<i>Frument-um, i, n.</i>	88
<i>Fragrare,</i>	383	<i>Frustrà,</i>	475
<i>Frág-um, i, n.</i>	100	<i>Frust-um, i, n.</i>	46
<i>Fráme-a, æ, f.</i>	271	<i>Frút-ex, icis, m.</i>	82
<i>Frángere, (frégi, fra-</i>		<i>Fúg-a, æ, f.</i>	275
<i>Etum)</i>	409	<i>Fúg-ere, (i, itum)</i>	433
<i>Fract-us, a, um.</i>	195	<i>Fugare,</i>	433
<i>Fráter, ris, m.</i>	228.326	<i>Ful.círe, (si, tum)</i>	421
<i>Fran-s, dis, f.</i>	239	<i>Fulg-ére, (si, tum)</i>	373
<i>Frem-ere, (ui, itum,,)</i>		<i>Ful-gur, uris, n.</i>	63
	379 458	<i>Fulí-ca, æ, f.</i>	115
<i>Frendére, (frendui, fres-</i>		<i>Fulig-o, inis, f.</i>	61
<i>sum)</i>	391	<i>Ful-</i>	
<i>Frén-um, i, n.</i>	201		

<i>Fulm.</i> en, inis, n.	63	<i>Fung.</i> us, i, m.	82
<i>Fulmináre,</i>	375	<i>Fún-is</i> , is, m.	199
<i>Fum-us</i> , i, m.	61	<i>Fur</i> , <i>furis</i> , m.	263 460
<i>Fund-a</i> , x, f.	276	<i>Furári,</i>	460
<i>Fundere</i> , (<i>fudi</i> , sū)	419	<i>Furc-a</i> , x, f.	162
<i>Fund-us</i> , (<i>in vase</i>) i, m.		<i>Fürere,</i>	452
	199	<i>Furfur</i> , <i>uris</i> , m.	168
(<i>in flamine</i>)	66	<i>Furn-us</i> , i, m.	169
<i>Fundáre,</i>	421	<i>Fust-is</i> , is, m.	409
<i>Fundament-um</i> , i, n.		<i>Fuf-us</i> , i, m.	182
	189	<i>Futil-is</i> , is, e.	347
<i>Fun-gi</i> , (<i>citus sum</i>)	440	<i>Futúr-us</i> , a, um	296

G

<i>Gall-us</i> , i. m.	109	<i>Gén-er-s</i> , eri, m.	230
<i>Gallin-a</i> , æ, f.	109	<i>Géueráre</i> ,	454
	386	<i>Genere</i> , v., <i>Gignére</i> ,	
<i>Gannire</i> ,	388	<i>Gen-s</i> , tis, f.	364
<i>Garrire</i> ,	407	<i>Gen-u</i> , u, n.	138
<i>Gaudére</i> , (<i>gavisus sum</i>)		<i>Genusiu</i> s, a, um.	325
	496	<i>Gén-u</i> , eris, n.	228
<i>Gaudi-um</i> , i, n.	150	<i>Gérere</i> , (<i>ges-si-tum</i>)	
<i>Gáusap-e</i> , es, f.	201		499
<i>Gávia</i> , æ, f.	115	<i>Germán-us</i> , a, um.	326
<i>Gáza</i> , æ, f.	253	<i>Gestíre</i> ,	398
<i>Gehenn-a</i> , æ, f.	284	<i>Gest-ses</i> , us, m.	408
<i>Gel-u</i> , u, n.	58	<i>Gibb-us</i> , i, m.	153
<i>Gém-ere</i> , (<i>ui, itū</i>)	452	<i>Gig-as</i> , antis, en.	158
<i>Gémin-i</i> ,	326	<i>Gignere</i> , (<i>gen-ui, itum</i>)	
<i>Gemm-a</i> , æ, f.	79		454
<i>Gén-a</i> , arum, f. plur.		<i>Gingiv-a</i> , æ, f.	132
	130	<i>Glab-er</i>	

<i>Glab-er, -ra, -rum.</i>	327
<i>Glaci-er, -i, f.</i>	68
<i>Gládi-us, i, m.</i>	262
<i>Glan-s, dis, f.</i>	96
<i>Gláre-a, x, f.</i>	79
<i>Gléb-a, x, f.</i>	72. 313
<i>Glicere,</i>	374
<i>Glób-u, i, m.</i>	216
<i>Glóm-u, i, m.</i>	182
<i>Glóri-a, x, f.</i>	277
<i>Glúbere, (i,-)</i>	444
<i>Glük-a, x, f.</i>	92
<i>Glut-en, (et, inum), i, n.</i>	198
<i>Glatire,</i>	392
<i>Gnávus, a, um</i>	349
<i>Grácil-is, is, e.</i>	332
<i>Grácul-u, i, m.</i>	110
<i>Gradi, (gressus sum...)</i>	385
<i>Grad-us, ús, m.</i>	124
<i>Grám-en, inis, n.</i>	85
<i>Grammatica, x,</i>	500
<i>Grand-u, is, e.</i>	304

H.	
<i>Habén-a, x, f.</i>	201
<i>Hab-ore, (ui, itum...)</i>	416. 367
<i>Habitare,</i>	439
<i>Habitácul-u, i, n</i>	56
	186
<i>Hác,</i>	468
<i>Hedus, v. Hædus.</i>	
<i>Ha-rére, (si, sum)</i>	385
<i>Hares, v. Heres.</i>	
<i>Harés-u, is, f.</i>	280
	H 28

<i>Hæft-ans, antis, g.o.</i>	347
<i>Halárt,</i>	377
<i>Hál-ea, écis, n.</i>	119
<i>Hálit-us, ús, m.</i>	145
<i>Hall-ia, i, m.</i>	139
<i>Hám-u, i, m.</i>	170
<i>Har-a, x, f.</i>	164
<i>Hast-a, x, f.</i>	271
<i>Haud,</i>	467
<i>Hau-ríre(fi, sum)</i>	419
<i>Heb-as, ecis, g.o.</i>	339
<i>Hepar, v. Jeonr.</i>	
<i>Herb-a, x, f.</i>	82
<i>Hér-as, edis, m. & f.</i>	
	231
<i>Heri,</i>	469
<i>Hér-u, i, m.</i>	226
<i>Hen,</i>	496
<i>Hew,</i>	495
<i>Hiáres,</i>	391
<i>Hic,</i>	367
<i>Hic,</i>	468
<i>Hiem-a, is, f.</i>	51
<i>Hilar-is, is, e.</i>	328
<i>Hinc,</i>	370. 468
<i>Hinnire,</i>	388
<i>Hirc-u, i, m.</i>	122
<i>Hirqu-u, i, m.</i>	131
<i>Hirsút-u, a, um.</i>	327
<i>Hirud-o, inis, f.</i>	105

Húmili-

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang." /314. ig. j.

Hámil-is, is, e 307. 317

Hydr-ops, ópis, m 156

Hypocaust-ū, i, n. 104

Hypócris-is, is, f. 278

I.

- Ibi, 468 | Imitári, 456
 Ibo, 490 | Imitati-o, ónis, f. 225
 Ict-us, ús m. 409 | imMán-is, is, e. 307
 Id, v. Is. | imMátur-us, a, um. 318
 Idem, 286 | Immò, 467
 Ideò, 475 | imMortál-is, is, e. 288
 Idól-um, i, n. 280 | imPá-r, ris, g. o. 298
 Idóne-us, a, um; 290 | imParát-us, a, um. 350
 Igitur, 494 | imPediment-um, i, n. 238
 igNáv-ús, a, um. 349 | imPéráre, 458
 Ign-is, is, m. 57 | imPerfect-us, a, um 350
 Ignit-ús, a, um. 174 | imPetráre, 430
 igNóbil-is, is, e. 322 | imPi-us, a, um. 303
 igNomini-a, æ, f. 277 | imPó-nere (sui, situm) 449 (365)
 igNoráre, 400 | imProsp-er, era, erum,
 igNot.us, a, um. 328 | imPúr-us, a, um. 314
 Ill-a, orum, n. plur. 145 | In, 477. 480
 Ill-e, a, ud. 367 | In (cellam) 486
 Illác, 468 | In (cellâ) 486
 Illíc, 468 | inEqvál-is, is, e. 301
 Illinc, 468 | inAmoen-us, a, um. 351
 Illius, 361 | Inán-is, is, e. 318
 Illórum, 361 | inCaut-us, a, um. 359
 Illác, 468 | inCelebr-is, is, æ. 264
 Illud, 286 | inCitáre, 446
 Imá-go, iois, f. 415 | inClináre, 437
 inBu-ere, (i, tum) 411

- inClináre, 437 | Inquinare, 418
 inComod-us, a, ú 308 | insect-um, i, n. 104
 Inc-um, údis, f. 196 | insidi-æ, árum, f. plur. 274
 Indegáre, 446 | inSon-s, tis, g. o. 363
 Inde, 425. 468 | Instar, 471
 inDecór-us, a, um. 358 | inDign-us, a, um. 353
 inDígnus, a, um. 353 | Induci-a, árum, f. plur. 449
 Inducere, 274 | inStru-ere, (xi, etur,) 460
 inDúrc, (i, tum) 444 | instrument-ú, i, n. 45
 Indul-gére(sí, :ú) 454 | Insul-a, æ, f. 67
 inDúsum, i, n. 180 | insult-um, a, um. 337
 inEpt-us, a, um. 290 | insultáre, 408
 inEscáre, 446 | Inseg-er, ra, rum: 292
 inFan-s, tis, m 128. 323 | Intelligere, (intelle-xi, etum) 400
 Infans, 365 | Intellect-us ús, m. 149
 infens-us, a, um. 363 | Inter, 488
 inFid-us, a, um. 355 | Interdum, 450, 473
 inFlare, 24 | Interiktus, ús, m. 284
 Infra, 468 | Intern-us, a, um. 294
 Infra, 479 (339 | Interpr-es, etis, w. 253
 inGénium, i, n. 149 | interrogáre, 407
 Ingé-nr, tis, g. o. 301 | Interul a, æ, f. 183
 Ingluvi-es, ei, f. 108 | Intellíx-um, i, n. 145
 inGrat-us, a, um. 356 | Intra, 484
 Iniqu-us, a, um. 359 | Intráre, 439
 inJust-us, a, um. 363 | Intro, 468
 Inni-ti, (-xus) 397 | Inquam, 406
 inNocen-s, tis, g. o. 462 | Inquit, 468
 Inquam, 406 | Inven-ire, (i, tum) 416

G perline

perlavicem, 437
 inVi-dére, (di, sum) 464
 invis-us, a, um. 354
 inVít-us, a, um. 342
 invocáre, 465
 Ipf-e, a, um, 367
 Ir-a, z, f: 150
 Ira-sci, (tus sum) 432
 Ire, (ivi, itum) 385
 Ir-is, idis, f. 62

J.

Jact-ére, (ui, itum) 486
 Jácere, (jéci, jactum...) 436
 Jactárē, 436
 Jácul-um, i, n. 270
 Jaculári, 460
 Jam, 469
 Jánu-a, a, f: 190
 Jasp-is, idis, f. 80
 Jec-ur, oris, & inoris, n. 144
 Jejun-u, a, um, 332
 Jejunáre, 425
 Jejúni-um, i, n. 279
 Jentáre, 425
 Jentácul-um, i, n. 244
 Joc-u, i, n. 242
 Jocári, 440
 Jocól-us, a, um. 346

irRitáre, 428
 irRit-us, a, um. 341
 Is, ea, id. 367
 Ista-e, a, uds. 367
 Ita, 471
 Itanc? 496
 Item, Itemq; 456
 Iter, ineris, n. 200
 Iter-um, 473

Jurgia

Jurgi. um, i, n. 266	Javáre, (juvi, jutum.)
Jus, jüris, n. 250	429
Just-us, a, um. 363	ad-Jútor, otis, m: 238
Juw, juris, n. 174	Juven-is, is, e. 321
Juscul-um, i, n. 247	Juxta, 479

L.

Labáre, 397	Lav-us, a, um. 308
Láb-es, is, f: 152	Lámb-ere, (i, itum) 391
Láb-i, (psus sum) 371	Lamentári, 408
Labi-um, i, n. 130	Lámin-a, z, f: 196
Láb-or, óris, m. 277	Lamp-as, adit, f. 249
	Lán-a, z, f. 121
Laboráre, 440	Lance-a, z, f: 271
Laboráns, tis, g, o. 429	Láncináre, 394
Labr-um, i, n. 210	Langu-ére, (i, -) 452
Lá-c, etis, n. 166	Languid-üs, a, um 348
Laceráre, 394	Laniáre, 394
Lácer-us, a, um. 292	Lani-o, ónis, m. 173
Lacere, (xi, etum) undé	446
allicere, 446	Láp-ás, idis, m. 75
Lacert-a, z, f: 107	Lapidári, us, i, m. 188
Lacini-a, z, f: 181	Lapp-a, z, f: 86
Lácrym-a, z, f. 131	Laque-ar, aris, n. 193
Láttuc-a, z, f: 87	Lagne-u, i, m. 171
Lacún-a, z, f: 72	Lard-um, i, a. 173
Lác-u, ús & i, m. 65	Larg-u, a, um. 357
La-dere, si, sum) 428	Larv-a, z, f: 54
Ler-u, a, um. 328	Lascív-u, a, um. 345
Lætári, 404	Lass-u, a, um. 352
Lætitia-a, z, f: 398	Lát.er, eris, m. 188
Lav-is, is, e. 304	Lat-ére, (ui, -) 381

G 2 Lattáj

<i>Latrare.</i>	388	<i>Léu-is, is, e.</i>	302	<i>colLimare,</i>	460	<i>Lór-us, i, n:</i>	202
<i>Latr-o, ónis, m.</i>	360	<i>Le-x, gis, f:</i>	458. 458	<i>Line-a, z, f:</i>	222. 306	<i>Loric-a, z, f:</i>	269
<i>Lát-u, eris, n.</i>	134	<i>Libáre,</i>	391	<i>Lineál-e, is, n.</i>	223	<i>Lúbric-u, a, um.</i>	351
ad Latus,	437	<i>Liben-s, & ter.</i>	467	<i>Lí-nere, (vi, tum)</i>	453	<i>Lucére, v. sub Lux.</i>	
<i>Lát-u, a, um,</i>	301	<i>Lib-er, ri, m.</i>	84. 221	<i>Lin-gere(xi, etum)</i>	391	<i>Lúci-u, i, m.</i>	119
in Látum,	437	<i>Lib-er, era, arum.</i>	324	<i>Lingu-a, z, f:</i>	132. 391	<i>Lucr-um, i, n.</i>	239
<i>Laudáre.</i>	407	<i>Liber-i, órum, m. plur.</i>			495	<i>Luft-a, z, f:</i>	242
Lau-s, dis, f:	277		228. 325	<i>Linquere (liqui,-)</i>	403	<i>Lú-dere, (si, sum)</i>	440
<i>Lavá-re, (i, átum, &</i>		<i>Liberál-is, is, e.</i>	362	<i>Lint-er, ris, m.</i>	164	<i>Lúd-us, i, m.</i>	242
laucum & lotū)	423	<i>Libr-a, z, f:</i>	219	<i>Lin-um, i, n:</i>	182	<i>Lú-ere, (i, itum)</i>	448
<i>Lax-u, a, um.</i>	358	<i>Lib-um, i, n.</i>	212	<i>Linte-um, i, n.</i>	182	<i>Lú-es, is, f.</i>	157
<i>Laxáre,</i>	438	<i>Licet,</i>	440	<i>Lipp-u, a, um.</i>	330	<i>Lu-gére, (xi, etum)</i>	434
<i>Leb-es, etis, m.</i>	175	<i>Licéri,</i>	448	<i>Liquáre,</i>	380. 420	<i>Lumbri-c-u, i, m.</i>	105
<i>Lebt-u, i, m.</i>	211	<i>Lich-en, énis, m.</i>	153	Liquere, (i, -)	376	<i>Lumb-u, i, m.</i>	134
<i>Legáre,</i>	459	<i>Lictor, óris, m.</i>	263	<i>Lis, (litis, f:)</i>	257	<i>Lúm-en, inis, n.</i>	60
<i>Legat-, i, m.</i>	253. 459	<i>Li-en, énis, m.</i>	144	<i>Litáre,</i>	457	<i>Lún-a, z, f:</i>	59. 310
<i>Légere, (gi, etum)</i>	414	<i>Ligáres,</i>	409	<i>Liter-a, z, f.</i>	222	<i>Lúpal-u, i, m.</i>	176
	456	<i>Ligul-a, z, f:</i>	181	<i>Litt-u, oris, n.</i>	69	<i>Lúp-u, i, m.</i>	126. 388
<i>Légi-o, ónis, f:</i>	273	<i>Lign-um, i, n.</i>	187	<i>Liv-ére, (i, -)</i>	464	<i>Luscini-a, z, f:</i>	113
<i>Legum-en, inis, n.</i>	88	<i>Lig-o, onis, m.</i>	160	Liv-or, óris, m.	154	<i>Lusc-u, a, um.</i>	230
<i>Lemnisc-u, i, m.</i>	184	<i>Liguríre,</i>	425	<i>Lixivi-um, i, n.</i>	210	<i>Lustráre,</i>	390
<i>Len-is, i, z:</i>	343	<i>Lim-a, z, f:</i>	196	<i>Loc-u, i, m.</i>	47. 297	<i>Lustr-um, i, n:</i>	124
<i>Len-s, dis, f:</i>	89	<i>Limáre,</i>	442	Locáre,	438	<i>Lûte-u, a, um.</i>	338
<i>Len-s, tis, f:</i>	106	<i>Lím-ax, ácis, m. & f:</i>		Locust-a, z, f.	117	<i>Luteola, z, f:</i>	113
<i>Lenti-go, initis, f:</i>	153	<i>Limb-u, i, m.</i>	184	<i>Lo-dix, icis, f:</i>	211	<i>Lutr-a, z, f:</i>	127
<i>Lent-u, a, um.</i>	317	<i>Lim-en, inis, n.</i>	190	<i>Lól-ium, i, n.</i>	92	<i>Lút-um, i, n:</i>	72
<i>Leoté,</i>	469	<i>Lim-es, itis, m.</i>	233	<i>Long-u, a, um.</i>	301	<i>Lu-x, cis, f.</i>	60
<i>Le-o, ónis, m.</i>	126. 388	<i>Limpid-u, a, um.</i>	218	in Longum,	437	<i>Lucére, (xi, -)</i>	373
<i>Lépid-u, a, um.</i>	347	<i>Lim-u, i, m.</i>	72	<i>Loqui-, utus sum)</i>	406	<i>Lux-u, ús, m.</i>	241
<i>Lepr-a, z, f:</i>	157	<i>Lim-u, a, um.</i>	330	<i>Loquen-s, tis, g.o.</i>	407	<i>Lux-u, a, um.</i>	334
<i>Lép-u, oris, m.</i>	388			<i>Lór-a, z, f:</i>	178	<i>Lychnus, i, m.</i>	426

collis

G 3

Má-

" Régi nyomtatványok, Lócse, evang.
/314. ig. j./

M.

- Mácer, ra, russ.* 321
Macrelcere, (macrui,) 384
Macerare, 447
Máckin-a, z, f. 208
Mactare, 446
Mastr-a, z, f. 169
Macul-a, z, f. 418
Maculáre 418
Mádid.us, a, um. 313
Magis 472
Magist.er, ri, m. 456
Magistrát-us, ūs, m. 250
Magn-es, étis, m. 79
Magn-u, a, um. 293
Mág-u, i, m. 263
Majál-is, is, m. 122
Majo-r, óris, m. & f.
Mál-a, z, f. 140 (124
MaleDíc-ere(xi, etum) 432
Maléfic-us, a, um. 499
Malign-us, a, um. 343
Malle-i, m. 196. 421
Mal-um, i, n. 98
Mál-u, a, um. 303
Mélè, 456. 471
Mamm-a, z, f. 121
Manáre, 378
Manc-us, a, um. 333

- Mandáre* 407
Mán-dere, (di, sum.)
Máne, 50 (391
Man-ére, (si, sú) 450
Mánica v. sub Mánus
Manifest-u, a, ú. 341
Mann-a, z, f. 63
Mansvét-u, a, ú. 345
Mántic-a, z, f. 241
Mantile v. sub Manus.
Mán-us, ūs, f. 135 333
Máoic-a, z, f. 181
Mantil-e, is n. 245
Mapp-a, z, f. 246
Marc-ére(uj, -) 382
Mar-e, is, n. 65
Marín-us, a, um. 119
Margarít-a, z, f. 81
Marg-o, inis, f. 222
Marit-u, i, m. 227
Marm-or, oris, m. 79
Marsúpi-um, i, n. 200
Marr-yr, yris, m. 263
Ma-s, ris, m. 103
Mass-a, z, f. 169
Mat'er, ris, m. 219
Materter-a, z, f. 229
Matéri-a, z, f. 55. 441
Matúr-u, a, um. 318

Mature-

- Maturescére (matu- rui, -)* 383
Maxill-a, z, f. 140
Meáre 439
com Meárus, ūs, m. 268
Mechánic-u, i, m. 208
Medéri 453
Medicament-um, i, n. 453
Médic us, i, m. 453
Medimn-u, i, m. 218
Meditári 400
Médi-us, a, um. 295
Médi-um, i, n. 47. 238
per Medium, 438
Medull-a, z, f. 84
142. 169.
Méjere, (minxi, mi- etum) 392
Mel (mellis, n.) 167
Mél-a, ónis, m. 187
Membr-um, i, n. 129
Membrán-a, z, f. 142
Memphis 402
Memóri-a, z, f. 149
402
Mendax, v sub Mentiri
Mendio-u, i, m. 241
448
Medicáre, 448
Mend-um, i, n. 225

G 4

Mess-i

Mess-is, is, f.	161	Mis-er-era-erum.	365	Mon-ére, (ui, itum)	de Movére.	435	
Mitri, (mensus, sum)	395	Misericor-dis, g. o.	343		455. 407	Mót-us, ús, m: 43 103	
Metu-ere, (i, -)	404	Mit-is, is, e.	355	Monet-a, x, f:	253	Mox,	469
Mét-us, ús, m.	150	Mitr-a, x, f:	180	Mons, tis, m.	70	Mucc-u, i, m.	146
Me-us, a, um,	361	Mit-tere, (si, sum)	393	Montosu, a, um.	313	Muccia-i-um, i, n.	183
Mit-a, x, f	46	a Mittere,	416	Monstráre,	417	Mucére,	383
Mic-are, (ui, -)	373	di Mittere, (si, sum)	433	Moestr-um, i, n.	158	Macr-o-ónis, m:	272
Migrare	439	Modest-us, a, um,	344	Mór-a, x, f:	49	Mug-ire (ivi, itum)	388
Mil-a, itis, m.	273	Módic-us, a, um.	360	Moráti,	398	Mul-cére, (si, sum)	395
Mili-um, i, n.	91	Modiol-us, i, m.	208	Morbilli,	155	Mult-a, x, f:	259
Mille,	300	Módi-us, i, m.	218	Mordére, (momordi,	391	Mul-gere, (si, sú)	446
Milliar-e, is, n.	217	Modò,	469	morsum)		Muli-er, eris, f:	128
Milu-u, i, m.	114	Módul-us, i, m.	185	Mór-es, (um, m, plur.)	233	Mulf-um, i, n.	176
Min-a, árum, f, plur.	266	Mod-u, i, m.	43	Moriger-us, a, um.	345	Multa v: Multas:	
Miner-a, x, f.	74	Máni-a, um, n, plur:	234	Moróf-us, a, um.	356	Mult-u, a, u: 298	
Min-gere, (xi, mictum)	392	Márére,	404	Multiplicáre,	497	Multiplicati-o, ónis, f:	
Minist-er, ri, m,	450	Mær-or, óris, m.	150	Mór-i, (mortuus sum)	384	X.	
Ministrá-re,	459	Mœst-us, a, um,	328	Mor-s, tis, f:	464	Múlu, i, m.	123
Min-or, óris, m: & f:	125	Mól-a, x, f:	168	Mortál-is, is, e:	288	Mund-u, i, m.	42 288
Minu-ere(i, tum)	415	Mól-ere, (ui, itum)	445	Mortu-us, a, um.	321	Mundus, a, um.	344
Minùs,	472	Molit-or, óris, n.	445	Móri-o-ónis, m,	254	Mun-gere, (xi, etum)	
Minút-us, a, um.	304	Mól-u, is, f:	208	Mortári-um, i, n.	247	423	
Mirári,	400	Molest-us, a, um,		Mór-um, i, n.	100	Muníre,	421
Miracul-um, i, n.	282	Moll-is, is, e,	211	Moschus, i, m.	213	Mún-u, eris, n, plur:	
Misér-ére, (ui, mictum & mixtum)	414	Momentum, i, n.	313	Motacilla, x, f:	115	múnera.	265
Miscell-us, a, um.	319			Mótus v: sub Movére.		plur: munia;	250
				Mo-vére(i, tum)	370	Murmuráre,	450
				Movéri,	384	Múr-u, i, m,	188

Mon-

Gs Murá-

Murárius, i, m. 188
Mu-s. ris, m. 125
Mus-a, z, f. 117
Múscul-us, i, m. 143
Musc-ys, i, m. 86
Mussare, 406
Must-um, i, n. 178

Musáre, 370
Mútil-u, a, um. 292
Mutíre, 406
Mýt-u, a, um. 335
Mútu-u, a, um. 346
Mutuári, 430
Mystéri-um, i, n. 279

N.
Na, 467
Neu-u, i, m. 152
Nam, 493. (416)
Nancisci, (nactus sum)
Nán-u, i, m. 307
Náre, v. Natáre.
Nár-is, is, f. 132. 423
Narráre, 407
Na-sci, (tus sum) 384
Nass-a, z, f. 170
Nasturti-um, i, a. 87
Náster, i, n. 130
Natáre, 385
Nát-es, ium, f; plur: 134
Náti-o, ónis, f. 228
cog Natio, ónis, f. 229
Natúr-a, z, f. 53
Nause-a, z, f. 207
Náv-is, is, f. 205

Navit-a (& Nauta) z,
m. 207
Navigáre, 450
Návum v. Gnávum.
Ne, 467
Né, 462
Nébul-a, z, f. 62
Nec-nec, 488
Necáre, 460
Necessé, 461
Necessari-us, a, um 498
Ne-étere (xuixú) 414
Nefas, 342
Negáre, 461: 407
Negligens, tis, g.o. 353
Negligenti-a, z, f 225
Negóti-um, atio, i, n. 232. 238
Nempe, 413. 492
Ném-u, oris, n. 102

Nep-os

Nép-os, ótis, m. 229
Nept-is, tis, f. 229
Nequam, g. o. 345
Né-re, (vi, rum) 443
Netr-ix, icis, f. 182
443
Nerv-u, i, m. 145
Neutiquam, 467
Ne-x, cis, f. 260
Nív. Nísi, 400
Niétáre 390
Nid-u, i, m. 108
Nig-er, ra, rum. 338
Nihil 41287
Nimírum 492
Nímis 378
Ninium 472
Nimi-us, a, um. 360
Ningere, v. sub Nix.
Nísi, Ni, 491
Nísi-u, i, m. 114
Nit.érè, (ui,-) 423
Ni-si, (xus sum) 382
Nitru-m, i, n. 76
Nivére, v. Niétáre.
Ni-x, vis, f. 63
Nin. gére, (xi,-) 375
Nobil-is, u, e. 322
Noc-ére, (ui, icum) 428
Noccen-s, tis, g.o. 462

Noctu & Nocturnus, v.
Nox.
Nódul-us, i, m. 181
Nolle, (nolui, -) 401
Nom-en, iñis, n. 41
Non 467
Norm-a, z, f. 188
Nóscere, (nó-vi, tum)

Noft.er, ra, rum. 361
Notáre 408
Not-us, a, um. 328
Novácul-a, z, f. 210
Návem 300
Novero-a, z, f. 230
Nóv-u, a, um. 296
No-x, etis, f. 50
Noctu, 249
Nocturn-us, a, um. 116
Noxi-us, a, um. 289
Nú-bere, (psi, ptum.) 454
Núb-es, is, f. 62
Núbil-us, a, um. 312
Nucle-u, i, m. 101
Núd-u, a, um. 323
Nudáre, 410
Nú-ero, (i, ium) 389
Nugári, 407
Nullius medi, 287

Num.

<i>Num?</i>	467
<i>Núm.en, inis, n.</i>	278
<i>Númer-us, i, m.</i>	48
<i>Numeráre,</i>	414
<i>Numm-us, i, m.</i>	239
<i>Nunc,</i>	469 288
<i>Nunci-us, i, m.</i>	276
	179
<i>Nuncupáre,</i>	371
<i>Núndin-a, árum, f, pl.</i>	
	239

<i>Nunquam</i>	469
<i>Núper</i>	469
<i>Núper-us, a, um.</i>	296
<i>Nupti-a, árum, f, plur:</i>	
	227
<i>Núr-us, ás, f:</i>	230
<i>Nusquam,</i>	468
<i>Nutrire,</i>	454
<i>Nutr-ix, icis, f:</i>	454
<i>Nu-x, cis, f:</i>	97

O.

<i>Ob</i>	482
<i>Obb-a, z, f:</i>	249
<i>Obedíre</i>	456
<i>Obés-us, a, um.</i>	332
<i>Ob-ex, icis, m. & f.</i>	
	191
<i>Object-um, i, n.</i>	412
<i>objurgáre,</i>	407
<i>oblectare,</i>	213
<i>Oblivisci (oblitus sum)</i>	
	402
<i>Obol-us, i, m.</i>	239
<i>obRúere, (i, em)</i>	411
<i>Obscan-us, a, um.</i>	346
<i>Obscur-us, a, um.</i>	310
<i>obseráre,</i>	422

Odorá-

<i>Odorári</i>	387
<i>Off-a, z, f.</i>	247
<i>Offensiva arma,</i>	270
<i>Offici-um, i, n.</i>	250
<i>Olére, (ol-évi & ui, tū)</i>	
	383
<i>Oléscere,</i>	382. (323
<i>adOles-ent, entis, m.</i>	
<i>adOles-ens, entis, g. o.</i>	
	128
<i>abOl-ére (évi, itū)</i>	464
<i>Olfact-us, ás, m.</i>	213
<i>Olim,</i>	186
<i>Oliv-a, z, f:</i>	100
<i>Olla-a, z, f.</i>	195
<i>Ol-or, óris, m.</i>	109
<i>Ol-us, eris, n.</i>	85
<i>Om-en, inis, n:</i>	282
<i>abOminari</i>	404
<i>Omnia</i>	41.
<i>Opác-us, a, um.</i>	304
<i>Operári</i>	441
<i>Operári-us, i, m.</i>	226
<i>Op-e, um, f plur:</i>	241
<i>Opif-ex, icis, m.</i>	441
<i>Opim-us, a, um.</i>	320
<i>Opinari</i>	400
<i>Opini-o, ónis, f.</i>	341
<i>Opitulári</i>	372
<i>Oportére</i>	461

Osten-

Osteodere (di, sū)	417
Osten-are,	433
Ostre a, z, f.	120
Ott-um, i, n.	277

P.

Páb.o, ónis, m.	209
Pábul-um, i, n.	163
Pac-ifci, (tus sum)	459
Pagin-a, z, f.	222
Pág-us, i, m.	233
Pál.a, z, f.	160
Palam,	485
Palang-a, z, f.	209
Palári,	398
Paláti-um, i, n.	186
Palát-um, i, n.	132
Pále-a, z, f.	163
Pall.a, z, f.	180
Pall-ére, (ui, -)	452
Pallium, i, n.	180
Palm-a; z, f. (in manu)	136
Palm-es, itis, m.	177
Palm-ás, i, m.	217
Palpáre,	395
Palpitáre	398
Palpebr-a, z, f.	131
Pál-us, i, m.	160
Pál-us, údis, f.	65

Par-ére

Par-ére, (ui, itum)	458
apParére, (ui, -)	372
comPar-ére(ui, -)	461
disPar-ére, (ui, -)	372
Párere, (péperi, par-	
tum)	454
Pári-a, etis, m.	189
Par-s, tis, f.	44
Parúm	472
Pár-us, i, m.	113
Parv-us, a, um,	293
Pá scere(vi, stum)	446
Pasc-um, i, n.	159
Past-or, oris, m.	166
Pass er, eris, m.	110
Passim	398
Pass-us, i, m.	217
Passio, v. sub Páti.	
Pastin-um, i, n.	177
Páter, ris, m.	229
Páter-a, z, f.	248
Pat-ére, (ui, -)	381
Pát-i, (flus sum)	368
Passi-o, ónis, f.	466
Patibul-um, i, n.	262
Pátin-a, z, f.	246
Patráre	413
Pátri-a, z, f.	233
Patru.us, i, m.	229
Pánc-um, a, um,	298

Pén-is,

Pén-is, is, m:	123	rePertorium;	500	Pil-us, i, m:	121	Plácid-us, a, um:	355
Pénitus,	472	aPerire, (ui, tum)	422	Pincern. a, x, m.	248	Plag-a, x, f:	152
Penn-a, x, f:	108. 223	perMutare	448	Pin-gere, (xi, pictum,)	52	Plag-a, x, f:	52
Penuári-um, i, n.	194	Pern-a, x, f:	173	443. (443)	Plágul-s, x, f:	221	
Penúri-a, x, f:	267	Perwici-es, ei, f:	266	Pigment-um, i, n:	215	Plan-c-a, x, f:	160
Pénul-a, x, f:	200	Pérper-u-s, a, um:	344	Pingu-is, is, e.	321	Plán-gere, (xi, Etú)	408
Per,	435. 477	Perfic-um, i, n.	98	Pinguéscre,	384	Plant-a, x, f:	82. 138
Pér-a, x, f:	166	Pfson-a, x, f:	322	Pinn-a, x, f.	118	Plantáre,	444
Perc-a, x, f:	119	Péttic-a, x, f:	171. 217	Plánu-s, a, um.	313	Plánu-dere,	235
percípere, (percé-pi- ptum)	147	Pe-s, dis, m.	135. 334	Plate-a, x, f:	(si, suw)	408	
Pérdere (perdi-di-tum)	372	comp-as, edis, f:	261	Pist-or, óris, m.	169	Plaustr-um, i, n.	204
Pérdit-us, a, um.	365	Péssul-u-s, i, m.	191	Pin-u-s, i, & ús, f.	96	Pleb-s, bis, f.	255
perDi-scere, (dici, -)	498	Pest-is, is, f:	157 (430)	Pp-er, eris, n:	174	Plé-étere, (xi, xum)	437
Perd-ix, ícis, f:	111	Pét-ere, (ivi & ii, itum)		Pir-um, i, n.	98	Plén-9, a, um.	310. 318
perDoc-ére, (ui, tum)	498	Pétill-um, i, n.	334 (430)	Pisc-is, is, m.	104	Pléné	499
Peregrinári,	439	Pharmacopoe-um, i, n.		Piscári,	446. (446)	Plic-a, x, f:	184
Perfect-us, a, um.	350	237 (453)		Piscát-or, óris, m.	170	Ploráre,	408
Pergamén-a, x, f:	221	Pharmacopol-a, x, m.		Pistill-um, i, n.	237	Plú-cre, (i, & vi, t-um)	
Per-gere, (rex, rectum)	370	Phasián-u-s, i, m.	112	Pistor, v. sub Pin gere.		345	
Pérgul-a, x, f:	194	Pica, x, f:	110	Pistrín-um, i, n.	168	Plúvi-a, x, f.	63
Perícul-um, i, n.	267	Pictor, v. sub Pingere.		Písum, i, n.	89	Plúm-a, x, f.	108
Periculó-us, a, um	351	Pig-er, ra, rum,	352	Pituit-a, x, f.	145	Plumb-um, i, n.	77
Per-iñere, (émi, emtú)	464	Piger,	462	Pi-us, a, um.	303	Plus	472
peritre, (peri, -)	369	Pigmentum, v. sub Pin- gere:		Pi-x, cis, f.	96	Plút-e-u-s, i, m.	281
		Pign-u-s, oris, n.	240	Placáre,	428	Plúvia, v. sub Plavere.	
		Pil-a, x, f:	168. 189	Placent-a, x, f:	212	Pécul-um, i, n.	248
		Pile-u-s, i, m.	180	Plac-ére, ui, itum.	401	Pódi-um, i, n.	194
		Pil-u-s, i, m.	168	disPlicére, (ui, tum, ,)	401	Poen-a, x, f:	259

Pil-us

H

Poenis

Pœniténd.-o, inis, f.	151	Post,	483	Praundi-um, i, n.	244	Procér-us, a, um.	317
Polent-a, a, f:	178	Post,	288	Pran-dére, (di, sum-)	425	Prócul,	481
Polire,	441	Postea,	286	Prát-um, i, n.	159	Próc-us, i, m.	454
Poll-ére, (ui,-)	403	Post-is, is, m,	190	Práv-us, a, um.	344	Procíre,	454
Poll-ex, icis, m.	136	Postuláre,	430	Prec-es, um, f plur:	279	Pród-ere, (idi, itū)	428
Pollút-us, a, um.	345	Potáre, v. sub Potus.		Précium, v. sub Préti-		Prodeſſe,	428
Póm-us, i, n.	97	Potest-as, atis, f.	159	um.		Prodigi-um, i, e.	282
Fondo, g. n.	29	Potiri,	416	Pródig-us, a, um.	362		
Pondetáre,	415	Potius,	489	profan-us, a, um.	297		
Pond-us, eris, n.	48	Pót-us, ús, m.	176 425	profest-us, (dies)a, um.			
Poné,	435	Potáre,	425	Prében-dere, (di, sum)			
Pó-nere (sui, sicutum)	436	Práb-ére, (ui, itū)	393	Prél-ú, i, n.	208 (393		
comPó-nere, (sui, si-		Præceptum, i, n.	225	Prémere, (pres-si, sum)			
cum)	414	Præcipu-us, a, um.	495	Préti-um; i, n.	239 359	proficere, (éci, ectum)	
Pon-s, iùs, m.	205	Prac-o, ónis, m.	457	Prim-us, a, um.	295	proficiisci, (profectus	
Ponticul-us, i, m.	205	Præc-ox, ócis, g.o.	318	Primò,	388, 474	sum)	439
Pont-o, ónis, m:	205	Præd-a, æ, f:	276	Primári-us, a, um.	495	profund-us, a, um.	312
Popl-es, itis, m.	138	Præd-o, ónis, m.	200	Princeps, ipis, m. & f.		próGre-di, (flus sū)	385
Pópul-us, i, m.	255	præDicáre,	457			prohib-ére (ui, itū)	403
Porc-us, i, m.	122	præke,	450	Principi-um, i, n.	47	Próm-ere (si, tum)	447
Porr-igere, (exi, ectum)		Præli-um, i, n.	275	Prisc-us, a, um.	296	promulgare,	457
	393	Præmi-um, i, n.	259	Priváre,	431	Promtus,	500
Porrò,	438	præParáre,	441	Privát-us, a, um.	322	Promus Cond-us, i, m.	
Porr-um, i, n.	87	Præsen-s, tis, g. o:	296	Privign-a, æ, f:	230		447
Port-a, æ, f:	234	Prælép-e, is, n.	164	privilégi-um, i, n.	252	Prón-us, a, um.	308
Portére,	436	præst-áre, (iti, itum-)		Pro,	482	Prope,	481
Port-us, ús, m.	207		431	Probr-um, i, n.	277	properáre,	398
Pesse(potui,-)	360 403	Prater,	476	Prob-us, a, um.	344	Prepit-um, a, um.	363
Pess-idere, (édi, essum)	416	Præterit-us, a, um.	296	Probáre,	417. (255	Própri-us, a, um.	360
		Prat-or, óris, m.	251	Propter,	328. 482	Propter,	328. 482

Prandi-

H 2 Pror.-d

Pror- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	206
Prorsus,	472
Prosp-er, era, erum.	365
proSp-icere, (exi, extū)	465
Proterv- <i>us</i> , <i>a</i> , <i>um</i> .	344
proVidenti- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	282
Pruin- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	63
Prún- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	61
Prún-um, <i>i</i> , <i>n</i> ,	98
Prurire	452
Públic- <i>us</i> , <i>a</i> , <i>um</i> .	322
Pudére,	462
Pu-er, eri, <i>m</i> .	128
Puell- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	128
Púg-il, ilis, <i>m</i> .	460
Pugillár- <i>es</i> , ium, <i>m</i> . plu:	224
Púgi-o, óris, <i>m</i> .	271
Pugn- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	275
Pugnáre	460
Pugn- <i>us</i> , <i>i</i> , <i>m</i> .	136
Pulch-er, ra, rum.	289
Púl-ex, icis, <i>m</i> .	106
Pull- <i>us</i> , <i>i</i> , <i>m</i> :	108
Pull- <i>us</i> , <i>a</i> , <i>um</i> .	338
Pulment-um, <i>i</i> , <i>n</i> .	247
Pulm- <i>o</i> , onis, <i>m</i> .	144

Quâ,

Q.
468 | Quadrát-*us*, *a*, *um*. 306
Quadru-

Quádrupe- <i>s</i> , dis, g. o:	101
Quæq; v. Quisq;	(104)
Quæ-rere, (sivi, sicum)	
	416
Qual-is, is, e,	289
Quam	489
Quamdiu?	470
Quando?	469
Quandoq;	452
Quanquam	490
Quantóperc,	472
Quantus, <i>a</i> , <i>um</i> .	301
Quantum?	472
Quáre?	475
Quási,	471
Quá-tere(fli, fsum)	415
Quátnor,	52. 300
Quacer,	473
Que,	487
Querc- <i>us</i> , <i>us</i> , <i>f</i> :	96
Qué-ri, (stus sum)	452
Quia,	493
Quid?	367

Quidem,	481. 430
Qui-es, étis, <i>f</i> :	267
Quié-scere, (vi, tum)	
	207. 384
Quilibet,	238, 409
Quinque,	300
Quicquies,	473
Quippe,	492
Qui-re, (vi, tum)	403
Quis?	367
Quisq; quæq;, quodq;	368
Quisquili-a, árum, <i>f</i> :	
plur:	165
Quô,	468
Quod,	285. 367
Quôd,	492
Quomodo?	471
Quóniam,	493
Quoq;	487
Quot?	299
Quóties?	473
Quótu-s, <i>a</i> , <i>um</i> .	295

R.

Rábi-es, ei, <i>f</i> :	156
Rá-dere, (fli, fsum)	394
Rá-diüs, <i>i</i> , <i>m</i> .	60. 203
Rad-ix, icis, <i>f</i> :	87
Rám- <i>us</i> , <i>i</i> , <i>m</i> .	83
Rán- <i>a</i> , <i>x</i> , <i>f</i> :	127

66

Rancére,	383
Ráp-a, <i>a</i> , <i>f</i> :	87
Ráp-ere, (ui, tum)	393
cor Reptio, onis, <i>f</i> :	225
Rap-ax, ácis, g:o,	114
Raptáre,	435
H3	Rapha-

Ráphan-us, i, m.	87	téliqu-us, z, um.	366	Ri-dére, (si,sum)	408	Rúb-us, (si,sum)	408
Rár-us, a, ñ	298.312	reMinisci,	402	Rigáre,	444	Rucláre,	451
Raró,	473	reMiss-us, z, um.	398	Rig-ére, (ui,-)	378	Rudere,	388
Rastr-um, i, a.	162	reMót-us, a, um.	297	Ringi,	388	Rud-is, is, e.	339
Ráti-o, ónis, f:	148	Rém-us, i, m.	206	Rip-a, z, f:	69	Rúd-us, eris, n.	189
Rationál-is, is, e:	320	Ren, rentis, n.	144	Rit-us, ús, m.	278	Rú ere, (i,tum)	371
Rát-is, is, f.	205	Repentè,	469	Rív-us, i, m.	64	diRú.ere,	421
Rát-us, a, um.	341	Rép-ere, (si,tum)	385	Rix-a, z, f:	266	Rúf-us, a, um:	327
Ranc-us, a, um.	335	rePer-ire, (i,tum)	486	Robust-us, z, um.	315	Rug-a, z, f:	153
Recen-s, tis, g. o.	318	rePét-ere (ívi,ítú) 456		Ró-dere, (si,sum)	391	Rugós-us, a, um.	329
reCitaté,	456	Réri, (rátus sum)	466	Rogáre,	430, 467	Rugire,	388.
reConciliári,	432	Res, rei, f:	43	Róg-us, i, m.	262	Rumináre,	392
reCordári,	402	reSalutáre,	407	Ro-s, ris, m:	63	Rúm-or, óris, m.	276
Rect-us, a, um.	366	reSetáre,	422	Róf-a, z, f.	93	Rúm-pere, (rú pi, p ú)	
Recté,	466	Resín-a, z, f.	96	Rostr-um, i, n:	108	Rumpi,	379(409
reCusare,	431	resip-iscere, (ui,-)	405	Rostráre,	386	corRum-pere, (pi, ptú)	
Redimíre,	424	resistere, (résti.ti,tum)		Rót-a, z, f:	203		370
redí.re, (i,tum)	469		432	Rotund-us,a,um	306	Runcáre,	444
refert-us, a, um.	297	respon-dére (di,sum)		Rúb-er, ra, rum,	338	Rustic-us, i, m.	159
refici,	371	Rest-is, is, m.	199(407	Rubríc-a, z, f:	73	Ruspári,	386
refragári,	462	Resti-o, ónis, m.	199	Rubin-us, i, f,	80	Rúr-a, z, f:	95
Refutare,	417	Rete, is, n.	170				
Ré-gerere, (xictú)	405	reTé-gere, (xi,ctum)					
corRecti-o, ónis, f:	225		410				
Regim-en,inis,n.	232	Re-u, a, um.	258	Sáccbar-um,i, n,	174	Szvire,	386
Régi-o, ónis, f:	233	reVeláre,	410	Saec-us, i, m.	168	Ság-a, z, f:	263
Regnare,	459	reVer-ti, (sus sum)	494	Sác-er, ra, rum:	297	Sagén-a, z, f.	170
Regn-um, i, n,	233	Re-x, gis, m.	252	Sacerd-os, ótis, m.&f:		Sag-náre,	327
Régul-a, z, f:	188	Rhéd-a, z, f:	204	Sacrificáre,	457(281	Sagitt-a, z, f:	270
Religi-o, ónis, f:	278	Rict-us, ús, m.	125	Sacrifici-um,i, n.	281	Sagittári-us, i, m.	460
		Ri-dére		Sapé	416, 473	Sal. salis, m.	76
				Sau-ru, a, um.	355	Salin-um, i, n.	246

S.

Sáccbar-um,i, n,	174	Szvire,	386
Saec-us, i, m.	168	Ság-a, z, f:	263
Sác-er, ra, rum:	297	Sagén-a, z, f.	170
Sacerd-os, ótis, m.&f:		Sag-náre,	327
Sacrificáre,	457(281	Sagitt-a, z, f:	270
Sacrifici-um,i, n.	281	Sagittári-us, i, m.	460
Sapé	416, 473	Sal. salis, m.	76
Sau-ru, a, um.	355	Salin-um, i, n.	246

H

Salírc

Salíre;	447	Sar-círe, (si,tum)	443	Siat-ére, (ui,-)	379	Scrúp-us, & scrúpulús,
Sals-us, a, um.	337	Sart-or, óris, m.	184	Scatebr-a, æ, f.	64	i, m:
Salaire, (ivi & ii, tum)	379	Sarcin-a, æ, f.	200	Scél-us, eris, n.	257	Sculp-ere, (si, tum-)
Salcárz,	385	Saríre,	444	Scén-a, æ, f.	243	443
Saliv-a, æ, f:	146	Sartág-o,inis,f:	175	Sceptr-um, i, n.	253	Sculpt-or, óris, m. 443
Sal-ix, icis, f.	96	Sartor, v sub Sarcíre.		Schol-a, æ, F.	224	Scurr-a, æ, m.
Saltáre, v sub Salíre.		Sat, Satis,	472	Scholaftic-us, i, m	353	254
Saltem,	200, 472	Sat-an, anæ, m,	283	Scindere, (ci-di, ssim)		269
Salt-us, ús, m.	102	Satell-es, itis, m.	253			Séb-um, i, n.
Sal-uš, útis, m.	284	Satis v. Sat.				173
Salutáre,	407	Sát-ur, ura, urum.	332	Scintill-a, æ, f.	61	Sec-áre, (ui,tum)
Salváre,	372	Sauci-us, a, um.	352	Sci-re, (vi, ü)	371	409
Salv-us, a, um.	365	Sax-um, i, n.	79	Scirp-us, i, m.	94	Secament-um,i,n.
Salvi-a, æ, f.	95	Scab-ere, (i,-)	394	conScientia, æ, f.	405	199
Sambúc-us, i, m.	93	Scab-er,ra,rum.	351	Scitári,	400	Sect-a, æ, f:
Sanáre, v sub Sanus.		Scabi-es, ei, f.	157	Sciur-us, i, m.	125	280
San-círo, (xi, citum, &c etum)	458	Scæv-us, a, um.	333	Sclóp-us, i, m.	270	Sécul-a, æ, f.
Sanct.us, a, um.	345	Scál-a, æ, f.	194	Sco-bs, bis, f.	187	162
Sangu-is, ínis, m.	145	Scalp-ere, (si,tum)	394	Scop-a, arum, f. plur:		Sécul-um, i, n:
Sáni-es, ei, f:	155	Scalpell-us, i, m:	223			49
Sann-a, æ, f:	254	Scamn-um, i, n.	211	Scop-us, i, m:	418	Secum,
Sán-us, a, um.	321	Scándal-um, i, n.	200	Scorbút-us, i, m.	238	435
Sanáre,	453	Scán-dere, (di, ü)	396	Scóri-a, æ, f.	157	Secundò,
Sáp-ere,(ui & ii,-)	465	Scándul-a, æ, f.	192	Scorpi-us, i, m.	196	474
Sapi-és, entis, g.o.	339	Scáph-a, æ, f.	205	Screáre,	106	Secúr-us, is, f.
Sáp-o, ónis, m.	210	Scápul-a, æ, f.	141	Scri-bere, (psi, ptum,)	(456)	187
Sáp-or, óris, m.	147	Scáp-us, i, m:	223	Scrib-a, æ, m.	456	SeCúrit-as, átis,f:
Sapphir-us, i, f,	80	(charta)	221	Scriptur-a, æ, f.	222	267
		Scarabe-us, i, m.	115	Scríni-um, i, n.	198	Secus,
		Scarificáre,	453	Scriniári-us,i,m.	198	479
				Scro-bs,bis,m. & f.	172	Sed,
						489
		Scal-				Sedáre,

Hs Semi-

Semináre,	445	Serpen-s, tis, g. o.	104	Simuláre,	404	Solitárius, v. sub Solus,	
Semis,	289	Serr-a, æ, f.	187	Sím-us, a, um.	331	Sóli-um, i, n.	253
Sémít-a, æ, f.	200	Sert-um, i, n.	213	Sincér-us, a, um.	319	Sólum,(pedis)i,n,	139
Semper,	469	Serv-u, i, m.	226	Sine,	485	Sól-us, a, um.	299
Semunci-a, æ, f.	219	Servíre,	249	Sí-nere, (vi,tum)	403	Solitári-us, a, um.	
Seoac-or, óris, m.	251	Sessi-o, ónis, f.	211	Sínguli, æ, a.	326		346
Sen-ex, is, g. o.	128	Sét-a, æ, f.	121	Singult-ire, (ivi,-)	451	Solv-ere, (i, solútum,)	
Senius, v. sub Sentire,		Sever-u, a, um.	355	Sinist-er, ra, rum,	308		409, 448
Sentin-a, æ, f.	207	Sex,	300	Sín-us, ús, m.	184	abSal-vere(vi,iū)	462
Sen-tire, (fi,lum)	384	Szx-u, ús, m.	103	Síf-er, eris, n.	87	Sómni-um, i, n.	147
Sép-ü, ús, m.	103, 147	Si,	490	Sístere, (stiti, statū)	419	Somnjáre,	399
Sent-is, is, m.	93	Sibiláre,	38&	conSistere, (stiti,-)	380	Somn-u, i, n.	147
Seorsim,	474	Sic,	471	Sít-is, is, f.	146	Són-s, tis, g. o.	363
seParáre,	414	Sic-a, æ, f.	271	Sítire,	425	Són.us, i, m.	146
Sepelíre,	434	Sicc-u, a, um:	313	Sícul-a, æ, f.	236	Son-áre(ui, itum)	214
Sep-ire, (fi,tum)	444	Sicut,	497	Sive-Sive-	488	Souór-us, a, um.	335
Sép-es, is, f.	160	Sídere, (sedi,-)	381	Smaragd-u, i, m.	80	Soporáre,	429
Septem,	300	Síd-u, eris, n.	58	Sóbri-u, a, um,	357	Sor-bére, (ui, itum &	
Septimán-a, æ, f.	49	Signum,	275	Socr-er, eri, m.	230	sorptum)	425
Seq-u, (ítus sum)	450	Sil-ére, (ui,-)	406	Socr-u, ús, f.	230	Sord-es, is, f.	418
Sequen-s, tis, g. o.	500	Sil-ex, icis, m.	79	Sóci-u, a, um:	299	Sord-ére, (ui,-)	383
	373	Silig-o, inis, f.	91	Sóci-u, i, m.	265	Sór-or, óris, f.	228
Séra, æ, f.	191	Síliqu-a, æ, f.	89	Societ-as, atis, f.	226	Sor-s, tis, f.	282
Serén-u, a, um.	311	Silv-a, æ, f.	102	Socrus, v. sub Sacer.		Soff-es, itis, g. o.	352
Sé-rere, (vi,sum)	444	Silvestr-is, is, e.	112	Solári,	429	Spár-gere, (fi, sum,)	
Séri-u, a, um.	346	Simi-a, æ, f.	125	Soláti-um, i, n.	265		414.
Serm-o, ónis, m.	346	Símili-a, æ, f.	169	Solére(it? sú)	370, 402	Spáti-u, i, n	52 247
Serò,	469	Simil-is, is, e.	285	Solicit-u, a, um.	340	Spatiári,	396
Serótin-u, a, um.	318	du Simil-is, is, e.	285	Sólid-u, a, um,	316	Spác-u, ús, m, f:& n:	70
Séxp-ere, (fi,tum)	385	Simul,	471	Spelunc-a, æ, f.	186		
		Simula-		Sperare,			

<i>Speráre</i> , 404	<i>Stádi-um</i> , i, n. 217	<i>Stipul-a</i> , æ, f. 161	<i>Succus mineralis</i> , 76
<i>Spe-s, i, f.</i> 150. 279	<i>Stagn-u-</i> , i, n: 65	<i>Stir-ps</i> , pis, f. 74	<i>Sudáre</i> , 452
<i>Spérnere, (spré-vi,tum)</i>	<i>Stann-um</i> , i, n: 77	<i>Strágul-a</i> , æ, f. 201	<i>Sud-or, óris, m.</i> 146
	<i>Stáp-es</i> , édis, m. 201	<i>Stram-en</i> , inis, n: 163	<i>Sud-es, is, f.</i> 460
	<i>stáre, (stéti, státum,)</i>	<i>Stranguláre</i> , 463	<i>Súd-um</i> , g, n. 311
<i>Spic-a</i> , æ, f: 90		<i>Stránu-us</i> , a, um. 340	<i>Sú-ere, (i, tum)</i> 443
		<i>Serép-ere</i> (ui, itū) 396	<i>Sutur-a</i> , æ, f: 189
<i>Spíce-us, a, um:</i> 91		<i>Strictus</i> , v. <i>sub Strin-</i>	<i>Suff-icere</i> , 466
<i>Spín-a</i> , æ, f. 93	<i>Stan-s, tis, g. o.</i> 65	<i>geré,</i>	<i>suffire</i> , 426
<i>Spínadorsi</i> , 141	<i>Statim</i> , 469	<i>Strid-ére, (i, -)</i> 391	<i>suffragári</i> , 462
<i>Spir-a</i> , æ, f. 212	<i>cōSta-ns, antis, g:o.</i> 342	<i>Strigil-is</i> , is, f. 202	<i>súffrut-ex, icis, m.</i> 95
<i>Spiráre</i> , 377	<i>Státi-o, ónis, f. (návi-</i>	<i>Stri-ngere</i> (xi. Etū) 394	<i>Su-gere, (xi, Etum)</i> 384
	<i>us)</i> 207	<i>Strict-us, a, um:</i> 358	<i>Sulc-w</i> , i, m. 161
<i>Spírit-us, ús, m.</i> 54	<i>statin-e-re, (i, tum)</i> 436	<i>Strú-ere, (xi. Etum)</i> 421	<i>Sulf-ur, uris, n:</i> 76
<i>Spíss-us, a, um.</i> 312	<i>Stát-us, ús, m.</i> 439	<i>Strúm-a</i> , æ, f. 153	<i>Sum</i> , 487
<i>Spítham-a</i> , æ, f: 217	<i>Stég-a</i> , æ, f. 206	<i>Stud-ére, (ui, -)</i> 403	<i>Súm-ere, (si, tum)</i> 403
<i>Splend-ére, (ui, -)</i> 373	<i>Stell-a</i> , æ, f. 59	<i>Stult-us, a, um.</i> 339	<i>con Sumere, (si, tū)</i> 403
<i>Spóli-um, i, n.</i> 276	<i>Sterc-u</i> , óris, n. 146	<i>Stúp-a</i> , æ, f. 182	<i>Supell-ex, éctilis, f.</i> 175
<i>Spond-a</i> , æ, f: 211	<i>Stercoráre</i> , 445	<i>Stup-ére, (ui, -)</i> 384	<i>Super</i> , 486. 205
<i>Spondére, (spopondi, sponsum)</i> 431	<i>stéril-is, is, e.</i> 313	<i>Sturn-u</i> , i, m. 112	<i>Superb-us, a, um.</i> 340
<i>Spongi-a</i> , æ, f. 210	<i>stérnere, (stra-vi, tum)</i>	<i>Stylus, v. Stilus.</i>	<i>superCíli-um, i, n.</i> 131
<i>Spons-u</i> , i, m. 227		<i>Sub,</i> 486	<i>superFíci-es, ei, f.</i> 55
		<i>subdit-us, a, um.</i> 250	<i>superLimináre, is, n</i> 190
<i>Spons-a</i> , æ, f. 227		<i>zúbito</i> , 469	<i>superst-es, itis g.o.</i> 325
<i>Spontáne-us, a, um.</i> 342	<i>stern-um, i, n.</i> 141	<i>sub Selli-um, i, n.</i> 224	<i>Superstítio, ónis, f.</i>
<i>Spú-ere, (i, tum)</i> 451	<i>sternuáre</i> , 451	<i>Subter,</i> 479	280
<i>Spúm-a</i> , æ, f. 68. 379	<i>sterquiliniu</i> , i, n. 165	<i>Subtus,</i> 479	<i>Supin-u</i> , a, um. 308
	<i>stert-ere</i> (i & ui, -) 451	<i>stibul-a</i> , æ, f. 185	<i>supPlicáre</i> , 408
	<i>stilláre</i> , 379. 423	<i>Succin-um, i, n.</i> 76	<i>supPlíci-um, i, n.</i> 259
<i>Spurc-u</i> , a, um. 344	<i>stil-u</i> , i, m. 223	<i>Succ-u</i> , i, m. 75	<i>Supra</i> , 479
<i>Spúri-u</i> , a, um. 325	<i>stipáre</i> , 415		
<i>Squal-or, óris, m.</i> 261	<i>stipendi-um, i, n.</i> 459		
<i>Squám-a</i> , æ, f: 118	<i>stip-es, itis, m.</i> 83		
<i>Stábul-um, i, n.</i> 163	<i>sti-ps, pis, f.</i> 268		

Stipul-a

20

Súprás;	468	suspiráre;	452
Súr-a, æ, f.	138	susTentáre,	372
Surd-us, a, um.	331	Susurráre,	379
Súrger-e, (rex, rectum)	397	Sut-or, óris, m.	185
surRíp-ere, (ui, surre-		Sucúra, v. subSuere.	
ptum)	393	Sucus, a, um.	41
Sursum,	382. 436	Sua-dére, (si, sum)	407
Su-s, is, m. & f.	122	Suáv-is, is, e.	336
susPén-dere, (di, sum)	463	Sue-scere, (vi, tum)	399
		Sylvs, v. Silva.	
		Syngrapha, æ, f.	240

T.

Tabellári-us, i, m.	276	Tangere, (etigi, ta-	
Tabernácul-um, i, n.	186	ctum)	387
Táb-es, is, f.	156	atT-ingere, (igi, actum)	
Tábul-a, æ, f.	224	Tanquam,	471 (460
Táb-um, i, m.	155	Tant-us, a, um.	301
Tac-ére, (ui, icum)	406	Táp-es, átis, m.	246
Tad-a, æ, f.	249	Tard-a, æ, t.	111
Tadére,	462	Tard-um, a, um.	291
Tál-is, is, e.	289	Tardáre,	398
Tálitr-um, i, n.	242	Taur-us, i, m.	122
Talp-a, æ, f.	125	Taxáre,	448
Tál-us, i, m.	138	Té-gere, (xi, tum)	410
Tam-diu,	470	Tect-um, i, n:	189
Tamen,	490	Téges, etis, f.	211
Tamináre,	418	Tégula, æ, f.	192
Tandem,	474	Tegument-um, i, n	180
		Tél-a, æ, f:	183

Telónia

Telóni-um, i, n:	232	Térebri-a, i, n.	252
Tél-um, i, n.	270	Terebráre,	442
Temere,	475	Teréd-o, inis, f.	105
Temerit-as, átis, f.	151	Tétere, (ivi, vi, tum)	
Temér-um, i, n.	176		395
Tem-nere, (si, tum,,)		Tér-gore, (si, sum)	418
	428	Terg-um, i, n.	134
Tém-ó, ónis, m.	203	Termin-üs, i, m.	52
Temp-um, i, n.	281	Torr-a, æ, f.	57
Témpor-a, um, n. plur.	130	Torrestr-is, is, e.	93
		Terr-ére, (ui, itum,,)	
Temp-um, óris, n.	47		433
Temporáti-us, a, um.	288	Tésser-a, æ, f.	242. 275
		Test-a, æ, f. (inolla)	195
Tenax, v sub Tenere.		Test-us, is, m.	258
Tendere, (tetendi, ten-		Testári,	461
sum)	437 (456	Testúd-o, inis, f.	27. 214
atTendere, (di, iū)	371	Tél-er-ia, rüm.	336
Ténebr-a, árum, f. plur.	60	Tétric-us, a, um.	329
		Tetra-on, ónis, m.	112
Tén-er-era, erum,	315	Téx-ere, (ui, tum)	443
Ten-ére, (ui, tum)	393	Text-or, óris, m.	183
Tén-ax, ácis, g.o.	362		443
Tentáre,	413	Theátr-um, i, n.	243
Tentóri-um, i, n.	274	Thesaur-um, i, m.	241
Tenu-is, is, e.	301	Thór-ax, ácis, m.	180
Ten-üs,	478	Thu-s, ris, n.	213
Tep-ére, (ui, -)	376	Tibi-a, æ, f.	314
Tépid-us, a, um.	311	Tign-um, i, n:	187
Ter, v. sub Tra:		Tigr-is, is & idis, f.	126
		Tili-ay	

Tili-a, æ, f.	96	Torqu-es, is, m: & f.	
Tim-ére, (ui,-)	465		197
Timid-us, a, um.	340	Torr-ens, entis, m.	
Tin-a, æ, f.	199		164
Tine-a, x, f:	105	Torr-ére, (ui, tostum)	
Tin-gere, (xi, etum)	411		447
Tinnires	412	Tost.us, a, um.	357
Tipul-a, æ, f.	106	Torr-is, is, m.	61
Tir-e, ónis, m.	273	Toru-us, a, um.	329
Ti-lláre,	427	Tostus, v. sub Torrere.	
Titi-o, ónis, m.	61	Tot,	290
Titubáre,	397	Tot.um, ius, n.	44
Tog-a, æ, f.	180	Tót-us, a, um.	289
Toleráre,	415	Trab-s, is, f:	193
Tollere,	436	Trache-a, æ, f.	145
Tollén-o, ónis, m.	236	Tragadi-a, æ, f.	243
Tonáre, v. sub Tonus.		Tra-here, (xi, etum)	
Tondére, (totondi, ton-sum)	443		435
Tonsor, óris, m.	443	at Trahere, (xi, etum)	
Tón-us, i, m.	214		409
Ton-áre (ui, itú)	375	Trah-a, æ, f:	202
Tónitr-u, u, n.	63	Trans,	479
Torcúl-ar, áris, n.	177	Trém-ere, (ui,-)	376
Torment-um, i, n.	270	Trémul-us, a, um.	333
Tornáre,	409	Trepidáre,	398
Torn-us, i, m.	409	Tres, tres, tria,	300
Torp-ére, (ui, -)	399	Ter,	473
Toi-quére (si, etum)	394	Tribuláre,	445
	463	Trib-u, ûs, f:	256
		Tributa,	252
		Tric-a,	
		Tric-a, árum, f: plur:	
			165
		Triginta,	300
		Trin-us, a, um.	285
		Tripudiáre,	398
		Trist-is, is, e.	328
		Tristári,	404
		Trític-um, i, n.	91
		Trít-or, óris, m.	163
		Trituráre,	445
		Triumph-u, i, m.	276
		Trophe-um, i, n.	276
		Tru-a, æ, f.	175
		Trü-dere, (si, sum)	435
		Trunc-u, i, m.	83
		Tru-x, cis, g. o.	329
		Tu,	367
		Tub-a, æ, f.	214
		Tuber, eris, n.	152
		Tub-u, a, um.	153
		Tud-as, itis, m:	188
		Tu-um, a, um,	361
		Tuéri,	390
		Tympan-um, i, n.	461
		Tugúri-um, i, n.	186
		Tum-ére, (ui, -)	452

U.

Üb.er, eris, n.	121	Ul-cisci, (eius sum)	432
Über, eris, g. o.	313	Ülc-u, eris, n.	152
Übert-ás, átis, f.	267	Ulcuscul-um, i, n.	155
Übi,	200	Ulig-o, inis, f.	72
Übiq;	468	Uln-a, æ, f.	217
Üd-u, a, um:	311	Ultim-u, a, um.	295

Ulirás

Ulerà,	480	Urbs, is, f.	233
Ultò,	475	Urce-us, i, m.	195
Ululáre,	388	Urere, (ussi, ustū)	374
Ulula, æ, f.	116	Un-gére, (si, sum)	438
Umbilic-us, i, m.	134	Urin-a, æ, f.	146
Umbr-a, æ, f.	60	Urn-a, æ, f.	218
Unci-a, æ, f.	219	Urf-us, i, m.	126
Uncus, i, m.	409	Utric-a, æ, f.	86
Uncioul-us, i, m.	181	Usque,	470
Uncus, a, um.	331	Usus,	500
Und-a, æ, f.	67	Uti, 369, 471, 491	
Unde,	228 468	Uter-er, ra, um.	299
Ungere, (xi, etum.)		Uter-us, i, m.	121
	449	Uteria-us, i, m.	326
Unguent-um, i, n.	213	Uti,	466
Unguis, is, m.	137 125	Uti, (usus sum)	416
Ungul-a, æ, f.	123	Utilis, is, e.	389
Uni-o, ônis, m.	81	Utinam,	467
Unus, a, um.	299	Uv-a, æ, f.	178
Uppur-a, æ, f.	112	Ux-or, óris, f.	227

U.

Vacare,	440	Váfer, rà, rum.	339
Vacc-a, æ, f.	122	Vagári,	398
Vacillare,	397	Vág-us, a, um.	310
Vácu-us, a, um.	297	Vagin-a, æ, f.	272
Vad-um, i, n.	66	Vagire,	388
Vadæz,	450	Valdè,	472
Vá-dere, (si, sum)	450	Val-ére, (ui, itum)	384
Va,	496	Valgus, a, um.	334

Vall-is

Vall-is, is, f.	70	Venáris,	446
Vall-um, i, o.	234	Venát, or, óris, m.	172
Vann-us, i, f.	202	Venábul um, i, n.	172
Ván-us, a, um.	341	Vendere, (didi, dítum)	
Vápor, óris, m.	62		
Vapulare,	456	Venál-is, is, e.	359
Vári-us, a, um.	289	Venén-um, i, n.	107
Variát-us, a, um.	408	Venerári,	428
Vár-us, a, um.	334	Vén-ia, æ, f.	259
Vár-i, órum, in plur:		Ven-íre, (i, tum)	450
	172	Venitné?	467
Va-s, dis, m.	258	Vent-er, ris, m.	134
Va-s, sis, n.	419	Ventrícul.us i, m.	62
Vál-a,	195	Venuft-us, a, um.	305
Vát-es, is, m.	282	Ver, veris, n.	51
Veet-is, is, m.	208	Verberáre,	409
Véget-w, a, um.	348	Verb um, i, n.	222
Véhemen-s, eis, g.o	343	Ver-éri, (etus sum)	458
Ve-here (xi, etum)	449	Vérgere,	382
Vel,	285	Verm-w, is, m.	104
Vel-vel,	488	Vern-ix, cis, m.	198
Veláre,	40	Verò,	489
Vel-um, i, n.	206 410	Vér-rert, (ri, sum)	418
Velle(volui,-)	369 401	Verr-es, is, m.	123
Vellere, (velli, vulsum)		Verrúca, æ, f.	153
		Vers-us, ús, m.	222
Vellicáre,	394	Vér-tere, (ti, sum)	437
Vél ox, ócis, g.o.	291	adVersariu, i, m:	432
Vélum, v sub Veláre.		Vert-ex(capitis)itis m.	
Vén-a, æ, f.	145		130

I2

Ver.u,

73

Vér-u, u, n:	175	Vicín-us, i, m.	459	Virg-a, æ, f.	160	Vix,	467
Ve ûm,	490	Vicín-us, a, um.	297	Virg-o, inis, f.	128	Vocális & Vocáre, v.	
Vér-us, a, um,	341	Vi-dere, (di, sum) 387		Viridis, v. sub Virére,		sub Vox,	
Veru-ex, écis, m,	122	Viden-s, tis, g. o.	330	Virt-us, utis, f.	277	Vól-a, æ, f.	136
Vesci,	384	Vidul-u, i, m.	201	Vis,	491	Voláre,	385
Vescus, a, um.	320	Vidu-us, i, m. 231. 323		Vis, vis, f.	45. 409	Volúm-en, inis, n.	221
Vesc-o, a, æ, f.	144	Vídu-a, æ, f.	231	Víres,	348	Volunt-as, átis, f.	148
Vif-p a, æ, f.	117	Vi-ére, (évi, étum) 437		Visc-u, i, m.	171	Volupt-as, átis, f.	147
Véspér, a, æ, f.	50	Viét-or, óris, m,	199	Visc-u, eris, n.	143	Vól-vere, (ví, ú, ü) 435	
Vespertili-o, ónis, m.		Viét-us, a, um.	318	Vísire,	451	Vóm-ere, (ui, itum) 451	
	116	Vig-ére, (ui, -)	399	Vita, v. sub Vivere.		Vómic-a, æ, f.	155
Vest-er, ra, rum.	161	Víg-il, ilis, m.	274	Vitáre,	417	Voráre,	425
Vestigi-um, i, n.	200	Vigiláre,	399	Vit-u, is, f.	93. 177	Vo-vére, (ví, cum) 465	
Vestis, is, f.	184. 410	Vigilan-s, tis, g. o.	429	Víti um, i, n.	277	Vot-u, i, n.	465
Vestire,	410	Viginti,	300	Vitric-u, i, m.	230	Vo-x, cis, f.	335. 495
Vestít-us, a, um.	323	Víl-is, is, e,	359	Vitr-um, i, n.	81	Vocál-is, is, e,	335
Vetáre,	407	Vill-a, æ, f.	159	Vitriol-um, i, n.	76	Vocáre,	461
Vét-u, eris, g. o.	296	Vill-u, i, m.	121	Vitt-a, a, f.	180	advocatus, i, m.	258
Vétul-us, a, um.	321	Vincere, (vici, victum)		Vítul-u, i, m.	122	Vulg-u, i, m. & n.	255
Vexáre,	429		433	Vísuperáre,	407	Vulgár-is, is, e.	350
Vi-a, æ, f.	200	Victori-a, æ, f:	275	Vi-vére, (xi, étum) 382		Vuln-u, eris, n.	152
Viat-or, óris, m.	200	Vin-círe, (xi, cum) 433		conViva, æ, m.	357	Vulp-es, is, f.	125
Vibex, icis, f.	154	Vincul-um, i, n.	409	conVírium, i, n.	357	Vult-ur, uris, m.	114
Vibráre,	415	Vín-um, i, n.	176	Viv-u, a, um.	321	Vuli-u, ús, m.	329
Vic-es, ium, f. plur:	282	Víne-a, æ, f:	177	Vit-a, æ, f.	103		
Vici-a, æ, f.	89	Viol-áre,	370				
Vicinus, v. sub Vicus.		Vír, viri, m:	128	Z.			
Victoria, v. Vincere.		Vicére,	382	Zél-u, i, m.	150	Zizáni-a, æ, f,	92
Vict-u, ús, m,	226	Virid-is, is, e: 315, 338		Zinzib-er, eris, n.	174		
Víco-u, i, m:	235	Vires, v. sub Vis.					

Virg-a

•§§§(o)§§§•

De instituendis c̄ Latinæ linguae Vestibulo Exercitiis ad Praeceptorem commonenfactio.

Dilecte, non ignoras Tū illud, *Solus Usus facit artifices; Usumq; parari Exercitiis.* Et ob eam rem nos voluisse Methodum nostram totam esse præsticam: ubi scilicet Discipuli Omnia ipsimet agant, Magistro tantum modò exemplis ubiq; præeunte, imitationem dirigente, errataq; (quæ à primo rerum tentamine abesse non solent) emendant. Sic proinde Tu etiam agere proponito, charissime, ut Exercitiis tota Tua Schola ferveat; & quidem circum materias omnes, quæ tractandæ obveniunt quotidie, horisq; singulis Exercitiis si intermiseric; aut frigidè urseris, certus es profectus Tuorum fore tardos, nec abfore nauseam. Ad quod præcavendum, non pigebit iteratò luggerere, quomodo Omnia tua Exercitijs impleas, atq; sic Discipulis amœnè procedendi, egregieq; proficiendi, perpetuas occasiones ministres. Attende igitur.

1. Ante omnia rogo c̄ave terricus esse. Præstat ingénia humanitate alliei, quam territori morositate.

2. Inchoaturas operas, lauda quām posse Latina lingua Rerumq; studia; ut quām avidissimos subeundi laboris (quem tamen à facilitate & suavitate commendabis) officias.

3. Ut singuli Discipulorū Vestibuli exemplaria propria habeat mōnebis, si operas ioffescere procedere voles.

4. Sed è quibus errata Typographica (si quæ editioni irreperserunt, annotatq; ad calcem videbis) tolli curabis: ut ne quis ex corrupto exemplari corruptelam addiscendi occasionem habeat, illiq; pari prudentiā in alis pōst Libris versari condiscant.

5. Iptū verò hoc Latinitatis Tirocinium pertransiendum Tibi cum illis erit ordine partium, quō positæ sunt;

funt. Primò Nomenclatura Rerum Vernacula; deinde Latina; Tūm Grammatica; Tandem Lexicon.

De Textu Vernaculare c̄ pertractando.

6. Monui id in Dedicatoria: repetam paucis, & ac comodabo ad Exercitorum praxia propius.

7. Primum cō Te collimare solo, ut Vernacula hac Nomenclatura intra bimestre percurritur: quod cōmodè poterit, si quotidie cū Discipulis unicā absolvias pagellam. Quid nī autem 2 nonnisi 26 foliola sunt.

8. Sumes ergo particellam Textūs quantum Exercitiis unius hora pereractari queat. (nempe quartam circa pagellæ partem): quam aulcultantibus omnibus præleges, eosq; idem legendo, & clare ac distinctè pronuntiando, imitari jubebis; duos, tres, decem &c. prout ad promptos in vernaculis etiam efficiendum lectores, necessarium esse judicabis.

9. Peractā sic lectione (per horæ quadrantem) jubeantur eundem Textum in libellos suos transcribere, ad manus velocitatem comparandam: quod iterum ultra horæ quadrantem non exiget. Aut si qui tardiores non sufficient, permittantur privati expiere lacunas. Ut nemini prorsus manum exercendi occasio desit.

10. Tertiò quadrante horæ, (aut paulò ultrā) Vocabulorum sensum illis explicabis, & num dextre percipient res significatas, Examinabis.

11. Tandem sub horæ finem incipes Textum pertractatum memoriter pronuntiare, Discipulos ad imitandum provocans. Ingeniosiores enim mox in simulationem prorumpent, alii sequentur. Si qui autem hebetiores ne quidem istā toties iteratā repetitio ne adjuti poterunt, discant hoc idem privatum (horæ intermedias) subq; horæ alterius initium reddant.

12. Hac ratione si ad Vernaculi usq; Textūs finem cum Discipulis processeris, fieri non poterit, quin & legendi habitus in robur illis eat, & manus ad scribendi velocitatem magis magisque se disponat: & Sensus pueriles objectis suis realiter se obvertere. Intellectusque rerum imaginibus pingi. Mémoria deni-

que majorem ad capacitatem extendi, incipiant.

De Textu Latino exercitus pertractando.

13. Latinus Textus ad Iustrationem sui, tanquam in
gnota Novæ Lingvæ Sylva, plus requiret spatij. Du-
plum itaq; damus: Menses nimirum quatuor. Ira e-
nim pensum horariorum vix ultra quattuor lineolas ex-
crescit: quantillum hoc?

14. Methodus autem utiliter hic Ingenua exercendi,
nō erit à priore diversa. Nempe sub initiu cujusq; horæ
Tu ipse pensum horariorum (unius & alterius comitatis) ac-
curatè illis præleges, lectionemq; castâ imitari jubebis.

15. Mox Latinè vernaculè, illis auscultantibus, red-
des; mones, eadem hic inesse, quæ in Hungarica; (jam
prænotata) Rerum Nomenclatura, Verbum verbo reddi
posse. Si ergo sibi familiascere volunt Latinas Voces,
conferant privatâ diligentia (antequam ingrediuntur
Scholâ) utrumq; textum, quem tractari ordo postulat.

16. Mandabis inde penium hoc libello Exercitiorū
in scribi ab omnibus. Vernaculo-Latinè, aut vice versâ:
Usu duplice. Primo ut Latinæ Orthographiæ adsve-
scant: Deinde, ut immoratione mentis circa eadem ob-
jecta diuturniore, omnia facilius memorizè imprimant.

17. Jubebis autem scripta relegi, ut quam rectè trans-
tulerint pateat: ubi errata, si quæ admiserit hic vel ille
(nihil enim sinè peccato discitur), emendari à condi-
cipulis curabis; aut (si nemo illorum animadvertis) emendabis ipse.

18. Horæ appropinquante fini, recitabis pensum me-
moriter, ut imitetur quisquis potest: imitabuntur enim,
alii post alios, tardioribus ad horæ sequentis initium
reservatis. Quos quia verisimile est pudore suffusum
iri, toties rejici, semperq; inter ignavos & ineptos nu-
merari, æmulationis & majoris diligentia stimulum
hoc fore confidimus egregium.

De Grammatica Vestibularis Praxi:

19. Pertractandis hisce Rudimentis abundè sufficiet
trimestre: hebdomadæ scilicet 12 horas cōtinētes 192.

20. Optem vero, ut antequam hæc cum Discipulis
tracta-

tractare incipias. Grammaticam ipsam nostram plenio-
rem, cum Annotationibus suis, legere ne pigeat: ut ne-
rationum cur tali Methodo hæc tradantur, ignarus, ul-
ta parte hæsites. Subdam tamen hoc loco hypomne-
mata, quomodo cuiusvis Capituli, imò præcepti & re-
gulae, transferenda sit Theoria in Praxi.

21. Vides autem præcepta hæc dari Latinè tantum,
sive translatione vernacula. Ergo Exercitij prima pars
erit, quâvis horâ transferre Latina in vernaculum, ut
præcepti sensus patet. Quod ut ipsi testent Discipuli
mandabis: Demumq; si hæsitabunt, tu succurses.

22. Proximum erit, ut Præceptum (sentiū jam perce-
ptum) illustretur Exemplis quâm plurimis. Ex gr.
Capite I. § 1 & 2 differentiam inter *I* & *Jod*, *U* &
Vau, ut observent melius, jubeantur è Lexico inqui-
rere Voces, ubi illæ occurruunt: ut, *Inanis*, *Jejunus*:
Uva, *Vulpes*. &c.

23. Præceptum [3] Tu ipse illustrabis exemplis, ubi
& quomodo, quatuor illæ Consonæ, diversimodè so-
nent (Consule Grammat. Janualem.)

24. Paragraphus 5 requiret, ut illis ostendas quo-
modo Literarum characteres pingendi sint eleganter,
inconfusi, indistracti &c. quod & illi mox tentent, non
unâ tantum horâ, sed pluribus, istòc calligraphiæ exer-
citio continuato. Multum enim interest, illos sibi ele-
gantem comparare manum, elegantiaq; hujus à funda-
mento intelligere rationem (Vide Grammaticam.)

25. Ad § 6 Leviculum erit, nec tamen inutile. Exa-
men. Quos literarum sic hac vel illa Syllaba? item quos
Syllabarum hac vel illa Vox? ut differentiam inter Uni-
syllabas, Bisyllabas, plurisyllabasq; notent: *Ars*, *Ar-
bor*, *Ara-trum*, *Ar-bi-tri-um* &c &c.

26. Ad § 7,8. Exercitum ipsis injungatur, ut Nomi-
num (ordine quô posita sunt Capite II) exquirant ge-
nera, ope Lexici. Cujus rei modum si eos docueris,
& illi cuivis Nomini Capite II. generis notam (m. f.
n.) adscripserint, referent inde utilitatem duplensem.
Nempe intelligere incipient Lexici (hæc parte) usum;

& addiscent Latinorum Nominum generas fusu, ac
veluti lusu.

27. Ad § 9, 10, 11, 12, 13, fiat examen Casuum, ut
eos per ipsum sensum distinguere discant. Ex gr. *Audi Petre*, quis catus? *Vocatus*. Non est hic *Petrus*, quis.
Nominatus. *Liber Petri*, quis? *Genitus*. Dedi
lib. usi *Petro*, quis? *Scribere Calamo*-quis? Id tam
diu exposcatur, repetatur, iteretur donec usum Ca
suum planè intelligent, in utroq; numero.

28. Ad § 16, 17, 18, subsistes, ostendesq; in adjuncto
Lexico characterem illum Declinationis, cuivis Nomi
ni additum, ut hujus rei usum post intelligant.

29. Declinationis primæ exercitium erit, ut Nomi
na posita § 20. stetant, intuendo Typum § 19. Non
enim cogendi sunt declinandi formulas mandare me
moriae: sed Typum inspectando imitari, donec inspe
ctionis pertæsi Typum ipsimet seponant, & memori
ter declinent. Id enim tam certò futurum est, atq; in
fantes gressa firmato serperastræ abjecere, libereq; di
scursare, gaudent.

30. Idem fiat cum Declinatione II. III. IV. V.

31. Ad § 31, 32, 33 ostendatur illis in Lexico osten
di, quænam Adnomina unius, vel duarum, vel trium
terminationum sint: quod ut intellectum sibi esse o
stant, ipsimet aliquot exquirant.

32. Ad § 34 &c progressi, jubeantur omnia Adjectiva
(Capite tertio Vestibuli comprehensa, à § 285 ad 366)
percurrere, & comparare: etiamsi quædam incompa
rabilia sint. Nunc enim non usus spectatur, sed forma
tio. Obiter tamen moneri poterunt, quænam Super
lativum forment per *simus*, quæ per *-rrimus*, &
-llimus: dumq; aberrant emendari.

33. Ad § 37. & 38. Exercitijs materia erit Adnomi
num cum suis Nominibus declinatio. Pertransatur
igitur denuò idem Caput Vestibuli, assumtoq; quovis
Adjectivo cum suo Substantivo declinari jubeatur. Ut
è § 288. *Deus aeternus*, *Mundus temporarius*, *Homo
mortalis*. 289. *Qualis res?* *Rei talies*. *Res varia*,
Res uniformis. *Res usus* &c. &c.

34. Caput de pronomine Regulam generalem habet
nullam, omnia particularia. Nihil ergo restat, nisi
ut hæc ipsa exercitiis iterentur.

35. Doctrina de VERBO (Capite V.) ut à Tironi
bus rectè percipiatur, singula p: accepta singulis Exer
citiis illustranda, roborandaq; erunt.

36. Ergo post explicatum § 50. & 51. jubeantur per
transire Caput Vestibuli quintum, separareq; à Verbis
actibus (quorum maximus est exercitus) substantia. Et
passiva: non ex terminatione illa dignoscendo, sed è
significatione reali, donec penitus quid intersit intel
ligant. Nihil hic supra captum esse, res ostendet.

37. Explicatō § 52, offeratur discipulis (ex tempo
rali examine) aliquod notæ significationis Verbi,
jam hāc jam illā singulari personā, respondereq; jube
antur, cujus personæ hoc aut illud fit? donec planè
intelligi pateat.

38. Idem fiat numerum Verbi examinando, § 53.

39. A Temporum doctrina (§ 54) ne discedatur, nisi
post exactè ab omnibus perceptam Temporum diffe
rentiam: præsertim præteriorum, Imperfeti, Per
feti, & Plusquamperfeti, utr quidem antiqui parum
aptè appellatāunt, eoq; illorum vim veram obscurā
runt. Remedium duplex est. Primum in melioreno
menclatura. *Præterens*, *Præterit*, & *Jam tum præ
terit*. Secundò in exemplis tam clare inculcatis, ut
verum sensum & usum non percipere nemo possit.
Quale hoc erit, discipulis exercitijs loco proponendum,

Librum tuum jam legi (est præteritum)
heri nondum legeram (ante præteritum)
cū mitteres puerum, legebam (prætersens)

Mitte alteram partem, legam quoq; (fururū simplex)
& cū legero, remittam (fururo præteritum)
Talia exempla dictentur plura, jam Latina jam vernac
ula, jubeanturq; transferri, & revideantur.

40. Similibus exercitiis doceantur Modorum diffe
rentias: exempli causa.

Tu debes legere (Infinitivum est)

Lego.

"Régi nyomtatványok, Lócsae, evang." / 314. ig.j./

Legi igitur (Imperativus)

diligentes studiosi legunt (Indicativus)

si quotidie legeres, fieres doctus (subjunctivus)

Et similia plura. Memento tamen de Conjectivo modo: sicut ille nullum perse habet sensum (nisi elliptice) ita usum illius doceri non debere solum, sine antecedente Verbo & particula connexiva, si, ut, &c. Iubet ut venias iussit ut venires: benè fecisses, si venisses &c.

41. Duas Verborum Formas (in O & OR) dic peculiares esse Latinis: quarum usum satis commodè exemplo apposito (§ 56) discent: si plura illis similia proponueris.

42. Post § 57. (ad 60) berè explicatos, ostendes illis in Lexico (1) Quomodo character Conjugationis omni Verbo addatur (2) Quomodo Infinitivus trius seu trinum cardinal tempus. Nocebis ergò in Lexico hæc eos observare & enuntiare, sive infinitivè, sive indicativè. Ut, *abdere, abdidisse, abditum, abeo, abiicii, abiectum* &c. Non obesse vel totum ita percurri Lexicon. Intra enim horas aliquot absolví poterit, nullo tædio, usu ad sequentia permulto: nempe ut antequam Verba conjugare incipient, cardinalia Verborum tempora teneant, aut certè inquirent sciant.

42. Verbo substantivo in sistentium erit, donec conjugandi ejus rationem exactè teneant omnes. Propounded ergò illis sunt Exercitia, formatis ex hoc Verbo, & additis Nominibus, aut Pronominibus, sententiolis certis. Ex. gr. *Debes esse diligens: imò debuisti ab infantia fuisse diligens: sed spero te jam fore diligenter. Quæso te, esto diligens: rogo vos, estore diligentes. Ego sum diligens: tu non es: ille est ne? Nos sumus diligentes &c. Pater meus non erat heridomi, nec erit cras. Fui si ne in horto? Ego non fui. Quæris ubi sum? aut ubi fuerim? ò si fuisse tecum! Doctus ero, si fuero diligens &c. Talibus ne pigrat protegare puerilem captum, jam Latina invernaculum transferenda proponendo, jam viceversâ.*

44. *Type quatuor Conjugationum, duarumq; Forma-*

vum (à § 75 ad 108) exercitiis pertransunci sunt, ut inde distant, primò eorum usum: deinde Verborum ipsorum, ita conjugatorum, sensum.

45. Uſus TYPORUM docetur quidem § 102, 103, 104: verum ut illa intelligentur melius, exemplis aliquot Verborum illustranda res fuerit. Ut: *AR ARE*, in qua Forma conjugabitur? Resp. In prima: quia Infinitivus definit in re. Et cuius erit Conjugationis? Resp. Primæ: quia habet Infinitivum in are. *Conjugia igitur, inspectando Typum.* Quod dum fecerit, aberrare vix poterit: si, emendetur, donec Typi usum perdiscat.

46. Sensus VERBORUM ita conjugatorum docebis viâ trinâ.

47. Primò, singulis terminationibus Latinis Vernacula semper adjungi curando. Ex. gr. *AR-are, Szántani. Ar-a tu, Szánts te. Ar-ate Vos, Ti Szántatok. Ar o ego, Szántok én. ar astu, Te Szántatász* &c.

48. Secundò, Exercitia stylī (ex compositis inde sententiolis quibusdam) proponendo. Ex gr. dum Verbum SCRIBO tractatur, poteris omnia ejus in contextum sic redigere. *Scribere debeo epistolam: imò jam debui scripsi: quia promiseram me scriputram esse. Quæso scribetu quoq;: aut scribite ambo: cæteri scribunro etiam. Scribis? aut scribes? ego jàm scripsi: cù m aderat rabellarius nondum scripseram, sed scribebam demum. (Conjunctivà) Utinam scribas! nam si scriberes tu, scriberem ego quoq;. Utinam scripsi: is jam an-e! Cùm scripseris, significa mihi &c. Sic in passivis: *Amari* debent studia, ut *amaris* à Præceptore, sicut *amantrur* diligentes &c. Talia pueris multa proponi elaboranda, erit ingenij lusus, sed boni usus.*

49. Tandem interrogare abstractè poteris: *Scribam, cujus est temporis? cujus modi? Si scripsi, cujus temporis & modi? &c. &c.* Ita ludibridis aperiuntur in omnia oculi.

50. Contenta Capitis VI, VII, VIII, IX. nihil ad exercitiis egent: sufficiet ista sic explicari, ut intelligantur.

51. Capite X. satis exercitij dabit Vocum derivatarum & compositarum (allegatarum § 119 & 120) inquisitio; ut compositas à simplicibus, & derivatas à primitivis, internoscere incipient.

52. Capite XI traduntur Regulae Syntacticæ XV. quarum quæq; sibi habet adjunctum de praxi sua hypomnema [parenthesi sic ansata]. Observa hanc manuactionem, syntacticisq; exercitiis non male eos initabis.

53. Quanquam si ultra monitiones illas ingeniosè processeris, pulcherimotum exercitiorum occasionem dare poteris. Ex gr. Si ad Reg. VI. Infinitivos Verborum (Capitis V. Vestibuli) permuttere doceas Indicativo, p̄sponiq; suum cuique Nominativum &c. Ut si § 368 sic transformes: *Una quaq; res aliquid est.* Et aliquid agit. Et aliquid patitur. Ut, *Lapis est aurum*: qui si me laſt̄ egit aliquid, si ego illum confregi aut amo-*gi*, ille passus est. Ita § 369. Quicquid est, illud primū oritur tum aliquandiu durat, tandem perire. Et § 370: Ne in sapiens orditur negotium alio sine, quam ut perget, donec finiat &c. Inexhaustus hic est fons innumerarum sententiolas formandi, quarum in vernaculum translatione (aut contrà) tūm sapientiores fiant Discipuli ad attendendum rebus naturalibus, artificialibus, moralibus, sic excitati; tūm in promē Nomina declinando, Verba conjugando, Vocesq; construendo, pulchre exercitati.

54. Capitis item XI. & XII. exercitium erit, si Discipulos per omnia Vestibuli Capita deducendo ubiqueq; Vocum combinatio orcurrerit, per quam Regulam cohaerent examinaveris: cui exercitio prima potissimum columnā materiam suppeditabit perpetuum. Ex. gr. § 42. *Omnia sunt*, per quam dicitur Regulam? Respondeat discipulus, per VI, eamq; mox recitet (NB. E libro tam diu, donec memoriter poterunt)

§ 43. *Aliquid est?* Resp. Per eandem. 44. *In Robus?* Resp. per XIV. § 53. *Rerum origo?* per Reg. II. Et sic per totum Vestibulum eundo. Ubi si attentione non defuerit (nec quomodo abesse possit video) certo futurum est, ut Regulatum XV. sensum & usum probè assequantur. Syntaxeosq; sic etiam posito fundamento, ad pleniorem post Grammaticam tantò oculatores accedant.

De Lexico usu.

55. Percurratur lectione totum (si quilibet horā p̄gella unica, absolvetur intra duas hebdomadas) fine & usu quadruplici.

56. Primo, ut legendis Abbreviaturis (quarum Lexicon Januale plenum erit) adflueant.

57. Secundo, ut interpretari omnia extempore jussi, quam firmetur Nomenclaturam Rerum hauserint, cognoscant: atq; si diffidunt sibi, ante lectionem lese preparandi occasionem habeant.

58. Ubi quia Vocem, cuius significationem amiserunt, inquirere necesse habebunt in Textu utroq; adissent eadem operā & Cistarum (utq; ad 500) notitiam, & Indicum qui libris annexi lelent usum.

59. Tandem serviet hoc instituendo Examini Grammatico. Nempe inquirendo, (1) Num Vox occurrent simplex an composita sit? (2) Num primitiva an derivata? (3) Num Nomen an Verbum, Adnomen vel Adverbium &c (4) Si Nomen, cuius generis & declinationis? quod adjecti characteres ostendent: (5) Si Adnomen, quot terminationum, & quomodo moveatur? (6) Si Pronomen, quomodo declinatur? (7) Si Verbum, Substantivum ne an Activum, vel Passivum? & ejus Declinationis ac Formae? quomodo item cardinalia formet Tempora &c.

60. Satis autem commonefactionum: reliqua Tuæ committenda sunt industriae ac circumspectioni. Vale, & rem juventutis Christianæ strenue age.

F I N I S.